

ZARES:

TAKI SMO

■ Na nove primere »izgubljenega« in »zapravičenega« dragocenega časa nas te dni opozarjajo znanci in neznanci osebno in po telefonu s prošnjami, naj nikar ne varčujemo s črnim, če je treba udariti po spekulativnih in sovravnih socializmi. »V skupno skledo pljuvajo vsi tisti, ki zamujajo službe, postopajo med delom naokrog, kradejo bogu in ljudem čas ter zapravljajo hkrati svoj ugled, skupnosti pa jemljejo v malih ali velikih kosih sadove našega truda, ki bi bili lahko ob čvrstejši disciplini nas vseh še veliko večji! Užgi po spekulativni, lenuli, postopajo, pijanci in saboterji — med zadnje pa prištevajo tudi vse tiste, o katerih ste pisali prejšnji teden!« — tako je vabilo enega izmed naših naročnikov v teh dneh. K sreči ni osamljen!

■ Računovodjo neke naše večje delovne organizacije, ki so ga prej lovili po opravljenih poslih že zgodaj dopoldne največkrat v bližnji kavarni, so ta teden že drugič pripeljali s kombijem (!) v podružnico NB in od tam točno čez pet minut nazaj v prostore domačega podjetja. Genijeva skrb za kadre...

■ Na smrt sta se skregali administrativni neke manjše dolenske zdravstvene ustanove, ker je ena rekla drugi tole: »Kar delava zdaj obe, bi jaz naredila sama v istem času, pa bi prav toliko preklepetala, skakala okoli po mestu in po malicah v kavarni in drugod kot ti — pa tudi še vse tvoje privatne telefonske pogovore na račun ustanove bi z lahkoto omlatila! Pa recite, da nimamo skritih zlatih rezerv! (Na uho samo še tole: v sorodni ljubljanski ustanovi imajo za prav toliko zaposlenih tudi eno samo administratorko!)

■ Pepi, njegov pomočnik Janez in vajenec Korle so prišli pred kratkim k mojstru Pipanu, vulkanizerju v Novem mestu. Prinesli so Pepi jevo avtomobilsko gumo in sredi dopoldne naprosili mojstra, da bi jim reč pokrpal. Čeprav bolan, se je tovariš Pipan lotil dela, trije mladi ljudje pa so ga pri tem gledali: Pepi, ki je direktor nekega manjšega podjetja, njegov pomočnik in vajenec! Pa jih je tovariš Pipan kar potipal: »Fantje, kaj me pa gledate — vi bi morali zdajle vsi trije delati na svojem mestu. Ni čudno, da so potem vaše usluge tako drage!« Malo debelo in zeleno so ga pogledali, a so vseeno vsi trije počakali, da je bila guma zakrpana. Pepi, Janez in še Korle — živela vaša delovna vna!

ZDAJ JE NA VRSTI PROIZVODNJA

Nejasnost predpisov, neznanje in nagnenje k špekulacijam je bilo povod, da so ob začetku gospodarske reforme prenekatere podjetja zašla na stranpota. To je bila osrednja ugotovitev na seji koordinacijskega odbora pri ObO SZDL v Novem mestu, ki je 24. avgusta analiziral obiske in opazovanja v gospodarskih organizacijah.

Zadnji obisk članov koordinacijskega odbora je bil predvsem namenjen trgovini in kmetijski zadrugi. Na seji so poročali, da so nejasnosti v trgovini

izginile kot megla brž, ko so se izraziteje pokazali smotri reforme. Trgovci so se hitro prepričali, da v reformi ne kaže naviti cen do astronomskih števil in so popustili, deloma tudi na pritisk inšpekcije. V začetku je bilo največ prekrškov zaradi prekoračitve tistih marž, ki jih je bila dolžna trgovina deponirati pri inšpekcijskih službah. Trgovci so se tudi že lotili analiz, ki naj pokažejo njihove sposobnosti. »Ni pa prav, da imajo kupec (tujci) s tujim denarjem (dolarji) v trgovinah še vedno 10-odstotni popust, ker tak način poslovanja ruši pariteto dinarja,« so pripomnili.

Tudi v kmetijski zadrugi se je marsikaj premaknilo, rešitve pa iščejo predvsem v izboljšavi tehnologije in organizacije dela, pravilnem odnosu do kadrovanja, urejanju medsebojnih odnosov in zaostritvi osebne odgovornosti. Lahko bi znatno povečali tudi kooperacijo. Trenutno zadržno poslovanje najbolj ovi-

ra to, ker se niso znane cene vseh reprodukcijskih materialov, zato pa ne morejo priti do dejanske kalkulacije izdatkov in dohodkov. Sploh kaže, da zavoljo tega ne bo obveljal načrt stroškov, kakršnega so sprejeli z letnim planom, in ga bo treba prirediti novim pogojem.

Koordinacijski odbor, ki se je dobro seznanil z razmerami v zadrugi, je imel več pripomb tudi na donosnost reja bekono, zlasti še, ker se je prepričal, da mora biti poleg neurejenih razmer v kmetijstvu še kakšen drug razlog za nerentabilnost. Naposled da se je treba vprašati, ali bomo res vedno družbo klicali na pomoč, naj plača izgube. Bilj so mnenja, naj bi to vprašanje najprej temeljito pretresli v sami zadrugi.

Koordinacijski odbor bo še nadalje analiziral dogajanja, pomagaj z nasveti gospodarskim organizacijam, hkrati pa zahteval, da bodo poklicani na odgovornost vsi, ki bodo malicili reformo ali pa jo izkoriščali. Preneha naj tudi mnenje, da je z določitvijo cen dokončno obveljala tudi reforma. Zda bo morala proizvodnja pokazati, kaj zmore in če so delovne organizacije že pripravljene.

Japonski kipar Ryuz Kawai je letos podaril galeriji na prostem v Kostanjevici tole svojo umetnino (Foto: Marjan Zaplatil)

Javne tribune tudi v kočevski občini

Občinska politična vodstva so takoj nato, ko se je začela uveljavljati gospodarska reforma, s predstavniki podjetij in samoupravnih organov začela konkretno razpravljati o tem, kako naj delovne organizacije uresničijo reformo. Na sestankih, ki so sledili v kolektivih, so se zaposleni dovolj podrobno seznanili s nalagami reforme. Nekoliko slabše je o tem obveščeno podeželsko prebivalstvo, ker je zaradi sezonskih kmečkih del na sestanke manj ljudi. Zategadelj so se na ObO SZDL v Kočevju dogovorili, da bodo v Dragi, na Strugah, v Osilnici, Banji lo-

ki in Fari priredili javne tribune, na katerih bo tekla beseda o življenjski ravni po reformi, o novem položaju kmetijstva in gozdarstva ter podobnem. Na vprašanja bodo odgovarjali strokovnjaki iz kmetijstva in gozdarstva.

Zmanjšana občinska uprava v Novem mestu

Do konca leta bodo v novomeški občinski upravi postopno ukinili 30 delovnih mest. Tak sklep je bil sprejet te dni, ko je svet za družbeni plan in finance sprejel načelo o omejitvi proračunske potrošnje.

POGORELI DVE GOSPODARSKI POSLOPJ

21. avgusta okrog 19. ure je začelo goreti gospodarsko poslopje Marije Kramarič v Slamni vasi 25 pri Metliki. Ogenj se je razširil še na gospodarsko poslopje sosedice Marije Okički. Obe poslopji sta do tal pogoreli. Vzrok požara in materialna škoda še nista znana. Kramaričeva je imela zavarovano poslopje za 1.200.000 din, Okičkova pa nič.

Vreme

OD 26. AVGUSTA
DO 5. SEPTEMBRA
Okrog 30. avgusta in
2. septembra padavine,
v ostalem lepo vreme.
Dr. V. M.

Semiško turistično društvo je v nedeljo povabilo prijatelje folklorne od blizu in daleč na živopisno »Semiško ohect«. V prvem delu programa je nastopila domača folklorna skupina, v drugem pa Metličani z »Belo krajino v besedi, pesmi in plešu«. Blizu 2000 gledalcev je posedlo po travi in klopih okrog igrišča pri domu TVD Partizan, kjer se je odvijala prireditev, pozneje pa še veselica. Turistično društvo je dalo tudi spodbudo za ureditev tujskih sob, v jeseni pa pripravljajo skupinske obiske zidanic, kjer bosta na razpolago domača jedaja in pijača ter grozdje. — Na sliki: gledalci so se tako dvigeli v darovanje nevesti in ženinu, da so tudi sami pristopili in položili svoj dar« na mizo, čestitali mladoporočencema ter spili kozarec »semičana«.

KDAJ BO STEKLO PRVO STEKLO?

Daljši čas že vemo, da se domači strokovnjaki skupaj s poljskimi in nemškimi trudijo, da bi v najkrajšem času dogradili novomeško steklarno in še letos obogatili domači trg z ravnim steklom, ki ga povsod tako zelo primanjkuje. V tovarni za zdaj nočejo postreči s točnim dnevom, kdaj bodo začeli ogrevati peči niti ne kdaj lahko pričakujemo prve plošče stekla. Pravijo pa, da za letošnji občinski praznik Novega mesta — 29. oktober — tovarna stekla ne bo ostala nezapažena... — Uspelo nam je, da lahko postrežemo našim bralcem danes z malce obširnejšimi podatki kako napredujejo zaključna dela v novomeški steklarni.

Izgradnja nove tovarne ravnega stekla v Novem mestu je prešla v zaključno fa-

zo. Gradbeni dela na vseh važnejših objektih so zaključena in delavci gradbenega

podjetja Pionir so se že umaknili iz stavb ter grade le še odprta skladišča in dopolnjujejo zemeljska dela. Skupine montažnih podjetij Elektromontaže iz Maribora, Jugomontaže iz Zagreba in IMP iz Ljubljane so že izvršile montaže vseh težjih konstrukcij in strojnih naprav. Danes je v polnem razmahu še montaža instalacij za elektriko, vodo, paro, stisnjen zrak in Körtigovo oljno napravo. Kadre in temperen- čiči bo namreč ogreval mazut.

Investitor INIS, Industrija stekla iz Novega mesta, je bil tudi v letošnjem letu v zelo težavnem položaju, saj financiranje dokončne izgradnje ni bilo razloščeno in rešeno vse do junija. To je postavljalo investitorja v podrejen položaj napram izvajalcem, pri katerih se je dolga izvršena dela od meseca do meseca večala. Razumljivo je, da se v takem položaju ni bilo mogoče pogovarjati o intenzivnosti gradbenih in (Nadaljevanje na 3. str.)

PRIHRANITE MU VSE TO:

— in preberite objavo naše uprave na 16. strani današnje številke!

»NOVOTEKS« PRIGEL PRODAJATI BLAGO

Delavci NOVOTEKSA so ogorčeni nad razsodbo višjega gospodarskega sodišča — Na seštanek upravnega odbora so bili povabljeni predstavniki občinske skupščine, tržne inšpekcije in sindikata, pa so se zaradi nujne odsotnosti vsi opravičili — Tržna inšpekcija zahteva takojšnjo prodajo blaga brez navodil o cenah in odstotku pocenitve — Kdo bo odgovoren za ponovno kršitev zakona?

18. avgusta je senat višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani, ki ga je vodil predsednik Jože Pernuš, obsodil zaradi špekulacije novomeško tekstilno tovarno NOVOTEKS na 6 milijonov din denarne kazni, direktorja Mirana Simića pa na 150.000 dinarjev denarne kazni in prepoved opravljanja direktorskih poslov za 1 leto.

Javni tožilec SRS Bojan Skrk je obrazložil predlog za kaznovanje s podatki o zalozah blaga v NOVOTEKS-VOEM skladišču: podjetje je zadrževalo svoje izdelke s špekulativnimi nameni zato, da bi doseglo višje cene. Tožilecov namestnik Stane Furlani pa je na razpravi poudaril, da je NOVOTEKS prodal zadnje blago 23. julija in da so začeli zadrževati blago šele tedaj, ko je iz-

šla uredba o oblikovanju cen, ki je znižala cene njihovim izdelkom za 5 oziroma 8 odstotkov, medtem ko je tovarna pričakovala, da se bodo cene zvišale.

Predstavniki NOVOTEKSA Franjo Kelner in obtoženi direktor sta v zagovoru navedla, da so za omenjeno blago že 4. marca 1965 zaprosili zvezni zavod za cene, ki je po zakonu o družbeni kontroli cen za to pristojen, naj jim odobri prodajo jesensko-zimske kolekcije.

Na seštanju volnarjev Jugoslavije od 5. do 9. julija v Sijevu so bili predstavniki NOVOTEKSA obveščeni, da bodo cene tekstilnim izdelkom znižane za okrog 9 odstotkov.

Cepprav niti do 12. julija niso dobili pismenega pristanka iz Beograda, so tega dne na podlagi ustmene odobritve referentke zavoda pričeli prodajati jesensko-zimsko kolekcijo po cenah, podobnih lanskoletnim, ker jih je k temu prisilil kritični položaj z obratnimi sredstvi in naraščajočimi zalozami.

25. julija pa so v NOVOTEKSU po radiu in časopisih izvedeli za gospodarske ukrepe, ki so se močno razlikovali od tistih, ki so jih pričakovali. Ker niso imeli potrjenih cen in ker uredba o pocenitvi blaga ni predvidevala njihovih izdelkov (mešanica volne in sintetične), so prodajo ustavili. Omejena 20-dnevna zaloga niti ni dosegla bančnega normala (30 dni) in nikakršnih dokazov ni, da bi zaradi ustavitve dobav s strani NOVOTEKSA prišlo do motenj na trgu.

Namestnik javnega tožilca pa je poudaril, da je ustno dovoljenje, ki so ga dobili z zveznega zavoda za cene,

V Frankfurtu so izrekli kazni dvajsetim nacističnim vojnim zločincem — funkcionarjem in strazarjem najbolj zloglasnega nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz, v katerem so pobili recel in piši štiri milijone ljudi.

Proces je trajal polnih dvajset mesecev. Šest so jih obsodili na dosmrtno ječo, enajst na časovne kazni s težkim prisilnim delom od treh in pol do 14 let, tri pa so oprostili...

Po vsem demokratičnem svetu je vzplalo ogorčenje. Zahodnonemško sodišče se je očitno potrudilo, da je te zločince prikazalo kot čisto navadne kriminalce ter jih tako tudi sodilo. Wilhelm Boger je lastnoročno pobil 114 ljudi in je zato dobil dosmrtno ječo. Franz Hofmann je ubil enega človeka, to mu lahko dokažejo, dobi prav tako dosmrtno ječo, ker je za umor predvidena dosmrtna ječa. Taboriščni adjutant Mulka je le sodeloval pri umorih, dobi 14 let zapor in tako naprej.

Takšno je pravo, množičnega pobijanja ni v pravnih knjigah, pravijo zahodnonemški pravniki, očetje take sodbe nad nacističnimi pobijalci. Množičnega pobijanja so krivi Hitler, Himmler in podobni. Teh pa ni več ali so nedosegljivi. Zato komandant taborišča po takih mnenjih ne more biti odgovoren za vse tisto, kar se je v Auschwitzu dogajalo.

Frankfurtska sodba je v resnici pravici v posmeh. Ta proces je bil velika priložnost, da Zahodni Nemci resnično obračunajo s preteklostjo. To priložnost pa so, kot po pra-

vici ugotavlja komentator »Dela« Slavko Fras, zamudili.

No, pa to niti ni bil edini mednarodni dogodek v preteklem tednu, pri katerem so igrali Zahodni Nemci pomembno vlogo. (Da se razumemo: proces proti zločincem iz Auschwitz nikakor ni samo zahodnonemška zadeva.) Vse bolj se kaže, da se pogajanja sedemnajstih

Pravici v posmeh

v Zenevi zatikajo prav zaradi Bonna. Komite OZN za razorožitev razpravlja o tem, da bi prepovedali širjenje atomskega orožja še na druge države in so v tem smislu sestavili v Washingtonu osnutek takega mednarodnega dogovora, ki naj bi ga podpisale vse države. Ameriški osnutek govori v uvodu, da se jedrske sile zavezujejo, da atomskega orožja ne bodo dale »neatomskim državam«, te države pa s svoje strani obljublajo, da ne bodo proizvajale atomskega orožja niti se ne bodo prizadevale, da bi ga dobile odkod drugod. »Vsekakor je to takšno stališče, za katerega se zavzema vsakdo, ki ga skrbi usoda človeštva. Ko pa je sovjetski delegat Semjon Carapkin prebral osnutek do konca, je na zasedanju upravičeno vzkliknil: »Saj to je čista šala!«

Združene države namreč v isti sapi izjavljajo, da ta mednarodni dogovor ni v nikakršni zvezi z ustvarjanjem multilateralnih jedrskih sil NATO, kar pomeni, da bi tak dogovor obšli in da bi se do jedrskega orožja dokopala tudi — Zahodna Nemčija. Bonn ima v Zenevi svojega opazovalca, ki posebej skrbi, da se v odboru osemnajstih oziroma sedemnajstih, ker se Francija ne udeležuje zasedanj že od novega leta sem, ne bi odgovorili kaj na »njihov račun«. Iz Bonna smo namreč že večkrat slišali, da Zahodna Nemčija ne bo priznala nikakršnega dogovora, po katerem se ona ne bi smela oborožiti tudi z jedrskim orožjem. Prejšnji mesec pa je celo zahodnonemški zunanji minister Schröder izjavil, da hoče ZR Nemčija jedrsko orožje, bodi da ga bo napravila sama, bodi da ga bo dobila prek NATO.

Sovjetski predstavnik v Zenevi je potemtakem čisto upravičeno izjavil, da takih sporazumov Sovjetska zveza nikakor ne more podpisati, ker so v nasprotju z logiko, ker gre navsezadnje prav zato, da nemški revanšisti ne bi še tretjič pripeljali sveta do katastrofe. Tako še nič ne kaže, da smo se približali v Zenevi k sporazumu o prepovedi nadaljnjega širjenja jedrskega orožja. Britanski delegat je precej skušal miriti, češ, da je to le osnutek, o katerem naj bi razpravljali in da bodo na koncu morda po zbliževanju stališč sprejeli nekaj čisto drugega, naj se torej sovjetski delegat tako ne jezi. S tem je vsekakor pripomogel k mirnejšemu ozračju v Zenevi, kaj več pa prav gotovo ne.

Registracija mopedov

4. aprila letos je izšel temeljni zakon o varnosti prometa na javnih cestah v naši državi. Po 14. točki 10. člena tega zakona se mopedi smatrajo za motorna kolesa in veljajo za njih vse določbe, ki veljajo za motorna kolesa. Mopedisti bodo torej morali opravljati vozniške izpite pred rednimi izpitnimi komisijami, na oddelku za notranje zadeve pa zatrjujejo, da bodo vse mopede registrirali že okrog novega leta 1966. Računajo, da je sedaj samo v novomeški občini blizu 3000 mopedov.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

PRVI SREDNJEROČNI PLAN RAZVOJA JUGOSLAVIJE. Odslej predvidevamo ne bo več enoletnih družbenih planov. V prihodnje bodo obstajali le 4 do 7-letni srednjeročni plani. Prvi, ki ga sedaj pripravljajo, bo začrtoval razvoj Jugoslavije do leta 1970. Po njem bomo, kolikor je že mogoče govoriti o podatkih, ki še niso dokončni, v naslednjih 4 letih povečali narodni dohodek od sedanjih 500 na 800 dolarjev po glavi prebivalca. Narodni dohodek Jugoslavije se bo potemtakem povečal za približno 500 milijard dinarjev letno. To naraščanje bo precej večje, kot je bilo, denimo, v letih 1958-62, ko se je narodni dohodek povečal za približno 217 milijard din na leto. Tako se bomo v naslednjih štirih letih približali sedanji ravni razvitosti Avstrije ali Italije.

Da bi uresničili cilje srednjeročnega plana, ki bo dan pred sprejetjem v široko javno razpravo, bodo seveda potrebni znatni naporji vseh delovnih ljudi. Dosledno bo treba uresničevati cilje gospodarske reforme — dosledno, brez kompromisov. Narodni dohodek in s tem tudi blaginjo delovnih ljudi bomo povečali le, če bodo družno naraščali proizvodnja, produktivnost in izvoz.

SEJA IZVRŠNJA KOMITEJA CK ZKS. Na njej so obravnavali aktualna vprašanja izvajanja gospodarske reforme. Ugotovili so, da so bili v razmeroma kratkem času doseženi znatni uspehi pri uresničevanju gospodarske reforme predvsem v tistih delovnih organizacijah, kjer so usmerjeni k povečanju produktivnosti, modernizaciji tehnologije, organizaciji dela, smotrnejšemu gospodarjenju, utrjevanju samoupravnih odnosov itd. Le s tako orientacijo si gospodarske organizacije lahko zagotovijo pogoje za svoj trajen in stalen razvoj.

POZITIVEN VPLIV GOSPODARSKE REFORME. Čeprav je morda še prezgodaj

govoriti o učinku gospodarske reforme, je že vendarle mogoče zapisati, da so prvi uspehi že vidni. Dinamika povečevanja industrijske proizvodnje je, če jo primerjamo z lanskim letom, ugodna. Izvozna prizadevanja gospodarskih organizacij so presegla vsa pričakovanja. Zaposlovanje novih delavcev se giblje v mejah planskih predvidevanj, kar se prejšnja leta v glavnem ni dogajalo. Čedalje več je gospodarskih organizacij, kjer so se obrnili k sebi, kar pomeni, da so se znašli v novih razmerah in da iščejo rešitve

za boljši položaj kolektiva in vsakega njegovega člana posebej v večji in kvalitetnejši proizvodnji, v nižjih stroških in v večji vključenosti v mednarodno delitev dela.

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH. Franc Seunig, novinar »Dela«, piše v uvodniku na prvi strani o napačnem pojmovanju zakona o delovnih razmerjih. Nekateri razlagajo ta zakon, češ da ovira delovne organizacije v primerih, ko so te prisiljene odpustiti nekaj delavcev. V resnici gre v tem primeru za neizdelanost notranje zakonodaje podjetja. Podjetje nima pravilnika o sprejemanju in odpušcanju delavcev, pravilnika z natančnimi kriteriji, koga, zakaj in kako je mogoče tega ali onega odpustiti. Če bi bilo s pravilnikom določeno, da bi v primeru potrebe, ko gre, na primer, za racio-

nalizacijo zaposlovanja, odpustili najprej tiste delavce, ki imajo toliko in toliko »plavij«, ki so naredili take in take disciplinske prekrške itd., se ne bi moglo zgoditi, da odpustimo koga po krivici.

ZAKON O ZDRAVSTVENEM NADZORSTVU nad državljani, ki se ukvarjajo s telesno vzgojo in športom, pripravljajo za to, da bi učinkovito zaščitili zdravje članov športnih organizacij ter šolske in druge mladine. S tem predpisom bodo določeni tudi pogoji za tehnično opremljenost športnih objektov.

DOVOLJ PIŠČANCEV PO 1000 DINARJEV. Kmetijski kombinati oziroma perućnarske farme in organizatorji prireje piščancev v kooperaciji zagotavljajo, da bo v prodaji dovolj zaklanih in očiščenih piščancev po 1000 din za kg. Tako zagotovilo je terjala javnost, potem ko je slišala pripombe prizadetih, češ da je cena prenizka in da se je s tem znatno zmanjšala akumulacija.

ZVEZNA GOSPODARSKA ZBORNICA je sklicala več posvetovanj predstavnikov posameznih gospodarskih panog. Te dni so se sešli predstavniki kovinske industrije, ki so ugotavljali, da se je s podražitvijo surovin občutno zmanjšala njihova akumulacija. Namestnik zveznega sekretarja za industrijo in trgovino Vinko Hafner je odgovoril, da je bila akumulacija predelovalne industrije pred reformo pretirano previsoka, seveda na račun nizkih, neekonomskih cen surovin. Posledica tega je bil tudi predimenzioniran razvoj nekaterih panog predelovalne industrije.

ZAGREBSKI JESENSKI VELESEJEM. Letos bo razstavljalo 60 držav ali 8 več kot lani. Tokrat bo poseben poudarek na možnost poglabljanja mednarodnih gospodarskih vezi.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

NASER PRI FEJSALU — Te dni sta se v Džidi v Saudovi Arabiji sestala predsednik Združenih arabskih republik Abdel Gamal Naser in saudski kralj Fejsal. Pogovarjala sta se seveda o Jemenu. Ko to pišemo, uradnega sporočila o pogovorih še niso objavili, vsekakor pa so ti pogovori zelo pomembni za mir v tem delu sveta. Saudska Arabija podpira strmo glavljenega jemenskega kralja el Badra, na njenem ozemlju imajo namreč kraljeve čete oporišča, iz katerih nato vpadajo na jemensko ozemlje ter so del Jemena tudi zavzeli. Egipt pa je poslal jemenski republikanski vladi vojaško pomoč in se v Jemenu nahaja zdaj okrog 50.000 egiptovskih vojakov. Ta vojna traja že dolgo in je doslej edino, o čemer obe strani soglašata, to, da je treba vojno končati. To naj bi se zgodilo v sredo popoldne. Naser in Fejsal sta se sporazumela baje tudi o tem, da bosta ustavila vse medsebojne sovražnosti.

NEGOTOVOST V ATENAH — Napolnedo so grško vlado krizo — predstavili. Tako lahko namreč sodimo po zadnjih vestih iz Aten. Kralj je po daljšem odlašanju zapel sestavo vlade Cirimokos, ki je izstopil iz Papandreuove parlamentarne skupine — tako je storil tudi Stefanopoulos — in so nekateri že pisali, da se Papandreuova stranka unija centra že razpada. Cirimokos je bil sicer že 1941 član odporniškega gibanja, član odporniške vlade, ki je prišla v Atene takoj, ko so Grčijo zavzeli Britanci, polje se je ogreval tudi za socialistične ideje, ustanovil svojo stranko, ki se je navsezadnje pridružila uniji centra in bi nekateri po tem sodili, da se razvema za demokratična načela. Zdar, ko je prevzel mandat za sestavo vlade in jo tudi sestavil, pa ga obtožujejo, da je kraljev lakaj, nekateri poročajo celo o tem, da bi se rad oklical za diktatorja in tako naprej, da je navsezadnje težko reči, kaj se bo iz te grške zmešnjave izšlo.

SR ROMUNIIJA SOCIALISTIČNA REPUBLIKA — V Romuniji so te dni sprejeli novo ustavo, po kateri se je iz ljudske demokratične države preimenovala v socialistično republiko. Sodijo namreč, da so v družbenem razvoju že dosegli tolikšno stopnjo socialističnih družbenih odnosov, da upravičeno sprejmejo tudi uradno ime države. To temelji na dejstvu, da je večina proizvajalnih sredstev v državnih ali pa v zadržanih rokah in da na tej osnovi rastejo socialistični družbeni odnosi. Nekaj stvari pa je v novi romunski ustavi posebej zanimivih. Naglašena je namreč vloga države, za katero menijo, da jo je treba na tej stopnji še krepiti, elastično vlogo v gospodarstvu, v šolstvu, družbenih službah in podobnem, in dalje, da je vloga partije, ki so ji tudi na zadnjem kongresu sprejemili ime v komunistično partijo, v nadaljnji graditvi socialistične družbe čedalje močnejša.

Dober glas seže v deveto vas...

Če želite brez skrbi na pot, potem poskrbite, da bo vaš avto brezhiben! – Novomeški servis med najboljšimi tremi v Sloveniji – „Nov motor za starega“ tudi pri nas – 14 vozil na dan!

Takole je navadnega dne polno dvorišče servisa pri gasilskem domu. Kadar avtomobilisti zares pritisnejo za popravila, vozil sploh ni več kam dati...

»NOVOTEHNA« je letos januarja prevzela ta servis v upravljanje, ker sicer ne bi mogli biti zastopnik ZASTAVE. Tovarna zahteva, da imajo njeni neposredni zastopniki urejene servise, pripovedujeta šef servisa Milan Trzin in šef prodaje avtomobilov Crtko Rugelj. V Sloveniji je samo pet trgovskih podjetij, ki lahko neposredno prodajajo ZASTAVINE avtomobile in med temi petimi je nekaj tudi takih, ki bi si rada na vsak način pridobila to pravico samo zase. V tem konkurenčnem boju je servisna delavnica važen činitelj.

Samo dve reklamaciji!

Zgodi se, da dobe v popravilo razbit avto celo iz – Titograda! Lastnik ga je pripeljal iz Orne gore z vlakom. Novomeški servis poznajo po vsej Jugoslaviji in če povprašujete, kam bi peljali svojega fiata, vam bodo svetovali Novo mesto, Bled in Tolmin, tja pač, kjer na usluge ni pripomb. Dvakrat se jim je samo pripetilo v Ločni, da so lastnika opozorili na pokvarjen del v avtomobilu pa ga zaradi stiske s časom niso popravili – obakrat so potem reklamaciji ustregli na svoj račun!

Vsa tekoča popravila naredi v enem dnevu (največ v dveh) in noben karamboliran avto ni čakal več kot 14 dni. Na servisu v Ločni lahko izvrše vse servisne preglede in odpravljajo vse napake na ZASTAVINIH vozilih. Tudi rezervne dele imajo vedno na zalogi, čeprav jih tovarna zelo kampanjsko izdeluje in dobavlja.

Novost: nov motor za starega

In ko vam začne motor zaradi starosti pokašljavati, se lahko poslužite še ene nove ugodnosti: v Ločni vam proti doplačilu vgradi novega za starega! Še ceneje je, če ste zadovoljni z industrijsko remontiranim, za katerega daje tovarna enako garancijo kot za novega (6 mesecev ali 7000 kilometrov). In dejansko ta

že več kot 2700 vozil, to je povprečno 14 na dan. In to povedo, da imajo samo 10 mehanikov in 5 vajencev, potem lahko verjamemo, da so zares pridni. Lahko bi zaposlili še več ljudi in tudi naredili bi lahko mnogo več, če bi le imeli dovolj prostora. Stranke s Hrvaškega so presenečene, saj pričakujejo moderen servis, ko pridejo v Novo mesto, potem pa vidijo »ti-

sti dve luknji«, kot jim pravijo mehaniki, in...

Sloves si je delavnica pridobila samo s solidnim delom. Že dolgo si žele novega posloja, saj plačujejo sedaj Gasilnemu domu 1.200.000 dinarjev najemnine na mesec! Za gradnjo novega servisa bi morala tudi občina kaj prispevati, saj je prav gotovo zainteresirana za prodajo vozil, pri kateri ima vsaj dvakrat več zasluga (s taksami) kot podjetje. Pa tudi turistične vloge takega servisa ne gre zanemarjati, če že drugače ne, je marsikdo prav zaradi avtomobila prvič prišel v Novo mesto. M.

KDAJ BO STEKLO PRVO STEKLO?

(Nadaljevanje s 1. str.) montažnih del, kar je vsekar vplivalo na podaljševanje roka izgradnje in začetek obratovanja tovarne.

Sredi aprila 1965 je splošna gospodarska banka SR Slovenije odobrila občini Novo mesto za dograditev steklarne investicijsko posojilo v višini 1.024.750.000 dinarjev. Ker pa je teden dni pozneje pričel veljati zakon o polaganju 10-odstotnega garancijskega zneska, je uspelo INISU v tem času poravnati le za 35 milijonov dinarjev dolg. Šele 14. junija 1965, ko je Gospodarska banka odobrila dodatno posojilo v višini 100 milijonov dinarjev za položitev 10-odstotnega garancijskega zneska, je bilo dovoljeno črpati odobreno posojilo za poravnavo letošnjih situacij in faktur.

INIS celo že na domačih črnih listah!

Ker INIS ni poravnal dolgov izvajalcem in dobaviteljem, nekateri med njimi niso izpolnjevali pogodbenih rokov, zlasti še, ker banka tudi ni izdajala garancij k posameznim pogodbam in vsled tega investitor ni razpolagal s predpisanimi dokazili o zagotovljenih sredstvih.

Vsled pomanjkanja denarnih sredstev podjetje tudi ni zmoglo plačila carine za del uvožene opreme in zato je slednja stala uskladiščena in zapečatena. Vsled tega so bila montažna dela seveda okrnjena. Prišlo je celo do situacije, ko so domači dobavitelji vpisali INIS na črno listo in mu niso več prodajali potrebnega instalacijskega in pisarniškega materiala. Zato si je moralo podjetje v nujnih primerih pomagati na ta način, da so zanj kupovali druga podjetja in izvajalci sami...

Ne glede na opisane težave je tempo izgradnje le minimalno odstopal od predvidenega planograma in lahko pričakujemo, da se bo proti koncu prihodnjega meseca prikazal prvič dim iz 72 metrov visokega tovarniškega dimnika (to ugotovitev smo namreč zasledili v steklarskem tovarniškem glasilu – »Inisove novice«).

Novi dolenjski velikan: za 3 milijarde in 350 milijonov

Investicija bo v celoti veljala tri milijarde 530 milijonov dinarjev. V letošnjem prvem polletju je bilo investiranih že preko tri milijarde dinarjev: za gradbeno dela milijardo 300 milijonov, za domačo opremo z montažo 210 milijonov dinarjev, za uvoženo opremo in montažo pa milijardo 230 milijonov dinarjev in za druga dela (projektiranje, odkup zemljišč, vzgojo kadrov in reži) 280 milijonov dinarjev.

Montažo opreme in instalacij vodi grupa specialistov iz Poljske, montažo Körtin-gove oljne instalacije pa usmerjajo nemški specialisti. Za pričetek obratovanja tovarne je že določena skupina 27 Poljakov in dva Nemca.

Še v avgustu bodo jele prihajati v tovarno potrebne surovine. Vse bodo domačega izvora razen črepinj, ki so potrebne za začetek. Le-teh bo dobavljenih 60 vagonov,

to je 650 ton iz Poljske, s čimer bo zagotovljen zahtevani kemijski sestav.

Domača oprema predstavlja po vrednosti le pet odstotkov celokupne opreme, to pa je v glavnem generator z dieslom motorjem. Podaljšani rok za dobavo omenjenega agregata je bil pogojen za 30. april 1965, toda niti Litostroj niti Rade Končar nista dobila pravočasno vseh deviznih sredstev za uvoz posameznih sestavnih delov. Danes Litostroj jamči, da bo komplet agregat dobavljen začetku oktobra, s čimer bo steklarne razpolagala z lastno proizvodnjo nujno potrebne količine električne energije ob izpadih iz omrežja. Tehnološki proces namreč dovoljuje maksimalni izpad električnega toka pet minut, kajti po tem času nastopi zamrzjevanje steklene mase v veliki kadni peči, kar lahko povzroči podjetju nenadomestljivo gospodarsko škodo.

V steklarni že dela 245 ljudi

Podjetje zaposluje sedaj že 245 oseb. Z razpoložljivim inženirskim, srednje tehničnim in kvalificiranim kadrom zaseda ključna delovna mesta, vendar potrebujejo vsaj še dva kemika-technologa, dva tehnika-kemika in elektrotehničarja za šibki tok. Od zaposlenih članov kolektiva jih je 84 opravilo strokovno prakso v Pančevu in ostalih steklarnah v Jugoslaviji ter v steklarnah v Poljski. V treh skupinah je 72 oseb absolvi-

ralo daljše tečaje (po 180 ur) in od teh si je 56 z uspešno opravljenim zaključnim izpitom pridobilo kvalifikacijo splošnega steklarskega delavca. Ta čas traja četrti tovrstni tečaj v Žužemberku, v pripravi pa je tečaj za strojnike pri kadri peči ter seminar za srednje tehnični in vodstveni kader.

Vezane vloge - višje obresti

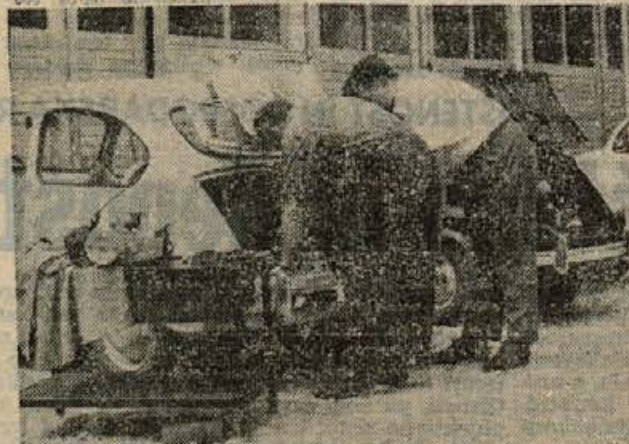

Cekinček hoče delati »DANA«

Kolektiv mirenske destilacije alkoholnih pijač DANE se je po daljših razpravah 12. avgusta dopoldne z referendmom odločil, da prevzame obrat GREDO od kmetijske zadruge v Trebnjem, v katerem pridobivajo ocvrt krompir, znan v prodaji kot »cekinček«. Pridobivanje »cekinčkov« za trebanjsko zadrugo ni rentabilno. V DANI so z več kot 90 odstotki glasov sprejeli sklep, da prevzamejo proizvodnjo »cekinčkov«, ne pa tudi pokvarjene oziroma neustrezne opreme ter zaposlenih. DANA namerava speči le toliko ocvrtega krompirja, kolikor ga bo lahko prodala na trgu.

V Brežicah 555 prašičev

Na minulem sobotnem sejmu v Brežicah je bilo kupcem na voljo 520 manjših in 35 večjih pujskov. Prodanih je bilo le 215; za manjše so zahtevali 600 din, za večje pa 460 din za kilogram žive teže.

Kadar mehanik brska po fičkovem drobovju, takrat tudi lasnik rad malo pogleda med žice in vijake. Morda se bo tudi on kaj naučil?

KLOPOTEC

Na vseh postavkah enakovreden dinar...

Posebna viharja gospodarska reforma v našem kolektivu ni povzročila. S pripravami nanjo smo začeli pri nas že takrat, ko smo se odločili za gradnjo Roto II. Problem surovin je postal nato, ko smo z Roto II povečali svoje zmogljivosti za 100 odst., še enkrat bolj pereč, hkrati s tem pa so se plafonirane cene naših izdelkov izpreminjale v vedno resnejšo oviro.

Zategadelj smo se že dovolj zgodaj začeli resno ukvarjati tako s surovinami kot s plafoniranimi cenami. Pristojne organe smo nenehno opozarjali na obdobje. Po načelu: »Boljše manjše kot večje zlo« smo (čeprav protizakonito) dobaviteljem raje plačevali celulozni les nad dovoljenimi cenami kot pa da bi proizvodnja stala...»

Takole mi je začel pripovedovati o razmerah v velikem delovnem kolektivu krških celulozarjev in papirničarjev pretekli teden tovariš Nace Zagorc, vodja papirnega oddelka v tovarni DJURO SALAJ. Nadaljeval je:

»Pri plafonirani ceni 100 din za kg roto papirja smo že lani zaradi povečanja stroškov začeli delati z izgubo. Zvezni zavod za cene je na našo pobudo začel stvar raziskovati. Septembra lani je bila odobrena nova cena 132 din za roto papir, letos marca pa je bila povišana na 150 din. S tem je bil eden izmed obeh najbolj perečih problemov rešen še pred reformo, reforma pa nam je prinesla le delno povišanje cen celuloze in lesovine.

**Tudi pri uvozu pre-
maguje iznajdljivost
vse primere**

Pomanjkanje surovin (celuloznega lesa) smo čutili že

prej ko je v tovarni stekel drugi papirni stroj, še očitnejše pa je postalo nato. Vzroke je treba iskati deloma v povečani porabi lesa v lesni industriji, saj so se razni lesno predelovalni obrati pri nas čez mero razvili, deloma pa tudi v neugodnih cenah celuloznega lesa. Zaradi neprivlačnih cen gozdarska proizvodnja še posebej ni bila voljna dajati dovolj celuloznega lesa za naše potrebe. Razen tega so se v zadnjih letih začela tudi v Jugoslaviji formirati zaprta tržišča za les z namenom: na gravitacijskih območjih zagotoviti dovolj surovin predvsem za domače obrate.

Ob tem smo ugotavljali, da je distributivnemu dodeljevanju lesnih surovin posameznim potrošnikom odklenalo, saj sta se ponudba in povpraševanje na tržišču vedno bolj uveljavljala. Preostalo nam je edinole v neposrednih stikih s proizvajalci ugotavljati, zakaj za nas ni lesa

Razgovor z Nacetom Zagorcem, vodjem papirnega oddelka v tovarni celuloze in papirja v Krškem:
»Pomanjkanje surovin in plafonirane cene so nas spodbudili k razmišljanju – Lesa je dovolj, le pametno ga je treba porazdeliti v gozdarstvu, pa tudi z uvozom se da odpomoči – Delati je treba in stroji ne smejo stati – Bitka za notranje rezerve bo dolgotrajna, toda v tovarni nas je letos za 100 manj, borimo se za znižanje režije in vsak dinar vrednotimo enako – Izvoz papirja, s katerim smo začeli pred 10 leti, za nas ni bil najboljša rešitev, toda zdaj, ko je na domačem tržišču papirja dovolj, se nam nekdanja odločitev za izvoz obrestuje«

in dotok le-tega kar najbolj povečati. S tem smo vsaj deloma uspeli.

Druga rešitev je bila v uvozu celuloznega lesa, toda zanj nismo imeli deviz. Našim kupcem, ki so nas stalno nadlegovali z vprašanjem, kdaj jim bomo naročene iz-

delke, bodisi roto papir, bodisi celulozo dobavili, smo predlagali: vi imate devize, kupite nam torej les v zamestju, mi vam bomo pa izpolnili naročila! Tako je bil uresničen okvirni dogovor za uvoz 25.000 prn celuloznega lesa iz Čehoslovaške.

850 prn smo ga že dobili, plačanega pa je že 5000 prn.

nje, ne da bi sprejeli kogarkoli na novo.

**Samoupravni organi
o notranjih rezervah**

Dejanske priprave na reformo so pri nas torej stekle že precej časa pred tem, ko se je začela v celotnem gospodarstvu. Osnovno vodilo nam je bilo ves čas tole:

delati moramo, stroji v tovarni pa ne smejo stati!
Oh dejstvu, da smo dosegli sprejemljive cene, in ob ugotovitvi, da je surovin dovolj, le zagotoviti jih je treba, smo začeli s konkretno akcijo v kolektivu.

Izračuni so nam pokazali, da je v naši tovarni redno izkoriščenih le 80 odst. zmogljivosti. Tu je torej veliko rezerv, ki jih lahko izrabimo, če bo obrat dovolj založen s surovinami, če bomo izpopolnili organizacijo dela, če bomo zastoje v proizvodnji kar najbolj zmanjšali, če bomo pametno uporabili vse, ki so v tovarni zaposleni itd.

Organ samoupravljanja so o tem razpravljali že v lanskem jeseni in sprejeli sklep, da normalnega zmanjšanja zaposlenih (upokojitve, odhodi v JLA, porodniški dopusti, odpovedi itd.) ne bomo več nadomestili s sprejemanjem novih delavcev.

V prvem polletju letos smo s tem zmanjšali stalež zaposlenih za približno 100 ljudi. Junija letos ni bilo naročil za formatne papirje niti za izvoz, niti za domači trg, v papirnem oddelku pa je zaposlenih 90 ljudi. Hkrati je začel prihajati na lesno skladišče celulozni les v velikih količinah in moral bi najeti vsaj 60 delavcev za razkladanje. Odločili smo se raje za drugačno rešitev: ženske, ki so bile odveč v papirnem oddelku, smo razmestili po raznih delovnih mestih v ostalih oddelkih in s tem dobili dovolj moških za razklada-

**Ena tona papirja
v 35 urah, od tega pa
sta 2/3 režijski**

Gospodarska reforma je dolgotrajen proces, ki bo zahteval od vseh, pa tudi od nas, še veliko dela in naporov. V naši dolgoročni usmeritvi pri iskanju notranjih rezerv nam je za vodilo ta primer: enako velika tovarna papirja v svetu porabi za izdelavo 1 tone papirja 10 ur, mi pa jih porabimo 30 do 35, pa je pri tem dve tretjini režijski! Za tem se skriva cel kup nepotrebnih stroškov, ki jih s podrobnim proučevanjem odkrivamo in odpravljamo. Ze z investicijo v drugi papirni stroj, ki smo jo zmogli skoraj docela sami, smo neodvisne režijske stroške močno zmanjšali, saj so zdaj porazdeljeni na enkrat večjo proizvodnjo.

Po uveljavitvi novih cen se je potrošnja roto papirja zmanjšala za okoli 10.000 ton. Če ne bi že 10 let prodajali približno 15 odst. proizvodnje na tujih tržiščih, bi bili zdaj v zagati. Nekdanja usmeritev v izvoz, ki za nas ni bila vedno ugodna, se nam zdaj obrestuje.

Novi dinar, za katerega se vsi trudimo, je enakovreden na vseh postavkah! Privarčevati ga je treba, odpraviti nepotrebnosti in povečati storilnost. Veliko rezerv je še v ljudeh, precej pa jih je tudi v sodobnih tehničnih postopkih, za katere se bo treba še odločiti. Vsega, kar sem povedal, seveda nismo dosegli preko noči. Potrebni so bili ogromni razpisi, sej samoupravnih organov, analize strokovnih služb, razlagi in prepričevanja. Vse to pa bo potrebno tudi: vnaprej ter se že obrestuje, še bolj pa se bo obrestovalo v bodoče.

M. JAKOPEC

URESNIČEVANJE GOSPODARSKE REFORME V SEVNIŠKI OBCINI

LISCA, JUTRANJKA in KOPITARNA uspešno zaorale

»Z evropskimi normami se bomo približali tudi evropskemu zaslužku!« pravi v LISCI – Uspeh reforme je odvisen od boljše organizacije dela, torej predvsem od vodilnih strokovnjakov – Z administrativnim dviganjem cen in osebnih dohodkov ogrozamo uspeh reforme – Podražitev surovin zahteva še večjo produktivnost

V LISCI so se na reformo temeljito pripravili: pri istih cenah izdelkov, ki so najcenejši in najboljše na našem tržišču finega ženskega perla, bodo zvišali mesečni osebni dohodek od povprečnih 46.300 dinarjev v prvem polletju na 70.000 dinarjev! Uvedli so zahodnonemške norme, ki jih zdaj res dosegajo šele s 74 odstotki, vendar prinaša vse boljše priprave dela čedalje lepše uspehe v produktivnosti. Tako osebnih dohodkov ne bodo administrativno zviševali. Predvidevajo, da bodo letos izvozili na 1 milijardo dinarjev svojih izdelkov.

**Višje norme tudi
v JUTRANJKI**

Kolektiv otroške konfekcije JUTRANJKA je z odpravo prometnega davka v proizvodnji precej prizadet. Proizvajalec konfekcije za odrasle lahko izkoristi to priložnost za povišane cene surovin, otroška konfekcija, ki prej prometnega davka ni plačevala, pa je za teh 9,7 odstotka prikrajšana. Če zavod za cene ne bo sprejel predloga kolektiva za podražitev izdelkov, bodo morali preusmeriti proizvodnjo v izdelavo konfekcije za odrasle. Tako pa bi nastalo še večje pomanjkanje otroške konfekcije na našem tržišču. Tudi v JUTRANJKI so dvignili norme za 20 odstotkov, saj bodo le ob večji produktivnosti lahko zvišali osebne dohodke.

**KOPITARNA – cene kopit
ostanejo**

V KOPITARNI so že lani ugotavljali, koliko delovne sile dejansko potrebujejo in so tudi ustrezno ukrepali. Ta

ko jim sedaj ne bo treba doplačati ljudi. Še vedno jim bo ostalo dve tretjini skladov, s čimer bodo lahko razširili proizvodnjo. Na žagi so predvideli nove cene, za galante rijske izdelke pa še nimajo kalkulacij, čeprav menijo, da jih bodo morali podražiti za 27 odstotkov. V obratu kopit cen ne bodo zvišali.

Osebnih dohodkov bodo zvišali le ob boljšem izkoriščanju notranjih rezerv: bolje bodo morali izkoristiti les, znižati boleznine (ki znašajo 19 odstotkov), uvesti norme na vseh delovnih mestih (40 ljudi še vedno ne dela po normah), rezerve pa so tudi v obratu kopit, kjer je bilo do 25 odstotkov škarta.

Težave v JUGOTANINU

Surovine so se v JUGOTANINU podražile za polovico, cene izdelkov pa so lahko zvišali samo za 5 odst. Peči bodo odsele kurili na mazut, ker izluženi les lahko dobro prodajo. Zmanjšali bi lahko sezonsko delovno silo, če bi jim gozdna podjetja dobavljala les po stopoma. Tudi kvaliteta lesa ni zadovoljiva, tako da se JUGOTANIN ne more primerjati z inozemskimi konkurenti.

Uspeh MIZARSKE ZADRUGE odvisen od kadra

V MIZARSKI ZADRUGI se bo, da bo zaradi razlik med cenami surovin in cenami končnih izdelkov nastal primanjkljaj. Polakusili ga bodo pokrili z boljše notranjo organizacijo. Visoka kvaliteta izdelkov zahteva dober strokovni kader – dogaja pa se, da ti ljudje zapuščajo podjetje. Številni zaposleni v upravi ne bodo zmanjšali, ker zasedba ni prevelika. Osebnih dohodkov ne bodo zvišali, dokler ne bodo izdelali podrobnih analiz.

**Težave z normiranjem
v METALNI**

Po ukinitvi prometnega davka so dali v METALNI v Krmelju akontacijo na osebne dohodke (povpr. 10 odst. povišan OD), več

jega povišanja pa ni pričakovati. Razpravljali so o normah, ki pa jih s težavo uvajajo, ker jih je težko postaviti za enkratne proizvode. Prizadevajo si, da bi do konca leta normirali devet desetih vseh delovnih mest. Po pravilniku, ki ga pripravljajo, bodo osebni dohodki v administraciji odvisni od uspeha celotnega obrata. Zdaj imajo več naročil kot v prvem polletju, vendar jih to ne zavaja, saj se bo prihodnje le-

te zmanjšanje investicij poznalo tudi v njihovi proizvodnji.

**Komunalno-obrtno
podjetje**

Podjetje, ki je trenutno v prisilni upravi, bo letošnje poslovno leto najbrž zaključilo brez izgub. Pred prisilno upravo so precej lahkomišlno gospodarili, saj jih še sedaj bremenijo izgube zaradi previsoke izplačanih osebnih dohodkov leta 1963 v znesku 1.333.889 dinarjev! Izvajajo notranje reorganizacije: ukinitili so gradbeno skupino in nekaj delovne sile preusmerili v obrat cementnarskih izdelkov, uvedli so realnejše nagajevanje v avtoparku in drugo.

ALFRED ZELEDNIK

POŠTENOST IN GOSPODARSKA REFORMA

Poštereno in nepoštereno

Gospodarska reforma je tu. Povod pričujoča, ponekod preračunljiva, žgoča, drugod odobravajoča Pozdravljena in težko pričakovana v splošnem, načelnem smislu, a uničujoča in zato prekleta v konkretnem živem stiku med potrošnikom in prodajalcem.

Ze dolgo je tega, kar smo se v kolektivih in na tihem pomenkovali, da je potrebno nekaj storiti, ukreniti, predrugačiti, izboljšati, a je ostalo tako, kot je bilo. Vsak, kdor je resno razmišljal o našem dinamičnem razvoju, o življenju v socializmu, o zavestnih in nezavestnih anomalijah v njem, o redu, poštenosti, o delovni disciplini, o izigravanju pridnosti in delavnosti, je pričakoval oster, resen in daljnosežen družben ukrep. Tak ukrep je zahteval tudi naš najvišji partijski organ – VIII. kongres ZK.

Toda mnogo je bilo med nami posameznikov in iz takih posameznikov zgrajenih kolektivov, ki so razmišljali o reformi kot o nečem, v čemer lahko najdejo nekaj, kar bo sicer boleče za druge, a kar bi utegnilo postati zelo koristno za nje. O tem niso samo razmišljali, temveč so se tudi pripravljali. Vse predelgo so bile take misli in težnje prikrite s tako učenimi besedami kot sta »objektivno« in »subjektiv-

no«, čemur bi se lahko v ustreznih okoliščinah čisto preprosto reklo – nepošteno. Mnogokrat smo čisto natanko vedeli, kdo je kriv, kje so izvirni te ali one družbene pomanjkljivosti, pa smo javno razglušali za objektivno tisto, kar je bilo v ljudskem jeziku nepošteno, pogojeno po človeku, po neznanju, po stremišnem stremiljenju, po stolčkih, četudi brez sposobnosti, po zasluhu brez ustreznega dela.

Po tihem, v zaokroženih družbah smo se pomenkovali o »socialnih napakah v kapitalizmu« in o »kapitalnih v socializmu«, a se nam je zdelo to povsem razumljivo, nekaj, kar je preprosto, vzporeden pojav našega razvoja. Se več, v zasmešne osebne odgovornosti smo bili opravičevalci znanih in neznanih pomanjkljivosti gospodarskega in družbenega življenja, češ objektivno gledano in subjektivno živeto ta in ta ni toliko kriv. Kje pa so drugi? Pa kolektivna odgovornost? Kakor da bi le-ta lahko ostajala brez osebne odgovornosti posameznika, ki je za večjo odgovornost prejemal tudi večje mesečne prejemke.

Gre za čisto preprosto poštenost, ne glede na družbeno ideologijo, definirano kot človekovo lastnost, ki se v določnem okolju počuti le, če se tako počutijo tudi drugi. Zato tu ne mislim, da bi mo-

rali pred »poštenost« pridati zdevke »socialistične«; s tem bi zahtevali nekaj več.

Gre torej za poštenost, ki je bila marsikdaj ogrožena, zavrtja, izkrivljena, v sedanjih pojavih pa ponekod izrazito prilagojena trenutnim koristim posameznikov in »kolektivov«. Kadar nam gre za osebno ali »kolektivno« korist pridobljeno na račun drugih, mislimo, da je poštenost nekaj abstraktnega, nekaj, kar se ne da videti, prijeti, otipati, kar nima čisto nobene zveze s tistim, kar v danem trenutku delamo. Skratka, poštenost naj bi bila tisto, kar je lastno samo še idealistom, smešnim vernikom v ideološko in človeško osnovo našega življenja.

Gre za poštenost, ki je bila tako močno prizadeta ob prvih reformnih rezultatih, najboljčutljiveje izraženi v cenah. Te so kar naenkrat postale živ barometer upov in razočaranj, stremiljenj po lahkem služku in umikanju v pretirano varčevanje z osnovnimi življenjskimi potrebami. Postale so prav zaradi tega tudi merilo posameznikovega značaja in njegove poštenosti. In če na eni strani nekateri posamezniki in »kolektivi« poštenost upoštevajo kot prazno abstraktnost, so glede cen konkretno stvarni. Situacijo v zvezi z reformo vzamejo

Varčevanje tudi v socialnem zavarovanju!

Svet delovnega kolektiva Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje je že nekajkrat razpravljalo o varčevanju in ekonomičnejšem poslovanju v službi socialnega zavarovanja. Na osnovi prvih ocen sedanje organizacije dela skušajo najprej ugotoviti, kako bi bilo moč nekatere službe poenostaviti, hkrati pa racionalneje in ekonomičneje izkoristiti obstoječo mehanizacijo v administraciji. Pri tem so med drugim ugotovili, da bo moč nekatere službe poceniti s prenosom posameznih del iz podružnice v Črnomlju na zavod, pri čemer seveda zavarovanci ne bi bili prizadeti, ker gre predvsem za likvidacijo računov zdravstvenih uslug, priznavanje pravic do otroškega dodatka, prenos statistične službe iz podružnice na zavod in podobno. Tega seveda tudi ne gre razumeti tako, da bo v Črnomlju podružnica ukinjena.

Nadalje bodo usklajili posamezne službe v zavodu, ker so ugotovili, da vodijo v posameznih oddelkih razne evidence, ki bi jih lahko zajeli skupno. V zvezi s tem so nekaj uslužbencev znotraj kolektiva že premaknili na ustrezna delovna mesta. Ob analizi o strokovnosti uslužbencev je pokazala, da ima četrtna zaposlenih le nižjo izobrazbo. Zato je svet

delovnega kolektiva sklenil nuditi možnost vsem došolanje vsaj do srednje strokovne izobrazbe, medtem ko je stališče sveta, da bi poslej usmerjali uslužbence in študente predvsem na visoke in višje šole, ker ima zavod najmanj ljudi z visoko in višjo strokovno izobrazbo.

Da bi zmanjšali potrošnjo v službi socialnega zavarovanja, je svet sklenil predlagati kolektivu in skupščini komunalne skupnosti zavarovancev znižanje sredstev v službi socialnega zavarovanja za 0,7 odst., kar bi zneslo v letošnjem letu okoli 12 milijonov dinarjev. Ta sredstva, ki so bila v glavnem namenjena za razširitev poslovnih prostorov, bodo prenesli na sklad za zdravstveno zavarovanje. Ze prve izboljšave v organizaciji dela so pokazale, da bo moč za nekaj uslužbencev znižati tudi število zaposlenih, vendar pa to še stvar dokončne proučitve sedanje organizacije dela.

Tako v Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu. Prav bo, če se bodo poglobili vase tudi drugi potrošniki sredstev socialnega zavarovanja, predvsem zdravstvene organizacije in skušali poiskati možnosti za znižanje potrošnje v sedanjih prizadevanjih za splošno varčevanje.

Kdo bo ob milijone? ● Kdo bo ob milijone? ● Kdo bo ob milijone? ● Kdo bo ob milijone? ●

„Čeprav odpustimo vse, bo še premalo...“

Inž. Rade Dvoršak, predsednik ObS Črnomelj, in Sergej Thorževskij, predsednik ObS Novo mesto o reformi ● Politika obeh občin do cen komunalnih storitev in novosti, ki jih prinaša stanovanjska reforma ● Najdražja in najcenejša voda ● Brez zmanjšanja splošne potrošnje (torej brez omejevanja proračunov občin) ni gospodarske reforme, toda: mar ne zastavljamo omejevanja proračunov preveč na hitro? ● Zakaj ni v kolektivih zavodov, ki prejemajo sredstva iz proračunov, doslej še nobenih pobud za iskanje notranjih rezerv? ● Zgolj z administrativnimi merami proračunske potrošnje ne bo mogoče zmanjšati, toda kje je zavestna akcija kolektivov proračunskih ustanov?

Vprašanj je bilo pripravljenih več, toda časa za pomenek ni bilo na pretek. Oba predsednika, črnomaljski in novomeški, sta se v Črnomlju sklanjala nad papirji, primerjala najvišje, zdaj veljavne cene v obeh občinah, in hkrati zaskrbljeno ugotavljala, kaj se obeta z omejeno proračunsko potrošnjo. Prav to zadnje pa je tudi nas najbolj zanimalo, saj bi bili radi zvedeli, kako je s to rečjo, o kateri danes povsod toliko govore. In da bomo krajši, predlagamo danes takole:

najprej bomo našli vprašanja, ki smo jih postavili obema predsednikoma sosednih občin, nato pa za imenom sobesednika odgovor.

»Do zdaj smo bili pri gradnji stanovanj veliki reveži, v bodoče pa se nam obeta, da bomo še večji!« je menil o stanovanjski reformi inž. Rade Dvoršak

ODGOVOR NA PRVO VPRAŠANJE

Inž. Rade Dvoršak: — Najvišje določene cene za osnovna živila in nekatere druge proizvode so zdaj po nekajkratnem popravilju določene. Zeleti bi bilo samo to, da bi tako v proizvodnji kot v trgovini in v gostinstvu spoznali, da to niso edino zvečjavne in edino sprejemljive cene in da bi se kdo odpovedal tudi delu svojega zaslužka ter jih zmanjšal! Upamo lahko, da bodo k temu kmalu pripomogli tržni

1. VPRAŠANJE:

● Kakšna bo politika cen, zlasti onih za komunalne storitve, v vaši občini?

2. VPRAŠANJE:

● Povejte, prosimo, kaj več o stanovanjski reformi, nalogah in problemih, ki nastajajo pri tem.

3. VPRAŠANJE:

● Obetano zmanjšanje proračunske potrošnje ni prijetna zadeva, potrebno pa je prav gotovo; kaj menite o tem vprašanju in kaj vse obeta omejitev v vaši občini?

spevki se je nabralo nekaj). Ker se bodo zdaj stroški poročali (podražitev elektrike in goriv), bo za razširjeno re-

Sergej Thorževskij je o omejitvi proračunov dejal: »Zmanjšanje proračunov bo prizadelo vse občane, ne samo one, ki so v službi na občini! Hkrati nastaja tudi vprašanje ustavnih pravic občanov!«

produkcijo ostalo manj. Predloga za podražitev odvoza smeti nimamo, res pa je pri nas odvoz smeti zelo primitiven. Pogovarjati pa se bo treba o podražitvi frizerskih uslug, ker letos spomladi podražitve nismo dopustili, drugod pa so jo.

Sergej Thorževskij: — K temu, kar je dejal tovariš Dvoršak o splošnih cenah nimam kaj dodati, o politiki cen komunalnih storitev v novomeški občini pa bi povedal to: kubik vode za gospodarstvo je veljal dozdaj 25 din, za splošne družbene službe in JLA 40 din, za gospodarstvo in industrijo pa 60 din. Novomeški VODOVOD je predlagal 4 rešitve, skupščina pa je z odlokom sprejela tisto, ki pomeni postopni prehod k ekonomskim cenam, ker se nam zdi, da je to najbolj upravičljiva pot.

Odvoz smeti se je z odlokom podražil od dosedanjih 3 na 4 din od m² stanovanjske in od 8 na 9 din od m² poslovne površine, vendar ti prispevki ne krijejo stroškov odvoza smeti.

ODGOVOR NA DRUGO VPRAŠANJE

Inž. Rade Dvoršak: — Dozdaj smo bili pri gradnji stanovanj veliki reveži, v bodoče pa se nam obeta, da bomo še večji. Kaj več je težko reči. Dozdaj smo reševali najbolj pereče stanovanjske probleme in potrebe za kadre za gradnjo večjih stanovanjskih stavb, v bodoče za večje gradnje ne bo sredstev. V urbanizaciji Črnomlja smo se zato odločili tako: za večje gradnje je rezerviran prostor na lesnem prostoru bivše ZORE in prostor v dolini za benelnsko črpalko ob progi proti Metliki. Na obeh lokacijah je prostora za 250 stanovanj. Za individualne hišice in vrstne hiše pa je določena Loka, kjer bomo gradili tudi novo šolo, saj bo verjetno prav tu nastalo novo stanovanjsko naselje.

Sergej Thorževskij: — Stanovanjska reforma je bila potrebna, čeprav je zelo boleča in ni enostavna! Največ problemov si obetamo v postopku revalorizacije, ki je naložena na Zavodu za urejanje naselij. Rok za revalorizacijo je zelo kratek, precej nejasnost pa je pri tem v merilih in metodiki, o čemer bi se kazalo pogovarjati v okviru republike. Pomoč sekretariata za urbanizem je vsem občinam obljubljena. Glede občita, da smo po občinah s preveliko naglico sprejemali odloke o količnikih za akontacije na najemnine in o revalorizaciji, pa tole: k temu nas je sililo dejstvo, da bi z odlašanjem povečali zneske, ki bi jih najemniki morali plačati, saj so količniki za akontacije obveljali že s 1. avgustom!

POŠTENOST IN GOSPODARSKA REFORMA

kot možnost, s katero se lahko okoristijo in se ne sprašujejo, če ta ali oni zmore za življenje, ki ga mora živeti. Gre jim predvsem za golo — naj so te besede še tako redko uporabljene v današnji praksi — dobilkarstvo, za izkoriščanje in okoriščanje, za oduševanje, kar se v trenutni situaciji nič ne razlikuje od tolikokrat prekletega kapitalističnega odiranja delovnega človeka. Se več, to navijanje cen svojim izdelkom, izkoriščanje trenutnega položaja v čisto oduševske namene v času, ko se tem kolektivom in njihovim posameznikom toliko zaupa, ko toliko govorimo o socialistični kolektivni zavesti, toliko bolj obsojamo. Neverjetno visoke cene predmetom, za katere podjetja lahko prosto oblikujejo cene, poročila inšpekcijskih služb, potreba po administrativnem poseganju v pristojnosti samoupravnih organov, po prvotnem zviševanju zniževanje cen — pa čeprav samo za ubogi dinar ali dva, — so dejstva, ki kažejo, da taki pojavi so.

Nalijmo si čistega vina in povejmo: nepošteno je s polnimi usti govoriti človeku, ki razmišlja, če bo kupil bel ali črn kruh in ali ga bo lahko kupil, naj potrpi, češ da smo včasih živeli še slabše...

Nepošteno je oblikovati cene in mesečne dohodke (kar je seveda v najtesnejši zvezi) ne na osnovi ustvarjenega kvaliteta dela, zagnanosti, znanja, izurjenosti, delovne učinkovitosti in discipline, na osnovi dobrih tehnoloških procesov, temveč po najpreprostejšem izko-

riščevalskem principu: »Priložnost je, pa dajmo!«

Nepošteno je strokovnjaku odkloniti službo samo zato, ker je v podjetju preveč ljudi, ko istočasno sedi na mestu, ki bi ga lahko kvaliteto opravljal en sam človek, več ljudi.

Nepošteno je v gospodarski reformi najprej ukrepati pri delavcih in pri tem ne misliti, da je vodilno osebje — milo rečeno — vsaj toliko prispevalo k neučinkovitosti podjetja kot oni.

Nepošteno je kriviti za nastali položaj preveliko administracije v podjetjih in ustanovah in se pri tem ne zavedati, da je tako administracija zahteval kup predpisov, ki ga niso ustvarila ta podjetja in ustanove, pač pa bi bilo zelo pošteno pokazati več zaupanja tam, kjer bi to lahko, ter ukiniti predpise in — administracijo.

In nazadnje: nepošteno in ne samo nepravilno je iskati skrite rezerve v slabi organizaciji dela, v razdrobljenih podjetjih in ustanovah, temveč tudi — včasih pa predvsem — v nepoštenih odnosih med proizvajalci, v kimanju in prikimavanju, v ležernosti do dela, v odnosih vodilnih ljudi do proizvajalcev in nasprotno, kar pomeni, da mora odkriti skrite rezerve tudi v človekovem značaju, pa najsi bo ta človek na kateremkoli delovnem mestu. Tako bomo odkrili, da gospodarsko reformo niso povzročile samo ekonomske zakonitosti, temveč tudi zakonitosti humanističnega značaja.

In če je gospodarska reforma potrebna, tedaj je nujnost, ki delovnega človeka kljub trenutni stiski preprečuje, da bo prinesla nekaj koristnega za vse ljudi. Ta pa pričakuje, da bo čedalje bolj nagajevano tisto delo, ki je resnično vredno in katerega učinki bodo služili družbenemu napredku. Gospodarska reforma pomeni upanje v poštenjši, resnejši odnos do dela, pomeni smisel vsakemu, ki mu je odgovornost do dela pred kolektivom in pred samim seboj življenje, ki ga je vredno živeti.

In če gospodarsko reformo z njenimi posledicami primerjamo kirurškemu nožu, tedaj lahko rečemo, da je nož zarezal sicer ostro in globoko, toda v zdravo, bogato in odporno telo, ki bo preneslo poseganje v njegovo drobovje in dušo. Kljub temu (morda pa prav zaradi takega prepričanja) ne smemo prezreti tistih utripov trenutnega življenja, ki zaudarjajo po gnilem in zatohlem. Za vse take utripe bodimo budni in kot taki vendarle poskušajmo dokazati, da sta delo in pošten odnos do soljudi tisto, kar daje človeku vrednost, ne pa še tolikokrat lepo izrečene besede.

Tako bo poštenost prišla do izraza tudi pri tako drobni misli, kot je tale: »Ali ne bodo nekateri le prehujo prizadeti ob našem zviševanju cen, s katerimi hočemo mi na lahek in hiter način prebroditi reformne težave?«

VELJKO TROHA

ODGOVOR NA TRETJE VPRAŠANJE

Inž. Rade Dvoršak: — Brez zmanjšanja splošne potrošnje ne more biti gospodarske reforme, zato je proračune moramo zmanjšati. V letih pred reformo smo zelo veliko govorili o zmanjšanju investicijske potrošnje in v zadnjih dveh letih smo jo res zmanjšali. Zadeva za omejitvijo proračunov pa je prišla kar preko noči. Za leto smo planirali v našem proračunu 942 milijonov. V 7 mesecih smo porabili 484 milijonov, od tega 195 milijonov za osebne dohodke, 268 milijonov za materialne izdatke in 21 milijonov za skupno financiranje. Po dosedanjih informacijah smemo do konca leta porabili le še 256 milijonov ali za 194 milijonov manj, kot smo planirali... Samo za osebne dohodke bi v preostalih 5 mesecih po prvotnem planu potrebovali 180 milijonov din, proračun pa moramo zmanjšati za 194 milijonov. To pomeni, da razlike ne moremo pokriti, tudi če takoj, brez odpovednega roka odpustimo vse ljudi iz državne uprave in ustanov, ki jih plačujemo iz proračuna...

Ijeval novomeški predsednik Sergej Thorževskij, ki je dodal:

— Novomeški proračun bi moral biti po sedanjih vodilih letos za 250 milijonov manjši od sprejetega. Zakaj se nam z reformo v proračunih mudi tako zelo, če smo uresničitev celotne gospodarske reforme predvideli v 3 do 5 letih? Če takoj odpustimo vse uslužbence, ne moremo prikriti zmanjšanja proračunskih sredstev! Pri tem pa bodo prizadeti vsi občani in ne samo oni, ki so v službi na občini! Če gremo v zavestno varčevanje take vrste, nastaja pri tem tudi vprašanje ustavnih pravic občanov! Brez dvoma pa tako obsežnega varčevanja v proračunih ne bomo mogli uresničiti v tako kratkem času zgolj z zmanjševanjem števila uslužbencev in osebnih dohodkov v javni upravi, pač pa bo o zmanjšanju splošne potrošnje treba resno razmišljati v vseh kolektivih družbenih služb! Da bi kdo tam že začel z akcijo iskanja notranjih rezerv, pa doslej žal še ni bilo slišati!

M. JAKOPEC

Proračun: za 456 milijonov manjši!

V novomeški občini se skorajda vsak dan vrste razprave o možno-
stih za zmanjšanje proračunske
potrošnje. O tem je v soboto, 21.
avgusta, razpravljala tudi svet za
finançe pri občinski skupščini.
Po dosedaj znanih merilih za ob-
likovanje proračunskih dohodkov
se bodo leti od planiranih zmanj-
šali za 456 milijonov 700 tisoč di-
narjev. Kljub že prej izredno pi-
clo odmerjenim sredstvom za po-
samezne dejavnosti so po ponov-
nih preračunavanjih posameznih
proračunskih postavk predvideli
možnosti za zmanjšanje izdatkov
v skupnem znesku 171 milijonov
200 tisoč dinarjev. Seveda to niso
nikakršne notranje rezerve, pač
pa gre zmanjšanje predvsem na
račun samoodpovedovanja marsi-
kateri, sicer potrebni pridobitvi.
Tako ostane odprto še kritje 285
milijonov dinarjev, za katere vsaj
za zdaj še ni moč najti kritja.

Po sedanjem predlogu za zmanj-
šanje proračunske potrošnje bodo

več ali manj prizadete vse po-
stavke proračuna, razen šolstva in
zdravstva. Med drugim naj bi se
znižala tudi sredstva, namenjena
državni upravi za dobrih 27 mili-
jonov dinarjev, dotacije družbeno
političnim organizacijam in dru-
štvom za 10 milijonov in pol, ne-
gospodarske investicije za 26 mi-
lijonov 700 tisoč dinarjev, sred-
stva kulturno prosvetne dejavnos-
ti za 22 milijonov in pol itd.

Mimo tega pa teko razprave,
da bi odplačevanje gospodarskih
amutet — teh je blizu 73 mi-
lijonov dinarjev — prenesli na
prizadete delovne organizacije.
Prispevek za socialno zavarovanje
kmetov naj bi v večji meri kot
doslej plačevali zavarovalci sami.
Združili naj bi se le nekateri za-
vodi in institucije v občini, kot
so npr. Zavod za izobraževanje
kadrov in produktivnosti dela in
Delavska univerza, nadalje Zavod
za stanovanjsko izgradnjo in ure-

janje naselij ter Zavod za upravo
družbenih nepremičnin itd.
Na enotno administracijo in fi-
nančno poslovanje se pripravljajo
tudi družbeno politične organiza-
cije v občini kot so SZDL, občin-
ski komite ZKS, Združenje Zveze
borcev ter občinski komite Zveze
mladine in društvo prijateljev
mladine. S tem bodo znižali šte-
vilo uslužbencev, pa tudi profes-
ionalnih političnih delavcev.

Prav tako je predvideno nadalj-
nje skrajšanje državne uprave za
24 delovnih mest oziroma 22 uslu-
žbencev. Ob tem pa velja zapisati,
da bi bilo moč državno upravo ob
poenostavitvenem upravnem po-
stopku še bolj skrajšati, kar pa je
seveda odvisno od spremembe ob-
stoječih predpisov. Kljub vsem
prizadevanjem pa, kot kaže, v
prihodnjih mesecih v novomeški
občini ne bo moč zbrati toliko
sredstev, da bi lahko krili nastali
primanjkljaj v občinskem prora-
čunu.

Bo zdaj konec stanovanjske stiske?

**Najmočnejša stanovanjska gradnja po osvoboditvi — Večje kapacitete in višje
stanarine bodo omilile stanovanjsko stisko — Živahno je tudi na gradbiščih
podjetij in tovarn**

Največje stanovanjsko
gradbišče v Novem mestu
je na Mesnih njivah. Tu
menda tudi najhitreje na-
predujejo z gradnjo: dva
stolpiča sta že pod streho,
tretji pa je v tretji fazi.
V teh stolpičih bo 77 sta-
novanj, ki bodo vsa letos
vseljiva. Rezerviran je tu-
di prostor za otroško var-
stvo.

Mestne njive bodo prvo
novomeško naselje, ki ga
bo zavod za urejanje na-
selij komunalno v celoti
uredil: izkopana je nova
kanalizacija vzdolž Košti-
alove, pojačan bo električni
vod, urejen vodovod,
napeljane poštne komuni-
kacije, asfaltirana bo ce-
sta in urejene zelenice z
javno razsvetljavo. Sred-
stva za ta dela je zavod
zbral k komunalnim pri-
spevkom.

Zidane garaže po enot-
nem načrtu bodo lahko
lastniki avtomobilov posta-
vili na lokacijah, ki jih bo
določila občinska skupšči-
na. Na črno zgrajene gara-
že, ki so zdaj razmetane
kakor se je kdo spomnil,
bo komunalno podjetje po
predhodnem obvestilu po-
rušilo.

Stanovanja v prvih treh
stolpičih so že prodana, če-
trtega pa bodo začeli gra-
diti spomladi in bo vseljiv
julija 1966. Vsi štirje bodo
imeli skupno centralno
kurjavo. Stanarina za dvo-

sočno stanovanje bo okrog
11.000 dinarjev na mesec
(brez kurjave).

V Jerebovi ulici bo letos
vseljivih 24 stanovanj. Tu-
di tu so vsa stanovanja že
prodana. — IMV je dozi-
dala šeststanovanjski blok
na Grmu, še ta mesec bo
pričela z gradnjo 24-stano-
vanjskega bloka ob Zag-
rebški cesti, obnovila pa je
tudi stanovanja na Ragov-
ski cesti v bivši NOVOLE-
SOVI zgradbi, ki je spom-
ladi gorela. — ZTP je
zgradilo 12-stanovanjski
blok v Bršlinu, v Bučni
vasi pa bo začel zidati
NOVOTEKS vrstne hiše.

Zavod za urejanje nase-
lij je letos izdal v občini
60 lokacij za individualne
hiše, od tega 47 v Novem
mestu. Tudi tu so se mar-
ljivo lotili gradnje in vse
kaže, da bo letos v mestu
vseljivih okrog 230 novih in
50 adaptiranih stanovanj.
Ko bodo v polni meri uve-
ljavljene še ekonomske na-
jemnine, bo stanovanjska
stiska bržčas precej omi-
ljena.

Mimo tega pa je živahno
tudi na gradbiščih Eko-
nomske in Medicinske šole
ob Cesti herojev, pri
KOVINARJU v Bučni vasi,
pri LABODU in KRKI v
Ločni, pri IMV, pri NOVO-
TEKSU in INISU v Brš-
linu ter pri OPREMALE-
SU v Gotni vasi. Tako moč-
ne gradbene dejavnosti,

kot jo imamo letos, naj-
brž spet zlepa ne bo, ker
so se gradbeni stroški
dvignili za okrog 20 od-
stotkov.

**V soboto: pretres cen
in novi odloki
na seji Obs**

V soboto bo ob 10. uri v
domu ljudske prosvete v No-
vem mestu 6. skupna seja
obeh zborov občinske skup-
ščine, na kateri bodo odbor-
niki razpravljali o novem od-
loku o spremembah in do-
polnitvah prejšnjega odloka
o najvišjih prodajnih cenah
na drobno za razna živila in
kurjavo, kakor tudi o spre-
menjenih maržah za nekatere
proizvode. Na dnevnem re-
du je tudi sprejem drugih
spremenjenih odlokov Obs,
sprejem odloka o delnih na-
domestnih volitvah, razprava
o dopolnitvi občinskega sta-
tuta in razne finančne ter
premoženjsko-pravne zadeve.

**Že 14 motornih
kosilnic**

Ročne motorne kosilnice so
v Suhi krajini najbolj iskan
kmetijski stroj, ker je prav
košnja eno najtežjih kmetij-
skih del. Zadruga pomaga
kmetovalcem pri nabavi ko-
silnic s krediti in daje v ta
namen tudi svoja devizna
sredstva. Letos je KZ Žužem-
berk kupila za svoje kmeto-
valce že 9 kosilnic. Začetek
je kar dober, če upoštevamo,
da sta imela lani samo dva
kmeta motorne kosilnice.
Zdaj je v Suhi krajini že 14
motornih kosilnic, pričakuje-
mo pa še nove, vendar bo-
do prišle malce prepozno, še-
le ob koncu letošnje košnje.

**To in ono
iz Mirne peči**

Po končanem šolskem
letu ni nobene kulturne prire-
ditve več. Kulturno življenje
je iz leta v leto slabše. Vzrok
je treba iskati v tem, ker v
Mirni peči ni nikogar, ki bi
organiziral ali priredil kakrš-
nokoli predstav.

V nedeljo, 15. avgusta,
je bila pri Francu Spolarju
na postaji velika vrtna vese-
lica, ki jo je obiskalo okoli
3000 ljudi. Da je bilo toliko
gostov, gre zasluga tudi triu
Lojzeta Slaka. Za hrano in
pijačo je bilo dobro poskrb-
ljeno, le prostora je primanj-
kovalo. Proti koncu so si ne-
kateri sizzosojevali kozarce
in steklenice in tako pokvarili
lep vtis.

Električna energija se bo
podražila, to pa ne moti mir-
nopskih luči, da ne bi po ce-
stah gorele tudi podnevi! Še
sreča, da ena luč sveti v tr-
govino: morda bo posvetila
tudi na visoke cene. Prav bi
bilo, da luči podnevi ne bi
več gorele!

A. Š.

Da na novomeškem Glavnem trgu že zdavnaj ni več dovolj prostora za vse, ki bi
tu radi parkirali, je krivo hitro naraščanje števila motornih vozil. Da bi se dal
prostor mnogo boljše izkoristiti vsaj na gornjem koncu trga, je pa tudi res. Prito-
žujejo se predvsem motoristi, ki vidijo neizkoriščene lepe kose parkirnega prostora,
motorje in mopede pa morajo puščati skoraj pri mostu, čeprav imajo opravke
na gornjem koncu trga. Nič ni označen tudi prostor pred trgovino NOVOTEHNE,
pa vendar mora plačati kazen, kdor tukaj parkira.

Cigani gradijo

V Šentjerneju, Dobruški
vasi in Šmihelu pri Novem
mestu bodo v kratkem po-
krite stanovanjske hiše, ki
jih zidajo v teh krajih nase-
ljeni Cigani. Na Otočcu, v
Dobravju in Šmihelu pa je za
gradnjo takih stanovanj vse
pripravljeno. Upajo, da bodo
hiše, ki jih gradijo v teh
krajih, vseljive še v tem le-
tu, s čimer se bo stanovanj-
sko vprašanje Ciganov v no-
vomeški občini občutno ubla-
žilo. Predvidevajo, da bo v
tem letu le še kakšnih dva-
najst ciganskih družin (od
več kot 40), ki ne bodo ime-
le primernih domov.

SEJEM ŠOLSKIH POTREBŠČIN

Pod arkadami novome-
ške knjižarne Mladin-
ske knjige so v po-
nedeljek spet odprli se-
jem šolskih knjig in po-
trebščin. Na njem je moč
dobiti vse: od torbic, ak-
tov, zvezkov in drobnih
šolskih potrebščin, do uč-
benikov za osnovne šole
in gimnazije ter srednje
strokovne šole. Sejem bo
odprt do 10. septembra
vsak delavnik neprekinje-
no od 7. ure zjutraj do 19.
ure. Za prodajo so najeli
nekaj študentov, ki jim
gre delo kar dobro od
rok. To potrjuje tudi pro-

met, saj so že prvi dan iz-
tržili na sejmu okoli 700
tisoč dinarjev.

Šel novomeške poslovne
enote Mladinske knjige
Drago Jakopec nam je po-
vedal, da imajo na zalogi
vsega dovolj, razen tistih
učbenikov seveda, ki so še
v tisku. Dodal je še, da
sta prav tako dobro zalo-
ženi tudi poslovalnica v
Metliki in pravkar odprta
nova poslovalnica v Stič-
ni pri Ivančni gorici. V
oddaljene kraje bodo
komplete učbenikov in
drugih šolskih potrebščin
poslali kar šolam. Sp.

Več skrbi za zasebno kmetijstvo!

V KZ Trebnje ugotavljajo, da bo treba kar najbolj upoštevati zasebno kme-
tijsko proizvodnjo, jo specializirati in podrediti družbeni, zasebnega kmeta
pa opremiti z zanj uporabnimi kmetijskimi stroji — Osnove za povečanje
osebnih dohodkov zaenkrat ni, ker ustvarjajo prav toliko kot prej — Vrednost
dolarja je sicer višja, toda marže bodo manjše ... — 10 nepotrebnih ljudi
v upravi so že odpustili

V Kmetijski zadrugi Treb-
nje ne pričakujejo po refor-
mi bistvenega izboljšanja.
Premije za izvoz živine so
ukinjene, marže, ki so napo-
vedane pri odkupu živine iz
pogodbene reje odprave pre-
mij ne bodo nadomestile, pri
prostem odkupu živine pa bo-
do zadruga imele tako nizko
maržo, da ne bodo mogle z
njo kriti niti stroškov banč-
nega poslovanja. Za odkup
poljedelskih proizvodov (v
trebniški zadrugi to bo pred-
vsem krompir) bo najbrž do-
ločena marža 5 din za kilo-
gram, tako da posebnih iz-
boljšanj res ni pričakovati.

Zasebne kmete bo poleg tega
prizadela podražitev umetnih
gnojil in zaščitnih sredstev.
Zavoljo naštetega bo morala
zadruga skrbno gospodariti in
varčevati.

V družbeni živinorejski pro-
izvodnji, ki je razvita, bo za-
drugo bremenila sorazmerno
visoka cena živine za dopita-
nje ter precejšnja podražitev
močnih krmil, goriv in rezer-
vnih delov za stroje. Pri tem
seveda ne gre tajiti, da se bo
dohodek povečal zaradi višje
cene dolarja, saj domala vso
živino iz družbene reje proda-
jo v zamejstvo, vendar bo to
premalom, da bi pokrili pove-
čane stroške.

V zadrugi zaenkrat ni
osnov, da bi povečali osebne
dohodke, ker ne ustvarjajo
nič več kot prej. Toliko bolj
skrbno pa zato že iščejo no-
tranje rezerve in jih bodo
nekaj časa še iskali. V upra-
vi zadruga so že odpustili 10
ljudi, ki niso bili potrebni.

Kmetijske stroje so že razde-
lili po obratih, kjer jih zdaj
razporejajo za delo obrato-
vodje. Kontrola je zdaj bolj-
ša, pa tudi stroji so boljše
izkoriščeni.

Druga rešitev je v poveča-
nju proizvodnje. Prihodnje le-
to bodo morali ustvariti v
lastni proizvodnji za vsaj 300
milijonov din več vrednosti.
Izboljšali bodo tehnološki po-
stopki pri pitanju (po obra-
tih so že uvedli kontrolno
tehtanje, ki ga dozdaj ni bilo)

**TREBANJSKE
NOVICE**

in organizacijo strojnega dela
v kmetijski proizvodnji. Druž-
beno proizvodnjo v zadrugi
bodo specializirali v živinore-
jo in na površinah, s katerimi
zadruga razpolaga, pridelova-
li potrebno krmno. Vse obrate,
ki niso namenjeni živinoreji
in proizvodnji krme, bodo
opustili.

Kolikor se bo le dalo, bo
zadruga pospeševala pogodbe-
no proizvodnjo zasebnih kme-
tov, ki mora postati dopolnilo
družbene. Zasebni kmet ko-
operant bo redil živino za do-
pitanje v družbenih obratih
ter proizvajal krmo, katere
ima zadruga premalo, ter
krompir, vse pa v ustreznem
kolobarju. V zadrugi notranjo
organizacijo dela še izpopol-
njujejo in jo prilagajajo takš-
nemu okvirnemu načrtu. Ta-
koj ko bo to opravljeno, pa
bodo za vsa devizna sredstva,
ki jih bodo ustvarili z izvo-

zom živine, začeli kupovati
kmetijske stroje, potrebne za-
sebnemu kmetu. Ugotovili so
namreč, da je agrotehnika
družbenega sektorja za raz-
drobljeno kmečko posest ne-
rentabilna.

**LJUDJE O GOSPO-
DARSKI REFORMI**

Zvezni poslanec Ludvik
Golob in republiška poslan-
ca Franci Kolar ter Marija
Vraničar so sodelovali na
javni tribunah, ki so bile
30. julija, 2. in 3. avgusta na
Mirni, v Mokronogu in Treb-
njem. Razpravljali so pred-
vsem o novi gospodarski re-
formi. Občani so povedali,
da so zelo presenečeni, ker
so maloprodajne cene pred-
pisale skupščine, namesto
republika ali zveza. Rekl pa
so, da bodo ukrepi prečistili
proizvodnjo, ki mora napo-
sled ob smotnejšem gospo-
darjenju zagotoviti delovne-
mu človeku boljše življenje.

**Tri milijone, pa ne
za moko!**

Pred podražitvijo je tudi
občane trebnijske občine za-
jela nakupovalna mrzlica. V
trgovinah z živili je zmanjka-
lo moke, sladkorja, in masti,
pa tudi bencina in tekstilnih
izdelkov so prodali več kot
druge dni. Zanimivo je, da se
zavoljo tega hranilne vloge
na banki niso zmanjšale,
temveč so se še povečale.
Te dni sta dvignila večjo vsoto
(3 milijone dinarjev) na
hranilno knjižico samo dva
občana. Denar sta potrebova-
la, ker gradita stanovanja.

Novomeška kronika

■ VSA LETA smo imeli v No-
vem mestu brivce in frizerje, po-
kratim pa smo na Glavnem trgu
dobil PRISURJA. Prava prav-
nič novega v znanem lokalu, ki še
vrsto let posluje, le napisna tabla
vzbujala pozornost. Bodo tu strigli
in brili le Francosev?

■ NEMALO TUJCEV je v letoš-
nji turistični sezoni obiskalo naše
mesto in si ogledalo eno njegovih
največjih znamenitosti Tintoretto-
vega Miklavža v kapiteljski cerkvi.
Izletniki so bili nad to mojstro-
vino navdušeni, pač pa so imeli
pripombe glede razbitih kamnitih
stopnic in visokega plevela med
njimi, preko katerih se do cerkve
pride. Najbrž ne gre toliko za
sredstva kot za dobro voljo, s
katero bi lahko to pomanjkljivost
odpravili!

■ NI VEČ DALEČ dan, ko se
bo začel pouk v šolah. Počitnice
grede h koncu in šolarji so že
začeli kupovati zvezke, knjige in
druge potrebščine. Da ne bi bilo
v knjižarni in papirnici prevelikega
navala in čakanja, je Mla-
dinska knjižnica tudi letos organi-
zala prodajo šolskih potrebščin na
stojnicah pod arkadami.

■ POPULARNA GOSTILNA »TR-
DINOV HRAM« je zaprta že nekaj
dni in kot pravi listek na vratih,
še do 2. septembra ne bo poslo-
vala. Razočarani gostje, ki pride-
jo do zaklenjenih vrat v dobri
veri, da bodo postreženi kot po
navadi, se zaradi pokvarjenih na-
črtov kar ne morejo znajti in že
nekaj časa komentirajo redko be-

sedno sporočilo: GOSTILNA ZA-
PRTA, češ, v sezoni pa vendar ne
bi smeli zapirati lokalov! Na obči-
ni so lastniki Gredi Vrhovnik do-
volili, da zapre lokal zaradi bo-
lezni.

■ PRAV LEPO BO UREJEN
TRG pred Zdravstvenim domom,
ko bodo PIONIRJEVI delavci
končali s tlačenjem in ograjo
okrog zelenice pred frančiškansko
cerkvijo. Podoba trga pa sta še
vedno kazila baraka in lesen plot,
za PEKARIJO, ki bi ju bilo treba
vsaj do prihodnje sezone podre-
titi...

■ »SVAKA ARTIKEL kolače
stane ...« — tako najvija zniže-
nje cene te dni tudi slaščičarna
TRIGLAV v Novem mestu. Vse
lepo in prav, da prodaja slaščičar
svoje izdelke ceneje kot pred ted-
ni, spoštovati pa bi moral tudi
okoličnice, v kateri živi. Mimogrede
bi mu marsikdo rad pomagal s
pravičnim napisom, medtem ko
njegovo sedanje obvestilo v iz-
ložbi lokalna žal naš čut za mate-
rinščino!

■ NOVOMESKA TRZNICA je
bila z zelenjavo in sadjem v po-
nedeljek kar dobro založena. Do-
kak visoki cen domaća paprika je
uspešno konkurirala paprika z ju-
ga, ki so jo prodajali po 100 din
kg. Lisčičke so veljale 130 din il-
ter, paradižnik 250 din kg, zelje
90 din, kumare 100 din, krompir
100 din, jajca 60 din, solata 200
din, fižol 150 din. Sadje: breskve
350 din kg, slive 150 din, lubeni-
ce 100 din, jabolka 200 din kg in
hruške 150 do 200 din kg.

NEPOŠTENOSTI POD DROBNOGLEDOM

V kočevski občini več namišljenih bolnikov kot v ribniški - Zdravniška komisija in kontrolor s polnimi rokami dela - Zdravstveni dom se ne zmeni za omejitve potrošnje

Skoraj vse kočevske gospodarske organizacije so imele v letošnjem prvem četrtletju več bolniških dopustov kot lani v ustreznem tromesečju. Rudnik, INLES, ZIDAP in še nekateri pa so bili s 7,97 do 8,37 odstotkov večjim staležem bolnih celo med rekorderji ribniške in kočevske občine. Naj takoj tu povemo, da so izpadi zaradi bolniških običajno manjši v ribniški občini, čeprav delovni in drugi pogoji niso boljši kot v kočevski občini.

Gledano pod drobnogledom tolikšnega izpada v kočevski občini ne bi smelo biti.

Zdravniška komisija pri podružnici Zavoda za socialno zavarovanje je med strožjim pregledom izločila iz staleža bolnih veliko namišljenih bolnikov, ki so neupravičeno jedli za sredstva podjetij (prvih 30 dni) in za družbene denarje. Očitno je, da odločitve zdravnikov, koga poslati na bolovanje in koga ne, niso bile vedno dovolj objektivne. Predvsem je zanimivo, da so se bolniških nabrala tiste delovne organizacije, ki imajo skupne obratne ambulante, na primer rudnik in ITAS ter INLES in KGP. Precej zavarovancev je iz staleža izločil kontrolor, ko je

bolnike zalotil pri domačih opravilih, sploh pa je stalež prenehal tistim bolnikom, ki v času zdravljenja niso upoštevali zdravniških navodil.

Naposled bodi neupravičenega trošenja družbenih sredstev konec, so sklenili in kakor drugod pričeli varčevati, odkrivati notranje rezerve in podobno. V zavodovi kočevski podružnici so se odločili zmanjšati potrošnjo za 10 odstotkov. Trenutno pa za kakršnokoli zmanjšanje noče slišati kočevski zdravstveni dom kot eden največjih potrošnikov sredstev zdravstvenega zavarovanja.

Z RIBNIŠKIMI VITRAMI PREPLETENO

Kočevje ponuja roko turistični Dolenjski

Dekletci sta pritisnili dlani in noske na izložbeno steklo turističnega kioska na kočevski avtobusni postaji in opazovali starejšega moškega s posivelimi zalisci, ki je notri, sklonjen nad mizo v desnem kotu, naglo podpisoval razglednice. Ob oknu sta se ustavili tudi dve dami in ena je začela s prstom kazati na ribniški pušljec, ki je med razloženo spominkarsko drobnarijo najbolj padel v oči. Ko sta dami vstopili, je moški po italijansko vprašal, kje je pisemski nabiralnik in z raskavim tenorjem rekel SZDRAVO.

Medtem ko je prodajalec razkazoval damam miniaturno ribniško suho robo - nože, žlice, vilice, rešetke, krožničke in krožnike z vzganimi vitrami, okrasne škatle in podobno - in moral iste predmete nekajkrat spet vzeti s polic, sem se razgledoval po tej mali spominkarski čumnati. Priznam, da toliko različnih rezljanih stvarčic s posvetilom in brez posvetila, z napisom in takih, samo po ribniški šegi okrašenih, že lep čas nisem videl. V tem kiosku je na razpolago vse, kar si značilnega poželš za okras domače kuhinje, predsobe in spalnice. Prvikrat sem poleg ribniške miniaturne videl tudi belokranjske pisane, male košarice

z vezanim belim platnom, prtičke z živobarvnimi ornamentami, če naštejemo samo takoj opazne spominke. Pa še

KOČEVSKÉ NOVICE

razglednice, znamke, pisma, cigarete...

»Za 1.300.000 dinarjev je že šlo letos v promet tega droblja« je omenil prodajalec Karel Rigler, sicer predsednik turističnega društva v Kočevju, ko je postregel še nekaj strankam. Mimogrede povedano, je šlo v denar kar čez noč kakšnih 30 ribniških

pušljcev, posameznih predmetov pa toliko, da se je težko spomniti brez evidence. »Slovenski izseljenci, ki prihajajo na obisk k svojem v Kočevje iz vseh koncev sveta, najraje posegajo po spominkih. Kupujejo vse po vrsti. Na ceno skoraj ni pripomba, četudi (med brati povedano) za naše denarice ni vse tako dostopno.« Rigler je takoj pripomnil, da bi z veseljem prodali tudi kaj s Kočevskega, ko bi kaj dobil. Vsa kočevska občina pa premore (menda) enega samega suhorobarja, ki bi delal tudi spominke.

Kmalu se bosta v Riglerjevi prodajalni pojavila še kočevski in vojvodski grb. Odtisnili ju bodo na melapanske ploščice, podobno kot je odtisnjen že simbol mesta Kočevja, gospodar roških gozdov - medved. Take in podobne zanimivosti je bilo mogoče do zdaj najti le na prospektih, ki so v Kočevju tudi na razpolago.

Kočevsko in ribniško miniaturno robo bi lahko pretapljali v denar še marsikje drugje, ne le v mestu pod Rogom. Domovinsko pravico bi si lahko pridobila predvsem na Dolenjskem, tja do Save in Kolpe. Seveda se morajo o tem najprej pomeniti posamezna turistična območja oziroma njihove organizacije, ki jih na tem terenu ni malo. Kočevje je že ponudilo roko Spodnjemu Posavju in Beli krajini, poseglo pa tudi okraj Kolpe in že so deluje z Delnicami. Modernizirana cesta je tudi Kočevje (s prelepo okolico) zblížala s svetom.

IVAN ZORAN

Muzej najbolj obiskan

Muzej je med najbolj obiskanimi kočevskimi znamenitostmi. Letos je sprejel kakšnih 7.000 obiskovalcev, med katerimi je zlasti veliko tujcev in izseljencev, tako da odpade na obiskovalce iz naše države komaj četrtina vseh obiskov.

Delovne organizacije!

Objavljajte vaše razpise, obvestila, objave in vse druge oglase v pokrajinskem tedniku Dolenjske - s tem si boste zagotovili učinkovito obveščanje, hkrati pa boste podprli nadaljnje redno izhajanje domačega medobčinskega glasila Socialistične zveze!

NE POZABITE: tudi mali oglasi vam prinesejo v domačem lokalnem časniku največji uspehi!

DOLENJSKI LIST
Novo mesto, p. p. 33

Med ropotom vodnih črpalk v Obrhu

Obrh pri Rakitnici. Idiličen kraj ob globokem tolmunu, v katerem motno odseva gosto poraščeni strmi breg. Voda pod lesenim mostom veselo žubori preko skal in se počasi vije proti Rakitnici, kjer ponikne, le ob deževju se bohotno razlije po dolnjevaskem polju.

Nedaleč proč v neveliki zidani stavbi divje ropota; včasih, posebno zvečer, se sliši ropot tja čez polje do Dolenje vasi. Tu se pričene kočevsko - ribniški vodovod, od tu močne črpalke potiskajo vodo proti Ribnici in Kočevju. V strmini nad zajetjem je sicer že zgrajen velik rezervoar, iz katerega bo potem voda sama tekla v oba kraja,

endar ga še ne uporabljajo.

Pavel Trdan iz Rakitnice je eden treh stalnih čuvajev pri črpalci, ki se je v zadnjih letih že toliko navadil na ropot, da ga ne

moti več, le potem doma se mu zdi vse nenavadno tiho in govori glasneje kot je potrebno.

»Naloga čuvajev« je dejal, »je predvsem, da pazimo na normalno delovanje črpalke, na kloriranje, takoj moramo javiti vsako okvaro ipd. Delo sicer ni težko, vendar je tu, posebno pozimi, malo dolgačas. Kadar grmi, me je kar

strah, da ne bi treščilo v črpalnice.«

K Obrhu, je še povedal, prihaja veliko ljudi, saj je kraj zelo lep, lepo se vidi proti Rakitnici in Dolenji vasi, zrak je čist. Mnogi prihajajo ob nedeljah na izlete, prinesejo jedačo in pijačo pa transistorje. Vsak obisk je prijetna sprememba, da delovni čas kar hitro mine... (g)

Nekaj števil o kočevskem kmetijstvu

Kočevska občina meri 76.586 hektarov od teh obsega družbeni sektor 59.024 hektarov in 17.562 zasebni. Obdelovalnih površin je 15.803 hektare, od teh njiv in vrtov 2531 ha (oklepaju površine zasebnega sektorja - njiv in vrtov ima zasebni sektor 1319 ha), sadovnjakov je 263 (208 privatnih), 8 ha je vinogradov (zasebni) in 13.001 ha travnikov (4238 ha). Pašnjakov je 10.816 ha (5484 privatnih), 5 ha trstičja in močvirja (zasebno), gozdnih zemljišč je 48.682 ha (5953 ha privatnih) ter 1280 ha nerodovitnih površin (347 ha privatnih).

Letos je z žiti posejanih 575 ha njiv (lani 583 ha), od teh v zasebnem sektorju 383 ha (lani 392). Z vrtninami je zasajenih 436 hektarov površin (lani 463), to pa vse v zasebnem sektorju. V družbenem sektorju so bili lani posajeni z vrtninami le štirje hektari!

Zanimivo je tudi število sadnih dreves in trt v občini. Češenj je 373 (lani 433), rodniha pa 241; marelic je 30, jablan 29.560, rodniha 21.430, hrušk 3950, češpelj in sliv je 11.615, breskev 85, orehov 613, vinskih trt pa je 80.000

Cene komunalnih uslug in storitev nespremenjene

Krojaške, šiviljske, frizerske in dimnikarske usluge ter storitve in žaganje drv so v kočevski občini po odloku pod kontrolo cen. Te usluge in storitve so ostale nespremenjene, le dimnikarji so zaprosili za povečanje cen, ki zaenkrat še in odobreno.

Komunalne usluge, kot so dobava vode, odvoz smeti in usluge v javni pralnici nudijo v kočevski občini prav tako po nespremenjenih cenah.

Priprave na republiški kongres

Na občinskem odboru SZDL v Kočevju so že začeli razmišljati o pripravi na republiški kongres SZDL Slovenije. Predkongresne priprave bodo speljali tako, da bodo zajele kar najširši krog prebivalcev in organizacij. Dejavnost bo zagotovo oživela takoj nato, ko bo v Ljubljani seminar, na katerem bodo občinska vodstva SZDL sprejela navodila o tem, katera področja družbenega življenja naj predkongresne priprave še posebej zajamejo.

Zasluge po ustvarjenem delu

7. avgusta je bila seja predsedstva OBSS Ribnica. Govorili so o problemih po uveljavitvi nove gospodarske reforme. Najprej so se seznanili z novimi stanjinami: za zgradbe, dograjene pred letom 1959, bodo povečane za 100 odst., za tiste, ki so bile zgrajene leta 1964, pa za 5 odst. Povečanje je realno, čeprav bodo najbrž prizadeji tisti s nizkimi dohodki. Zasluge naj bo odvisen od ustvarjenega dela, ne pa od cen! V gospodarskih organizacijah morajo kar najhitreje poskrbeti za rezerve. Pri Inlesu so že začeli s takimi analizami: ugotovili so, da bodo na ta način lahko prihranili do 50 milijonov letno.

Odpuščali bodo najprej tiste - seveda tam kjer bo potrebno - ki so že upokojeni, ali pa tiste, ki imajo pogoje za upokojevanje, šele nato pa odvečno delovno silo, so poudarili na posvetovanju! Opazili so, da je fluktuacija zdaj zelo majhna, pa tudi resnosti je pri delu veliko več.

Po posvetu so govorili še o cenah v gostinstvu, trgovini in komunalnih uslugah, ki so se razmeroma najmanj podražile: le za 10 odst. Na koncu so sklenili, da bodo vse sindikalne podružnice imele posvete o konkretnih nalogah po uveljavitvi gospodarske reforme.

DROBNE IZ SODRAŽICE

Gozdni posestniki na področju ribniške občine imajo veliko dela s posekom in spravilom lesa, ki ga je podl vihar. Delo je zaradi razmetanega drevja nevarno, vendar so v veliko pomoč motorne žage. Ko bo les po spravilju, bo treba misliti na pogozdovanje, saj bodo na nekaterih mestih ostale prave golčave.

Pridelek druge košnje bo povprečen: deteljo so kmetje v glavnem že pospravili, zdaj pa kosijo otavo.

V Sodražici so popravili nekatere ceste, ki so bile tlakovane, a so bile v slabem stanju.

Notranja dela v poslovanostanovanjski zgradbi, ki je

že pod streho, počasi napredujejo. Dvomimo, da bo zgradba letos dograjena.

Kolektiv »Žičnih pletenin« Sodražica že nekaj časa dela v novih delovnih prostorih. Dolder ne uredijo vseh naprav, bo proizvodnja poskusna. Podjetju, ki slovi po solidnih žičnih pleteninah, bodo novi prostori omogočili večjo proizvodnjo.

Cene gostinskih uslug se niso bistveno povečale. Stoklenica piva stane v Sodražici 170 din, v Ribnici pa 180.

Sedanji upravnik pekarnje je prevzel pekarno v privatno last, potem ko je ta prenehala obratovati.

Iz Grčaric in okolice

DELAVSKA UNIVERZA KOČEVJE že nekaj časa predvaja filme v kulturnem domu v Grčaricah. Ljudje so zdaj bolj zadovoljni kot prej, ko je filme predvajala DU Ribnica. DU je na svoje stroške montirala tudi filmsko platno in oglasno desko.

TELEVIZIJSKI PROGRAM V KULTURNEM DOMU v Grčaricah je popolnoma odpadel, saj je v Grčaricah že 9 televizorjev. Prav bi bilo, da bi GO Grčarice prodal televizor, saj bi ga marsikdo rad kupil.

TRGOVSKI LOKAL V GRČARICAH je dobil novo poslovalnico. Ljudje želijo, da ga bo vodila s

Realizacija je večja

Kmetijska zadruga Ribnica letos dobro gospodari, saj so v prvih petih mesecih letos dosegli 939 milijonov din realizacije, kar je za 4 odst. več kot v enakem razdobju lani. Zadruga zaposluje več kot 80 delavcev. Njena zelo pomembna dejavnost je vzreja pitane živine. V svojih hlevih rede okoli 440 glav, od tega na posestvu Ugar v Ribnici 300 glav, v Sodražici pa 140. V pogodbenem sodelovanju ima zadruga v reji pri kmetih 50 glav mlade živine. Kooperantom nudijo krmila po nižjih cenah in skrbijo tudi za strokovne nasvete.

Stolpič pod streho

Stolpičema, ki že stojita sta se pridružila še 2 s skupno 40 stanovanji. Te dni se Gradbenikovi delavci na tretjem stolpiču pričeli postavljati ostrešje in ga tudi pokrili.

RESETO

medtem ko je tudi četrti stolpič že lepo napredoval. Te dni bodo pokrili tudi stanovanjski četverček na Pungartu za zdravstvenim domom, ki ga ZD gradi za svoje potrebe.

Nova avtobusna postajališča

Na predlog nekaterih zborov volivcev je občinska skupščina v Ribnici zaprosila SAP Ljubljana za uvedbo avtobusnih postajališč na Močlah pri Ortniku (pri mostu) ter v Ribnici pri stari občini. Občani Zimaric, Globel in Podklanca pri Sodražici pa so predlagali uvedbo nove avtobusne proge od Kočevja preko Sodražice in Podklanca do Cerknice in Rakeka. Verjetno bo avtobusno podjetje to progo kmalu uvedlo.

N. CERNE

Ali mora zdravnik pomagati tudi izven uradnih ur?

Tovariš urednik,

morda bi objavili, kar se mi je pripetilo v soboto, 14. avgusta v Sentjerneju. Bil sem na obisku pri tašči s svojo štirimesečno hčerko, ki je nenadoma zbolela. Več ur je močno jokala, kar sicer ni v njeni navadi. Zeno sva bila zasrbljena in sva se odločila, da vprašava za svet najbližjega zdravnika. Tako sva se napotila k dr. Jožetu Podobniku v Sentjerneju. Našel sem ga doma na vrtu. Ura je bila okoli osmih zvečer. Ko sem mu povedal, zakaj sem ga obiskal, me ni hotel niti poslušati, temveč mi je zabrusil, da je on svojih osem ur že opravil in da je dežurni zdravnik v Novem mestu. Tudi na ponovne prošnje ni reagiral, kljub otrokovemu jokanju v avtomobilu in tako sva se z ženo napotila v otroško kliniko v Novo mesto, kjer nas je lepo in prijazno sprejel dr. Strojcar z dožurnim osebjem. Čeprav nisem imel napotnice za sredo, hčerka je še danes v bolnišnici, ko to pišem.

Če bi bil ta primer osamljen, vam ne bi pisal. Toda ko sem se naslednji dan informiral o dr. Podobniku, sem od domačinov izvedel, da imenovani zelo nerad pomaga izven svojih službenih ur. Vprašujem se, ali je način

Prihodnji teden v našem listu:

- »Stopite k Devu čez cesto!«
- Reforma v domačem žepu
- Za namišljene bolnike: koši denarja!
- Trebnje pred praznikom
- Sesnanost let brez »plavega«
- Konjak in črna kava

dr. Podobnika združijo z zdravniško etiko? Doslej sem bil mnenja, da je zdravnik v danih okoliščinah vedno dolžan pomagati pomoči potrebnemu, pa četudi le z nasvetom.

Mene dr. Podobnik sicer ni toliko prizadel, ker imam prevožno sredstvo in sem hčerko lahko odpeljal v 17 km oddaljeno Novo mesto. Vprašujem pa se, kaj je z onimi domačini, ki nimajo prevoznega sredstva? Kako oni pridejo v takem primeru do zdravniške pomoči?

ROMAN VERBOLE
Litija, Graška c. 8

»Še takega kmalu ne boste imeli!«

Tovariš urednik!

Želim, da zapišete, kar sem pred dnevi doživel v breziški zasebni prodajalni kruha.

Naročila sem kilogram kruha. Starejša prodajalka, gospa s kričcem na verižici, mi je vrgla na pulj prav črno zaprečeno štrugo. Prosila sem za sveteljšo in pokazala z roko nanjo. Pravijo, da lepa beseda lepo mesto najde, pri njej pa se to ni zgodilo: zraven kopice oporčnih besed sem dobila adrese po roki s pripombo: »Še takega kmalu ne boste imeli!«

Zabolelo me je: lepo sem rekla, naj me ne tolče po zlomljeni roki, a se je le zaničljivo zasmejala. Dogodek je videlo polno ljudi, ki so bili v prodajalni. Vsa ponižana in razočarana sem se vprašala: »Mar mora potrošnik res vse vzeti? Tudi tak kruh, ki ni za rabo, mora plačati s svojim poteno zaslužnim denarjem?«

Če gospa misli, da kmalu tudi takega kruha ne bom imela, potem naj se zaveda, da ga tudi sama ne bo imela! Tak zažgan kruh naj obdrži sama, pa tudi krivdo za slabo pečen kruh naj nosi sama!

Omenjena gospa marsikoga zbode s svojimi besedami. Vsi se pritožujejo zaradi njenih opask. Končno: se bomo res morali tepsti za drag vsakdanji kruh?

Mački Serbec
Zupančičeva 8,
Brežice

Več črnega kruha in svinine pojemo

Sprememba cen na tržišču je že v začetku uveljavljanja gospodarske reforme vplivala na strukturo osebnih potrošnih in terjala od vsakega gospodinjstva tudi ustrezno prilagoditev novim odnosom v potrošnji. Nekateri podatki in primerjave o potrošnji posameznih živil pred in po reformi v novomeski občini kažejo zanimivo sliko o spremembah v strukturi osebne potrošnje. Za ponazoritev naj omenimo nekaj konkretnih podatkov.

V NOVOMESKEM SKLADIŠČU LJUBLJANSKE TOBACNE TOVARNE smo zvedeli, da so v prvih 10 dneh avgusta prodali kar 65 tisoč zavojčkov cigaret manj kot v istem obdobju julija. To pa seveda ni povsem realen pokazatelj, ker moramo upoštevati, da so si mnogi kadilci v zadnjih dneh pred podražitvijo oskrbeli zalogo cigaret tudi za dlje časa vnaprej.

V NOVOMESKIH TRGOVINAH pa ob razmeroma še kar dobri založenosti po-

Kdo ve za Frančkov dnevnik?

28. februarja 1944 je v Zdenski vasi pri Dobrem polju padel Franc Zibert-Franček iz Zabje vasi pri Novem mestu. Pri partizanih je bil od 5. maja 1942. Svoja doživetja je tovariš Franček pisal v zvezek, tako da je nastal dnevnik s 35 stranimi. Dnevniku je bila priložena tudi Frančkova fotografija. Zadnjikrat so dnevnik videli po osvoboditvi na KLO v Brusnicah, pozneje pa se je za njim izgubila vsaka sled.

Smrdljivi Jupiter

»Mnenja sem, da človek v dvajsetem stoletju še ne bi stopil iz sončne sisteme, je izjavil direktor astrofizikalnega observatorija Bjurakan v Transkavkaziji in član sovjetske akademije znanosti Viktor Ambaruhjan v nekem intervjuju.

»Človek bo obiskal Luno in se tam udomačil, morda bo pogledal tudi na sosednje planete — Mars in Venero. Toda na Jupiter prav gotovo ne bo mogel. Kakor je pokazala spektralna analiza, je sestavljena atmosfera tega planeta iz amoniaka s primesjo metana. Vsem drugim težavam se bo tako pridružil še problem premagovanja Jupiterovega smrada.

Ne verjamem, da bi lahko človek v prihodnjih desetletjih premagal tako velike težave, je povedal sovjetski znanstvenik.

Več pa kaže razen na spremembo v strukturi osebne potrošnje tudi na večje varčevanje v samih gospodinjstvih. proračunih, zakaj silej pa bo treba nabaviti več, pa kurjavo za vili podobno. TO TRDI-TEVNI PODKREPIJO SE S POKRITOSTMI O GIBANJU HRANILNIH VLOG IN POTROŠNOSTI POSOJIL. V novomeski Komunalni banki so se pri polovici avgusta zvečer izračunale povečane kreditne vloge za 900.000 dinarjev, poročajo kreditni pa so se znižali za 28 milijonov dinarjev. Medtem ko novih posojil za potrošniška posojila ni bilo.

roko na srce...!

...Če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poročajte o tem najbolje —

DOLENJSKI LIST

Srečni strelec Marjan Slak

Marjan Slak, učitelj v Dobruhi, je dolgo prežal na velikega jelena, dokler ni

Dež je odkril zločin

V bližini Lodza na Poljskem so odkrili doslej še neznan množični zločin nacističnih okupatorjev na Poljskem. Obilno deževje je pred kratkim povzročilo vdranje zemlje v rudnik peska v vasi Rakovo in odkrilo veliko število človeških okostij. Sodna zdravniška komisija je ugotovila, da gre za množičen grob ustrlelih žrtev med drugo svetovno vojno. V grobnici so bila okostja nekaj sto ljudi. Zaslišali so prebivalce sosednjih vasi in ti so izjavili, da so leta 1943 prihajali na ta kraj nemški kamioni in da so nato slišali streljanje.

Komisija za raziskovanje nacističnih zločinov preiskuje ta kraj.

prišel 16. avgust, ko so mu lovski predpisi dovolili, da je lahko dvignil dvocevko. To se je zgodilo v gozdu med Hribi in Dobrušcem. Ko je pošlo, Marjan ni mogel verjeti, da se mu je posrečilo ustreliti največjega jelena, kar jih je v tem lovskem revirju. Žival je tehtala 220 kg, čez rogovje je imela 180 cm, same rogovje pa dolge po 1 m. Ocenili so, da je jelen star 6 let. Za plen so Marjanu zavidali vsi, zlasti še lovci, medtem ko so lovci dobrišne družine, katere član je tudi srečni strelec, nanj seveda zelo ponosni.

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini in hvaležni vam bodo za pozornost!

V Lutrovi kleti poleg sevniškega gradu gostujejo vsako poletje restavradorji Zavoda za spomeniško varstvo SRS, da bi oteli zobu časa znamenito zidno slikarstvo v njej. V hladu nekdanje kapele smo ušli pri delu tri ljubljanske restavradorje: Miha Pirnata, Vladimiro Zupanovo in Emila Pohla. Družbo jim delajo sevniški študentje, ki postavljajo odre in pomagajo pri drugih pomožnih delih.

Pozdravi iz Skopja

Zvesti bralci Dolenjskega lista: FRANC FRANKO, VLADO GREGORIC in BOGDAN VIDENSEK, ki služimo vojaški rok v Skopju, pozdravljamo vse domače, posebno pa še dekleta iz Sentupertu, Ribnice in Zabje vasi.

SMEH STOLETIJ

Veljak Mondoza je priredil veliko zabavo v čast Kristofu Kolumbu, odkritelju Novega sveta. Dvorjani, ki so se udeležili zabave, so skušali zmanjšati pomen njegovega potovanja in so se hvallili, da bi tudi sami lahko to dosegli. Ko je bilo Kolumbu dovolj, jim je rekel:

»Mnoge stvari se nam zdijo lahke potem, ko nam je nekdo pokazal pot do njih. — No, kdo od vas lahko postavi na primer tole jajce na rob mize tako, da ne bo padlo?«

Po številnih neuspešnih poskusih so dvorjani izjavili, da tega ni mogoče storiti. Tedaj je položil Kolumb jajce na rob mize in ga rahlo pritisknil, tako da se je spodnja stran lupine malce vdrla in jajce je obstalo na robu kot prilepljeno.

»Oho! so vzklikali dvorjani, sto bi lahko storili vsak izmed nas!«

»In zakaj tega niste storili?« je vprašal slavnj pomorščak. »Poglejte, razlika med vami in menoj je v tem, da bi vi lahko to storili, jaz pa sem storil.«

Egipčanski kralj Sesostis je večkrat vpregel ujete kralje v svoj zmagoslavni voz. Nekdo pa se je kralj, ki je moral vleči voz, nenadoma osiral na kolo voza, kar je vzbudilo Sesostisovo pozornost. Vprašal je ujetnika, kaj pomeni njegovo vedenje. Kralj je odgovoril: »V kolesu vidim podobo minljive pozemske slave. Komaj je del kolesa zgoraj, tako je zopet pri tleh in tisti del, ki je bil prej spodaj, je zopet zgoraj.«

Sesostis se je zamislil in vrnil kralju svobodno.

Grški cesar Andronik je imel z najlepšimi ženami svoje prestolnice ljubezenska razmerja. Da bi njihove moze laže onemogočil, je vsem podelil lovsko pravico, katere znak so bili rogovci. Ta znak so smeli pritrčiti na svoje hiše. Moje so bili veseli tega priznanja, žene pa so jim rade pomagale, da so ga tudi upravičili. Od takrat pravijo mozem, ki imajo neveste žene, da »imajo rogovce«.

— Se vam zdi, da so ta tri hudodelstva dela blazneža — je boji iz vjudnosti vprašal Maigret.

Po tem, kar je pravkar zvedel, mu Vernoux ni mogel biti simpatičen, zakaj prav nič ni cenil amaterjev.

— To je več kot verjetno, če že ne gotovo.

— Ali poznate kaj blaznežev v Fontenayu?

— Dobili jih povsod, vendar jih največkrat odkriješele v trenutku krize.

— Domnevam, da bi to ne mogla biti ženska?

— Zakaj?

— Ker je bil udarec vsakokrat tako močan. Najbrž ni laho trikrat zapored tako ubiti človeka: ne da.

— Najprej morate vedeti, da je veliko žensk prav tako krepkih, kot so moški. In po-ki si je ti vaju v Parizu. Kar se kaže prstnih odtisov na primer, moram vsakokrat poklicati strokovnjaka iz Potiersa. Tako je z vsemi rečmi. Krajevna policija je vajena bolj drobnih prekrškov kot hudodelstev. Potierski inspektorji pa ne poznajo ljudi v Fontenayu...

Pomočal je in nato nadaljeval:

— Tako bi si želel, da bi tri leta pred upokojitvijo ne imeli opraviti s takšno zadevo. Pravzaprav sva midva skoraj istih let. Ti boš tudi v treh letih...

— Jaz tudi.

— Delas načrte?

— Celu kupil sem si že hišico na deželi, na bregovih Loire.

— Dolgeas ti bo.

— Ti je tukaj dolgčas?

— To ni isto. Jaz sem tu rojen. Tu je bil rojen moj oče. Vse ljudi poznam.

— Prebivalstvo ni videti zadovoljno.

— Komaj šele si prišel in si to že spoznal? Res je. Mislim, da je to neizogibno. Eno hudodelstvo še gre. Posebno prvo.

— Zakaj?

— Ker je šlo za Roberta de Courcouna.

— Ga ljudje niso marali?

Sodnik ni odgovoril takoj. Očitno je najprej izbral besede.

— Pravzaprav so ga ljudje z ulice slabo poznali, če iz- vzmemo, da so ga včasih videli stopati mimo.

— Je bil poročen? Je imel otroke?

— Bil je star samec. Čudak, ampak pošten človek. Če bi zadelo samo njega, bi ljudje ostali precej hladnokrvni. Samo malo bi se razburili, kot se ob vsakem hudodelstvu. Ampak takole kar po vrsti, najprej stara Gibonka in zdaj Gobilard. Jutri lahko pričakujemo...

— Se je že začelo.

— Kaj?

VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

133. — Nemcem je zmanjkalo krme za konje, pa so si krat seže po seno, je pomislil Rudi, naju bo zagledal. Noč bo vrgel bombo in kozolec se bo vnel. Morda se nama posreči, da v zmedu ubeživa. Noč se je počasi dvignil in del bombo med zobe. Rudi ga je začuden pogledal: nečrno je stmel predse. Potem se mu je obraz počasi razlezel v nasme. Rudi je čul izgubljajoče se glasove odhajajočih Nemcev.

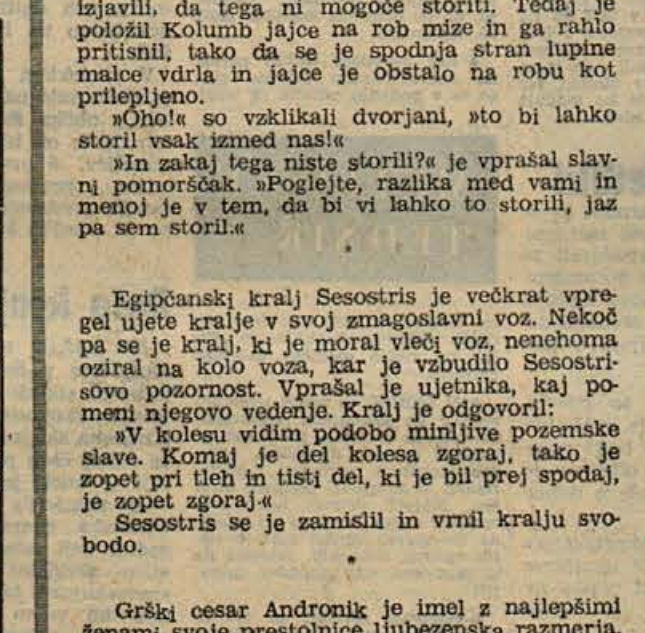
134. — Noč je odvil bombo in čakal. Če Nemec se enkrat seže po seno, je pomislil Rudi, naju bo zagledal. Noč bo vrgel bombo in kozolec se bo vnel. Morda se nama posreči, da v zmedu ubeživa. Noč se je počasi dvignil in del bombo med zobe. Rudi ga je začuden pogledal: nečrno je stmel predse. Potem se mu je obraz počasi razlezel v nasme. Rudi je čul izgubljajoče se glasove odhajajočih Nemcev.

135. — »Videl me je« je zašepetal Noč. Rudi se je zgrozil in ga neumno pogledal. »Da, videl me je,« je še enkrat dejal Noč. »Prav tedaj, ko sem vtaknil bombo med zobe, me je zagledal. Počasi se je obrnil in odšel. Zdi se mi, da naju ne bo izdal. Tak občutek imam, toda če me ne vara...« Kurir se je z bombo v roki počasi odplazil do odprine, Rudi je zlezal za njim. Previdno sta pogledala navzdol.

136. — »Obesi si čez rame mojo torbo in vzemi mojo pistolet. Brzostrelko daj meni!« Rudi je storil, kar mu je ukazal Noč. »Dobro poslušaj,« je nadaljeval kurir. »Ko bo vrgel bombo in začel streljati, skoči dol v tisti kup sena pod nama. Potem teči! Ne oziraj se nikamor. Teči nazaj do kurirske postaje. Če ti uspe, povej naj spravijo torbo do javke ob Savi.« Noč je umolknil. Tiho sta čakala.

137. — »Obesi si čez rame mojo torbo in vzemi mojo pistolet. Brzostrelko daj meni!« Rudi je storil, kar mu je ukazal Noč. »Dobro poslušaj,« je nadaljeval kurir. »Ko bo vrgel bombo in začel streljati, skoči dol v tisti kup sena pod nama. Potem teči! Ne oziraj se nikamor. Teči nazaj do kurirske postaje. Če ti uspe, povej naj spravijo torbo do javke ob Savi.« Noč je umolknil. Tiho sta čakala.

— »Pesek v sendvičih, draga! Prav zares misliš na vse!«

Nelojalna konkurenca v KZ?

Kombajni 4 lastnikov v boju za žetev — Povelje po telefonu iz KZ Črnomelj: »Kombajn takoj pod streho, ljudem pa reci, da je pokvarjen!« — Novomeški kombajnisti pripovedujejo: »Vaši so meni odjedli žetev na Jurovskem brodu, jaz jo bom pa vašim tu pri vas!« — V začetku nižje cene črnomaljskega in novomeškega kombajna so se zvišale »zavoljo dobrega sosedstva« za 2000 in za 1400 din — Ali si je razliko 1400 din na uro kombajniranja od novomeškega kombajna KZ Metlika prisvojila? — Veliko vika in kriki okoli cen za kombajniranje, pa malo uspehov v kooperaciji: kako gre to dvoje skupaj v KZ Metlika?

V metliški zadrugi trdijo, da se malokje tako dobro pripravijo na žetev kot prav pri njih. Kljub temu je bilo ob letošnji žetvi marsikaj narobe. Ne sicer tako, da žita ne bi bila požeta, pač pa je nastala zmeda pri cenah za kombajniranje. Želi so kombajni metliške zadruge, KZ Črnomelj, KZ Novo mesto in KGP Kočevje. Cene pa so bile vsaj v začetku žetve dokaj različne...

Izjave prizadetih zadrug se tako prepletajo, da je krivca težko najti. Po nasprotujočih si in neodločnih izjavah je človeku pri srcu tako, da bi krivdo najraje naprtil vremenoslovcem, ki so v dneh pred žetvijo napovedovali neurja in s tem pri kmetovalcih povzročili nestrpnost in strah za pridelek...

Pravijo, da je bila na metliškem koncu vsa leta nazaj žetev opravljena v redu. Na pomoč so prihajali kombajni KGP Kočevje. Letos so Metličani kombajniranje ponudili najprej KZ Črnomelj. Ker je ta odklonila, so sklenili pogodbo s KGP Kočevje. Nato so žetev še enkrat ponudili KZ Črnomelj, ki pa je delo vnovič odklonila.

Boj za kombajn se je začel na Krasincu

Pšenica je dozorela 12. julija, ko bi morali začeti žeti kombajni KGP Kočevje. Vremenoslovci pa so že teden dni prej obetali neurje s točo, zato so Krasincani že 9. julija preprosto obratovodjo živinorejskega obrata KZ Črnomelj na Krasincu za kombajn. Tega dne je začel kombajn žeti po 15.000 din na uro. Naslednji dan, ko je deževalo, je obratovodja že dobil iz Črnomlja nalog, naj z žetvijo takoj preneha. KZ Metlika je namreč že intervenirala... Kombajn je kljub prepovedi žetel še 11. in 12. julija. Nato je dobil obratovodja iz Črnomlja (na ponovno posredovanje KZ Metlika) oster nalog, da mora biti 12. julija ob 17. uri kombajn v Črnomlju, ker bo žel na tamkajšnjem posestvu. Istega dne

sta začeli žeti proti Krasincu s podzemeljskega in gribeljskega konca tudi kombajni KGP Kočevje.

15. julija popoldne se je črnomaljski kombajn vrnil in ko je vaška skupnost Krasinca dala obratovodji črnomaljskega obrata pismeno izjavo, da »prevzame vso odgovornost napram KZ Metlika vaška skupnost, je 15. julija popoldne in 18. julija črnomaljski kombajn spet žetel na Krasincu. Cena kombajniranja pa se je že po prvem vmešavanju povišala s prejšnjih 15.000 na 17.000 din na uro. Črnomaljski kombajn s Krasinca je opravil po 15.000 din na uro za 220 tisočakov storitev, po 17.000 pa za 492 tisoč 150 din storitev.

»Vaši so meni, jaz bom pa vašim odjedal...«

Nekaj podobnega je bilo na Primostku. Prebivalci so 14. julija ustavili kombajn KZ Novo mesto, ki se je vračal s setve na Jurovskem brodu. Kombajnisti je hitro privolili, rekoč: »Vaši kombajni so meni odjedli žetev na Jurovskem brodu, jaz jo bom pa tu vašim!« Začel je žeti po 16.000 din na uro. Po tej ceni je žetel 14. in 15. julija popoldne, nato pa je na zahtevo

KZ Metlika zvišal tarifo na 17.400 din. 15. julija popoldne so mu dodelili fanta iz Metlike, ki je zapisoval storitev. Predstavnik metliške zadruge so zbranim vaščanom pojasnili, da je usluga dražja zato, ker mora KZ Metlika oskrbovati kombajn z vrivico za baliranje, z gorivom in z mazivom. Prebivalci so videli, da je kombajn uporabljal vse troje tudi prej, ko je žetel po 16.000. Ko so predstavniki KZ Metlika odšli, pa je kombajnisti dejal: »Vrvice, gorivo in maziva imam jaz s seboj, vi pa plačate 1400 din na uro več za tega fanta, ki zapisuje, čeprav bi lahko jaz to gredoč opravil!« Novomeški kombajn je žetel na Primostku 14., 15. in 16. julija, 17. julija pa je mlatil.

Želimo, da se zgodba ne bi več ponovila!

Tako je potekala letos žetev na metliškem koncu. So du je izšlo dno, ko so se pojavili »konkurenčni« kombajni, ki so prišli brez »uradne« vabila. Takrat se je začela nezdrava barantija okoli cen za storitev, ki nobeni zadrugi udeleženci ni v čast! In še to: navsezadnje je zmagala najvišja cena! (Najbrž zato, ker sta dve nepovabileni stranki v čast dobremu »sosedstvu« popustili?)

Metliška zadruga se je potegovala za svojo pravico (če upoštevamo, da je na njenem področju za vsega 200 ur strojne žetve in če je bila razlika v ceni za uro 2000 din, je torej šlo v najslabšem primeru za borih 400.000 din), kmet pa je našel zase najlažjo rešitev: naprosil je kombajn, ki mu je bil najbližji! Zdal mu je težko dokazati, da zadruga mora zagotoviti kom-

bajn s pogodbo in da kombajna ne more dobiti v pomoč, če zadrugi ali posestvu — lastniku ne zagotovi 100 ur žetve!

Ob spodrslijah, kot je bila za žetev, se kooperacija v metliški zadrugi, ki je že doslej požela nemalo kritik, ne bo tako lahko izboljšala! Najbolj »vroča« pa je bilo na Krasincu, kjer je najmanj kooperantov, čeprav je tam največ pogojev za kooperacijo! Še tolikšnemu strahu za »sosedstvo« navkljub pa se bo sta morali KZ Črnomelj in KZ Črnomelj na Krasincu? oziraje se na občinske in zadržane meje, kdo naj prevzame skrb za Krasince: ali metliška zadruga ali obrat KZ Črnomelj na Krasincu? Vse kaže, da bi ta vloga bolj pripadla obratu na Krasincu!

M. JAKOPEC

NOVICE
ČRNOMALJSKE
KOMUNE

PREMALO SVETLOBE IN PREVEČ ROPOTA!

V sevniških podjetjih so lani zabeležili 285 poškodb pri delu, torej 19 več kot v letu 1963. Ta porast dokazuje, da v delovnih organizacijah premalo ukrepajo za zaščito pri delu.

Zavod za zdravstveno varstvo je lani meril ekološke pogoje v Kopitarni, v Jugotlaninu, v obeh konfekcijah, v

Tajni oddajnik v Semiču?

Semičani že nekaj časa nastavljajo svoje sprejemnike na valovno dolžino 192 m, kjer se oglašajo neki oddajnik z zabavno glasbo in s čestitkami. Nerodna napovedovalka in napovedovalec dasta slutiti, da gre za zelo amatersko radijsko postajo! To nedeljo jih je bilo slišati med 11. in 12. uro popoldne, pa spet od enih do pol trih popoldne, ko so zaželeli Semičanom dobro zabavo na obceti...

Na postaji milice v Semiču so v nedeljo tudi poslušali tajni oddajnik, vendar še niso ugotovili, od kje se oglašuje. Lastnik oddajnika se najbrž niti ne zaveda, da ga čaka za neprijavljene oddaje precejšnja kazen.

Vaške mlake — izvor okužb

Velika vrsta mlak in kalov dela občanom še zmeraj težave s preskrbo s pitno vodo. Uporabljajo jo za napačanje živine, za pranje perila in drugo. V te mlake se stekajo vaške odpadke vode iz gnojšč, voda s cest in jarkov, zato najdemo v njih tudi poginjene pse in mačke.

V vročih poletnih dneh so take mlake kaj nevaren izvor okužb in epidemij, ki ogrožajo človekovo zdravje in tudi živiljenje. Ena takih mlak je ob cesti v Suhorju pri Vinici, druga je pri Gribljah, jih je pa še več.

Sanitarni inšpektor bo v kratkem mlake pregledal in

po potrebi odredil izsušitev. Pri tem pa bodo morale pomagati krajevne skupnosti in tudi vaščani.

V campu še po starem

Viniški camp ob Kolpi ima vsak dan nekaj prehodnih gostov posebno ob nedeljah.

Domačini so nekoliko razočarani, ker je bilo pozimi rečeno, da bodo camp nadalje urejevali: zgradili slačilnice, uredili parkirni prostor in še nekaj drugih manjših stvari, vendar je bilo o tem govora vedno manj, kolikor bolj se je bližalo ugodno vreme za pričetek del.

Več štipendij na pedagoški akademiji!

Dosedanje štipendiranje ni ustrezalo potrebam po kadrih z višjo in visoko izobrazbo — Razlike med učnimi uspehi na sevniških šolah so še vedno prevelike

Primerjava učnih uspehov na osnovnih šolah sevniške občine v minulem šolskem letu kaže precejšnje razlike med posameznimi šolskimi zavodi in med posameznimi razredi različnih šol. Tudi raz-

like med »najboljšo« in »najslabšo« popolno osnovno šolo so preobčutne in zaradi tega zaskrbljujoče.

Na nižji stopnji so te razlike največje v tretjem razredu, od 5. do 8. razreda pa so še večje in zgornjo kažejo na to, da je pri pouku nekaj narobe. Zavod za pedagoško službo v Krškem je ugotovil, da izvirajo takšni rezultati iz nepravilne kadrovske zasedbe osnovnih šol. Zavedajo se izredno šibkega strokovnega sestava učnovzgojnega kadra na višji stopnji osnovnih šol, je zavod med letom organiziral vrsto seminarjev in tečajev, skliceval predmetne aktivne in s pomočjo teh oblik usposabljal učiteljsko za boljše delo v šoli.

V preteklem šolskem letu je službovalo na osnovnih šolah v občini Sevnica 99 učnih moči; od tega je bilo 86 učiteljev, 6 predmetnih učiteljev, 1 profesor in 6 honorarnih predavateljev. Število no je zasedba kar ugodna in

Pomanjkljivo osvetlitev imajo celo novi obrati Jutranjke, Metalne, Mizarske zadruge in Lisce.

Tudi zaščiti strojev v podjetjih ne posvečajo dovolj skrbi. Še vedno najdejo nepravilnosti pri električni napeljavi, čeprav so ponekod začeli te pomanjkljivosti sistematično odpravljati.

Cene, najemnine in nova šola na seji Obs

13. avgusta so na seji občinske skupščine v Metliki odborniki sprejeli nov odlok o najvišjih dovoljenih cenah osnovnih živil, sprejeli so odlok o akontacijah na stanarine, pobistili so stanovanjski sklad, da opravi revalorizacijo stanarin in razpravljali o gradnji nove šole.

Novi odlok o najvišjih dovoljenih cenah določa: moka kakovosti B: bela je lahko napredaj do 242 dinarjev, polbela do 190 din, črna do 142 din; moka kakovosti C: bela do 223 din, polbela do 170 din, črna do 133 din; otrobi do 68 din; kruh: beli do 200 din, črni do 136 dinarjev, žemlje do 20 din, mlečne pecivo do 25 din; sladkor v kristalu do 270 din, sladkor kocke do 300 din; odprto jedilno olje do 488 din, olje v steklenicah do 500 din; goveje meso do 1150 din, teletina do 1300 din, svinina do 950 dinarjev, jagnjetina do 950 din, očiščena perutnina do 1000 din;

meso brez kosti je lahko za 20 odst. dražje, moka in sladkor v vrečkah (tovarniški ovoj) sta lahko za največ 10 din dražja po kg, kruh v prodajalnah izven Metlike pa je lahko zaradi prevoza prav tako za največ 10 din dražji.

Za maloprodajo so določili naslednje najvišje marže, ki jih lahko trgovina priračunava k nabavi: ni cen: za riž do 15 odst., sol do 12 odst., jedilne masloboje do 10 odst., mesne in druge konzerve do 17 odst., mesne izdelke do 18 odst., stotkov, kavo do 15 odst., začimbe do 20 odst., testenine do 15 odst., sire in druge mlečne izdelke do 20 odst., južno sadje in zelenjavo do 25 odst., banane pa do

30 odst. Pri ostalem blagu lahko trgovina priračunava marže, ki niso višje od marž v letu 1964, oziroma marž, veljavnih v 1. tromesečju 1965.

Odlok o akontacijah na stanarine določa, da plačujejo do revalorizacije stanovanj najemniki stavb, zgrajenih do 1959, akontacijo, ki je za 2 krat višja od dosedanje stanarine; od stavb, zgrajenih v 1960 za 1,8 krat, v 1961 za 1,5 krat, v 1962 za 1,4 krat, v 1963 za 1,2 krat in od stavb, zgrajenih v 1964 za 1,0 krat višjo stanarino. Odborniki so na seji izvedeli, da je za gradnjo nove šole v Metliki vse pripravljeno in da se bo gradnja začela v septembru letos.

Lep pridelek hmelja v Metliki

Kmetijska zadruga Metlika prideluje hmelj na dveh parcelah. Pridelek na Ravnih njivah je letos presegel vsa pričakovanja. Čeprav je bila lanska letina rekordna (8480 meric), so letos obrali 6785 meric hmelja. Le 1 odst. prideleka bo II. kvalitete, ves ostali pa I. Dosedanji povprečni pridelek na tej parceli je bil 6290 meric. Tudi na parceli v Logu ni veliko slabše, čeprav jo ob povodnjah zaliva voda. Obrali so 10.500 meric hmelja (povprečni pridelek je 12.400 meric); od tega bo okoli 90 odst. prideleka I. kvalitete, 10 odst. pa II.

Mednarodni seminar v Metliki končan

Glavni odbor RK je izbral Metliko za seminar »spozna-

vajmo se med narodni«, ki se ga je udeležilo več zastopnikov 11 držav. Proučevali so kulturno življenje posameznih držav in njihove običaje. Seminaristi so se seznanili tudi z življenjem ljudi v Beli krajini.

Pred odhodom so izjavili, da je bilo bivanje v Metliki prijetno in da ne bodo pozabili prijateljskih odnosov in znanstev sklenjenih z domačini.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi programa seminarja, se RK toplo zahvaljuje.

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojakih!

Suhorski drobiž in še kaj

• Odbor sindikalne podružnice LEPISA lepo skrbi za razvedrilo svojih članov. Julija je organiziral dvodnevni izlet po Liki in Jadrano, pred kratkim pa se je odločil za popravila in obnovo keglijšča. Razen plošče in napeljave elektrike so vsa dela že končana. Opravili so jih člani sindikata s prostovoljnimi akcijami. Računajo, da bo otvoritev keglijšča okoli 20. septembra.

• Ker zaposluje LEPISA pretežno nekvalficirano delovno silo, so se v podjetju odločili za tečaj,

METLIŠKI
TEDNIK

na katerem si bodo zaposleni pridobili potrebno kvalifikacijo. Tečaj bo vodila metliška delavska univerza.

• V LEPISU so začeli temeljito brskati za notranjimi rezervami. Menijo, da je treba predvsem izboljšati delovno disciplino, povečati storilnost, verčevati z materialom in zmanjšati poslovne stroške. Starejši delavci resno razmišljajo o tem, medtem ko mladi na vse preveč sanjari samo o višjih osebnih dohodkih, premalo pa si prizadeva višji dohodek ustvariti.

• Suhorski invalidi so 21. in 22. avgusta organizirali izlet v Beograd. Ogledali so si Avalo, Kalemegdan, Titov muzej in druge zanimivosti glavnega mesta. Kljub temu, da so v dveh dneh prevozili več kot 1.300 km, so se dobro razpoloženi in zadovoljni vrnili domov.

Delo krajevne skupnosti v Loki

Na zadnji seji občinske skupščine v Sevnici so bili potrjeni statuti vseh 10 krajevnih skupnosti v občini. Krajevna skupnost v Loki, ki že nekaj časa prizadevno deluje — imela je že štiri seje — je zabeležila prve uspehe.

Občinska skupščina je na zadnji seji odobrila urbanistični zazidalni načrt za 15 stanovanjskih hiš v Lok. S tem bo rešen stanovanjski problem večine zaposlenih delavcev in uslužbencev, ki se iz Loke vozijo na delo drugam in o čemer smo že poročali. Občinska skupščina je na omenjeni seji hkrati odo-

brila, da lahko krajevna skupnost Loka izkorišča gramoznico ob Savi in uporablja dobiček v svoje namene. Glede uporabe javne teltnice na trgu se bo KS pogovorila z upravo KZ Sevnica.

V Loko pride urbanisti

Krajevna skupnost v Loki bo dobila od občinske skupščine v Sevnici urbanista, ki bo odmeril gradbeni prostor za 15 stanovanjskih hiš. V Loki je stanovanjsko vprašanje pereče, zlasti ker je tu precej železničarjev in uslužbencev ptt.

Previdno pri zviševanju OD!

Občinska skupščina v Brežicah bo za okoli 25 odstotkov zmanjšala število zaposlenih v upravi - V šolstvu ni veliko rezerv - Varčevanje tudi v družbenih organizacijah

V sredo, 11. avgusta, je razpravljalo o možnostih za zmanjšanje proračunske potrošnje tudi izvršni odbor občinskega odbora SZDL v Brežicah. Najprej je pretehtal izdatke družbeno političnih organizacij in društev in predvideval zmanjšanje za okoli 5.000.000 din. Tu se bo dalo marsikaj prihraniti z ukinitvijo nekaterih honorarnih delovnih mest v administraciji.

Izvršni odbor je na tej seji sprejel priporočilo delovnim organizacijam, naj se previdno lotijo povečevanja osebnih dohodkov. Dokler ne bodo imele napravljenih temeljitih analiz, je najbolje, da izplačujejo samo akontacije. Sedanjih okvirov izplačanih osebnih dohodkov naj bi se držale predvsem trgovske organizacije, ki so že do sedaj presegale občinsko povprečje. Med razpravo o varčevanju proračunskih sredstev so čla-

ni izvršnega odbora menili, da šolstvu ne bo mogoče veliko odvzeti, ker bo sicer trpelo normalno delo. Osebnih dohodkov bodo v šolstvu in državni upravi za sedaj ostali

BREŽIŠKE VESTI

pri starem. Občinska skupščina bo zmanjšala svoj aparat za približno 25 odst. in takšen predlog je izvršni odbor tudi sprejel. V proraču-

Dr. Jože Peček

gimnazijo je dokončal v Novem mestu, medicino je študiral v Zagrebu, kjer je leta 1929 tudi promoviral. Specializiral se je za pljučne bolezni - na Golniku, za zobozdravstvo pa v Gradcu. 1932. leta je nastopil službo v Brežicah, kjer je ustanovil zdravstveni dom, protituberkulozni dispanzer, diabetično ambulanto, po osvoboditvi pa skupaj s pokojnim Radom Kerinom tudi zobno ambulanto. Med vojno je na Slovenskem zdravil borce NOV in jim pomagal s sanitetnim materialom, leta 1944 pa je pred Nemci zbežal v Ljubljano. Po osvoboditvi se je vrnil v Brežice in nadaljeval svoje požrtvovalno delo; postal je zdravstveni svetnik, vse do svoje smrti pa je bil še splošne ambulante.

Kdo je gospodar te hiše? Danes se še PEČEK više - jutri ga spomin izbrise

— je napisal nekoč pesnik Oton Zupančič prijatelju dr. Jožetu Pečku ob obisku v Brežicah. Zdar gospodarja ni več; umrl je v noči od četrta na petek v brežiški bolnišnici, a spomin nanj bo ostal. Še dolgo, dolgo se ga bodo spominjali hvalni pacienti, znanci in prijatelji, saj v svojem življenju nikomur ni odrekal pomoči ali nasveta.

Rodil se je 24. februarja 1902 v Hrovači pri Ribnici,

Razen neumornega dela je našel čas tudi za umetnost: njegov dom v Brežicah hrani precej umetnin. Zapustil je ženo, tudi zdravstveno delavko, dve hčerki in sina.

Pokopali so ga v nedeljo popoldne v Brežicah. Mnogičan stanovskih tovarišev, prijateljev in znancev ter hvalnih pacientov ga je spremljal na njegovi zadnji poti, brez števila vencev in cvetja je pokrilo krsto in precej solza je splozelo po licih tistih, ki jih je tolažil in zdravil v svojem življenju.

D. V.

Različno meso v ločenih mesnicah

Svet za blagovni promet v Brežicah je na seji prejšnjega sredo razpravljalo o znižanju cen moke, kruha, sladkorja, svežega mesa in kurjave. Znižali so tudi maržo v trgovini za 2 do 4 odstotke. Govedina se bo pocenila povprečno za 170 dinarjev, cena mleka ostane neizpremenjena, cene za premog po vrstah so: 8260 in 7710 din, za drva pa: 7675, 6840, 5574 in 4110 dinarjev.

Do sedaj enotna marža 18 odstotkov v trgovini bo po slej različna: za riž, sol, mast, kavo in testenine 15 odst., za konzerve 17, za mesne izdelke in začimbe 20, za južno sadje pa 25 odst.

Se nekaj novih cen mesa: govedina odkupljene živine — s kostmi 1000, brez kosti 1460; prvovrstna govedina posebej pitane živine — s kostmi 1120, brez kosti 1690; drugorazredna teletina 1100, brez kosti pa 1900. Najnižja je cena svinine, in sicer: drugorazredna je po 700 din, brez kosti 1180. Nove cene je potrdil zvezni zavod za cene. Občinski tržni inšpektor nam je še povedal, da bodo drugorazredno meso prodajali ločeno v mesnici pri La-pulhu, prvorazredno meso pa v specializiranem novem lokalu na Držičevem, ko bo

■ V torek, 24. avgusta, so na seji občinske skupščine v Brežicah razpravljali o ukrepih za omejitev proračunskih izdatkov in sprejeli tudi nov odlok o organizaciji občinske uprave. Delovna skupnostima obeh brežiških osnovnih šol je skupščina priporočila združitve v en šolski zavod.

Na seji so tokrat popravili odlok o določanju stanarin in najemnin in dopolnili odlok o maloprodajnih cenah in maržah nekaterih vrst blaga. Odborniki so sklepali tudi o pogodbi občinske skupščine za pristop h komercialni banki v Celju in o prenosu sredstev, pravice in obveznosti občinskega družbenega investicijskega sklada na celjsko komunalno banko.

■ Na tržnici se prevladujejo nove cene. Zlasti drago je sadje, ki ga je letos v brežiški občini izredno malo. Breskve in jabolka imajo enako ceno, kar se redkokoli zgodi. Oboje prodajajo po 300 din kg. Endivija je dražja kot je bila pozimi — po 420 din kg! Kumariče so po 160 din kg, paradižnik po 300 din kg, krompir pa

se je pocenil od 100 na 90 din kg. Na pocenitev so verjetno vplivale nižje cene v trgovini kmetijskega drugega. Ta ga zdaj prodaja po 85 dinarjev. Visoko ceno imajo tudi jajčka — 48 din kos. Perutnine minulo soboto ni bilo naprodaj.

■ V stranskem prostoru blivše kavarnе bo v kratkem urejen lokal za turistični urad. V njem bo zaposlen uslužbenec podjetja SAP in občinski turistični delavec. Mesto referenta za turizem pri občinski skupščini bo ukinjeno in skrb za turistične usluge in propagando bo prevzel turistični biro.

■ Od prvega avgusta dalje je na živilskem trgu spremenjen tržni red. Stojnina za kmetijske pridelke je zdaj 100 dinarjev, za perutnino 50 do 100 din, za lončarske izdelke 500 dinarjev, za vse ostale predmete pa 400 dinarjev. Stalni prodajalci lahko plačajo pavšalno pristojbino. Pristojbina za povrnilno in druga živila ni veliko zvišana, da ne bi to vplivalo na cene kmetijskih pridelkov.

Zagristi ali propasti

Sindikarno podružnico v CELULOZI dajejo v krški občini za zgled vsem drugim, ker je ta menda edina razgibala aktivnost v času prilagajanja novi gospodar-ski reformi. V CELULOZI zato ne zardevajo, kadar jih kdo vpraša, kaj so do zdaj napravili. Hitro postrežejo s podatki: tolikokrat smo ukrepali zoper kršilce delovnega razmerja, za toliko in toliko omejili bolniške in neupravičene izostanke, toliko in toliko sklenili pri-varčevati, maksimalno koristno porabili delovni čas itd.

Na posvetu, ki ga je 9. avgusta sklical občinski sindikalni svet, so poudarili, da bi morale CELULOZO posnemati vse delovne organizacije, očitoma napraviti še kaj več. Je pa narobe. Storitve je bilo prav malo, skoraj nič (razen izjem), pri čemer so se izkazali zlasti šibkejši producenti. To je še posebno zaskrbelo udeležence posveta. Zahtevali so, da izvršni odbori sindikalnih podružnic takoj skličejo seje in razpravljajo o reformi ter lastnem prilagajanju gospodarskim ukre-pom, od organov upravljanja pa — če ne gre drugače — izsilijo, da bodo njihove sklepe uresničili.

Sindikarno podružnico so dolžne iskati način za najhitrejšo iskanje in odkrivanje notranjih rezerv, se pravi, opozarjati na boljše proizvodne procese, organizacijo dela, večjo proizvodnjo in na to, da je za svoje delo vsak sam zase odgovoren. Prav tako so sindikalne podružnice dolžne poskrbeti, da bodo delovne organizacije dobile ustrezne pravilnike o delitvi dohodkov, posebej pravil-nike o delitvi osebnih prejemkov. Ob tem pa naj velja dogovor na posvetu, da nobeno podjetje oseb-

li. Predvsem pa so podčrtali, naj bi se osebni dohodki v nobenem primeru ne povečali mimo upoštevanja večje storilnosti; kakor so omenili, bi bilo tako nagrajevanje kratkotrajno in način do propadanja.

Ko so na posvetu ugotavljali, kako malenkost je bil ponekod prispevek nekaterih sindikalnih podružnic, da bi zakoni reforme čimprej obveljali v vsaki delovni organizaciji, so menili, da se tudi odgovorne službe v delovnih organizacijah niso kdo ve kako spotile pri iskanju novih poti v gospodarjenju. Pri tem so se sklicevali na analize, ki bi jih morale te službe pripraviti in pomagati dušiti zahteve po večjih dohodkih na vsak način.

Razprava s posveta bo vsekakor dober napotek, kako delati v prihodnje. Reforma je trd oreh, toliko trši za one, ki sploh nečejo vanj zagristi. Neizbežna pa je odločitev: ali zagristi ali propasti. Ker bi se vsi radi odrekli, bodo morali zagristi in lažje jim bo, če bodo to storili čimprej. In najprej so tako dolžne napraviti sindikalne organizacije!

Nove cene — manj elektrike

ELEKTRO iz Krškega dela trenutno v treh občinah: elektrificira jeleševsko območje v trebanjski občini, Peceelj v sevnjski in Mrčna sela nad Senovim v krški občini. Za nekatera dela primanjkuje sredstev. Manj denarnega dotoka bo tudi zavoljo podražitve električne energije. Menijo, da bodo nove cene predvsem na začetku vplivale na manjši odjem elektrike,

Neizpolnjena obljuba

2. avgusta lani je gostinsko podjetje Hotel Sremič prevzelo v Krškem gostišče Komočar, v katerem so preiskovalni organi ugotovili velike pomanjkljivosti. Ob prevzemu so v gospodarskem oddelku občinske skupščine kolektiv Hotel Sremič obljubili sanirati vso izgubo iz občinskega rezervnega sklada. Zdar je upravni odbor sklada obvestil kolektiv Hotel Sremič, da bo saniral 2.526.000 din izgube, za inventurni primanjkljaj v gostišču Komočar, ki je bil izkazan že v prvem polletju 1964, pa je odobril kredit v znesku 1.070.000 dinarjev na tri leta z 2 odst. obrestno mero. O preostali inventurni razliki v znesku 1 milijona din ni v sporočilu UO sklada nobene besede, kolektiv je dobil samo ustno sporočilo, da bo moral to razliko, čeprav je ni zakrivil, sanirati iz svojih sredstev. Razumljivo je, da so ob takšnem razvoju dogodkov v kolektivu Hotel Sremič ogorčeni

Javna tribuna v Krškem

17. avgusta se je v Krškem zbralo na javni tribuni kar precej prebivalcev, zlasti še, če upoštevamo, da je sezona dopustov na višku. Največ vprašanj je bilo okoli cen mesa, o najemninah, o maržah v trgovini ter o cenah elektrike. Prebivalci so živahno razpravljali zlasti o mesu. Predlagali so, naj bo meso v mesnicah vidno označeno s cenami ter zahtevali ostre ukrepe proti sekačem, ki tega ne bi upoštevali. Govedina je zdaj v Krškem po 1170 din, teletina po 1400, svinina po 950 din, drobovina pa po cenah, ki dosega 30 odst. povprečnih cen mesa. Občane so na tribuni seznanili tudi z rebalansom občinskega pro-

računa. Iz ostrih kritik na račun trgovine, ki je občanu resda najbolj pri roki, je bilo razbrati, da se ljudje ne zavedajo tega, da so 8 ur proizvajalci, 16 ur na dan pa potrošniki, saj je tudi proizvodnja povečala cene, pa o tem niso spregovorili.

Še en utopljenec z Rake

Ni še dolgo, ko smo poročali, da so našli utopljenko ob Krki. To je bila Rozika Kozole z Vrha pri Raki, ki je bila verjetno na silo vržena v Krko. Predzadnja sobota so našli utopljenega Jožeta Bajca iz Povrja pri Ra-

ki, starega nekaj nad 60 let. Pokojni Bajc je bil invalid in eden od najboljših čebelarjev v Sloveniji. Pred u-sodnim dnem je pri svakinji še okopal korenje. Nepojasnjeno je vprašanje, zakaj je usodna noč odšel celo do Zameškega ob Krki.

PRED ZAKLJUČKOM V. SREČANJA KIPARJEV

V soboto, 28. avgusta, bo ob 20. uri zvečer v domu kulture v Kostanjevici pri-vikrat nastopil Koroški akademski oktet pod umetniškim vodstvom CIRILA KRPAČA. Priljubljeni ansambel si je pridobil v zadnjih letih odlično mesto doma in v tujini, kar pričajo mnoge in nadvse ugodne kritike njegovih nastopov. V Kostanjevici bodo nastopili kot gostje Dolenjskega kulturnega

festivala ob zaključku del V. mednarodnega simpozija kiparjev Forma viva, ki so se ga letos udeležili poleg Jugoslovana Rich-terja še Poljak Beres, Kanadčan Heyvaert in Japo-nec prof. Kawai. Kiparji so že postavili svoje skul-pure, ki so vključene v ga-

lerijo na prostem. Prav te dni organizatorji postavljajo kipe na stalna mesta in tako dokončno urejajo vsaj prvi del te zbirke. Navada je, da ob zaključku dela v simpoziju Kostanjevčani priredijo večer domačih pesmi in napevov in ta večer bodo letos privikrat izpolnili Korošci. Na sporedu je vrsta popularnih polifonskih, narodnih in umetnih slovenskih, srbskih, makedonskih, dal-matinskih in ruskih pes-mi. Tako bodo poleg znanih Gallusovih pesmi izvajali Kogojeno Ave maris

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

stella, Foersterjev Večerni ave, ruske Ej uhñjem, Dojenadcat raztojnkov, Simonitičeva A, ča, Make-donsko oro in pa sloven-ske: Čeb se tiste stazice, En hribček, Jes pa moj hvaček. Vse rožice rume-nen, Mrzel veter, Scherzo iz Mirkove »Snite o An-ki« in druge.

Obeta se izreden večer, poln resničnega užitka, zato vabimo k številni ude-ležbi tudi iz drugih kra-jev Dolenjske in Spodnje-ga Posavja.

Za prijetno soboto bo potem poskrbela restavracija »Pod Gorjancem« in pa Kuharjev kvintet.

Viljudno vabljeni!

Razgibani športni razgledi v Brežicah

Finci in Poljaki pridejo! Odbojkarji počivajo in iščejo trenerja. Rokometaši: brez skrbi v novo tekmovalno sezono. Košarkarji čakajo na koše. Za 1,5 milijona zmanjšan proračun. Misliti bo treba na objekte!

Rokomet, mali nogomet in motokros so v zadnjem času najbolj popularni športi v Brežicah. Zanimivo pa je, da v tekmovalnih sodeluje le rokomet — moški in ženske igrajo v slovenski ligi. Kako pa je sicer s športom v Brežicah, v občini torej, kjer — razen Kočevja — najbolj skrbi za šport in telesno vzgojo? Pogledimo za začetek, kaj sodijo o športu — prebivalci.

ŠPORTNO MNENJE

»Povsod je važen denar! Športu in njegovemu napredku je tudi v Brežicah prav to največja ovira, saj se mladina sicer zanima zanj. Trenutno je na pohodu rokomet: znano je, da tekme privlači gledalce in nove tekmovalce. Škoda pa je, da v Brežicah nimamo več telovadbe, ki je bila nekdanje močno popularna. Zagrizenost med Sokolom in Oriom je nekdanj dajala ton športnemu življenju!« je povedal Mirko Gregorič, ki je bil od leta 1911 pa do 1932 navdušen telovadelec.

Podobno mnenje imajo tudi drugi, ki jim je šport pri srcu. Denar je torej pri športu v vseh dolenskih občinah največji problem; tudi v Brežicah se vprašanje suče prav okrog njega, pa čeprav so tudi to vprašanje — v primeri z ostalimi občinami — že prav zadovoljivo rešili!

POČITEK ODBOJKE

Brežički odbojkarji, ki se zdaj niso pozabili, da so bili lani nepravilno odnjeni v svoji ligi, zdaj počivajo. Precej problemov imajo s tehničnim vodstvom, saj bo tehnični vodja, kot vse kaže, odšel iz Brežic. Z rednimi treningi bodo začeli okrog 20. avgusta. Resnici na ljubo pa velja poudariti, da jim je volja do treninga še malo upadla, ker ni tekem: za dan borce je ObZTK Brežice, ki vodi odbojkarjska tekmovalna zasedba, pripravila turnir zasavskih ekip, vendar ni niti eno moštvo prišlo v Brežice! 12 igralcev pa kljub temu še naprej trenirajo dvakrat na teden, pred tekmovalni pa celo trikrat!

Lani so bili odbojkarji drugi v celjski ligi. Letos bi lahko igrali v stajerski, vendar pa je denarja premalo, čeprav so ga do zdaj dobili vedno, kadar so ga potrebovali. Trenerja nimajo, to je moral problem št. 1. Zanimivo je, da so na trenerski tečaj v Celje poslali 3 odbojkarje, pa nihče ne dela več v odbojki!

Škoda je, da ni tekmovalni, ker je v Brežicah zanimanje za ta šport precejšnje. In še nekaj: odbojkarji pravijo, da zasavska liga letos mora waita. Enkrat je ObZTK v Brežicah že poslala razpis posameznim društvom, vendar ni prišel do odbojkarjskih sekcij!

Brežičani pravijo, da bi poskušali v drugi slovenski ligi, če bi dobili denar in če bi uspeli na kvalifikacijah. Upanje jim vzbuja tudi ObZTK, ki je nepristranska pri razdeljevanju sredstev!

»DIVJA« KOŠARKA

Košarka v Brežicah nikakor ne more zaživeti. Skoraj neverjetno je, da konstrukcij in košev ne morejo dobiti na igrišču, čeprav je minilo že mnogo časa, odkar so jih dali delati. Dotlej pa se ne more resno trenirati. Fantje zato igrajo na telovadnici, kjer sta oba koša malodane neuporabna. Kljub vsemu pa ni so brez tekem: odigrali so eno z Bregano in jo dobili. Njihova tekmovalna bilanca — čeprav bolj simbolična — je torej uspešna; njim pa ne preostane drugega razen upanja, da bodo koši kmalu pripravljeni — tudi za resen trening.

ROKOMET: S POLNO PARO!

S prijateljsko tekmo med starimi rokometarji in sedanjo generacijo so v Brežicah odprli sezono v tej najbolj popularni športni panogi. Odslej med obema goloma ne bo več miru: Dario Setine trenirajo po dvakrat na teden moško, žensko in mladinsko ekipo, za popestritev pa bodo ljubitelji rokometne lahke gledali tudi več prijateljskih tekem. Največji poslastici bosta prav gotovo

gostovanji Fincev in Poljakov. — Igralci iz Helsinkov pridejo na brežičko igrišče danes, rokometarji iz Katowice pa prihodnji četrtek. Po prvih napovedih sodeč, bodo Poljaki močnejši nasprotniki od severnjakov.

Obe ekipi trenirata normalno. Ženska ekipa zdaj nima več problemov s trenerjem in se ji ne bo treba reševati šele spomladi iz nevarnih voda slovenske lige, ampak bo že v jeseni jurišala na mesto pod vrhom: četrto mesto je realnost, kar je boljše, bo prijetno presenečenje, kar je slabše, pa — slab uspeh!

Gledalci bodo držali pesti za uspeh svojih ljubljencev v borbi za vrh, medtem ko tudi pri moških ni nobenih bojazni za obstoj: uradno so Brežičani sicer novinci v slovenski rokometni konkurenci, okostje ekipe pa ima kljub temu že dovolj tekmovalne rutine iz prejšnjih sodelovanj v tej ligi! Sprememba v ekipi ni, prišel je le vratar Logar iz Krmeja, odšel pa ni nihče.

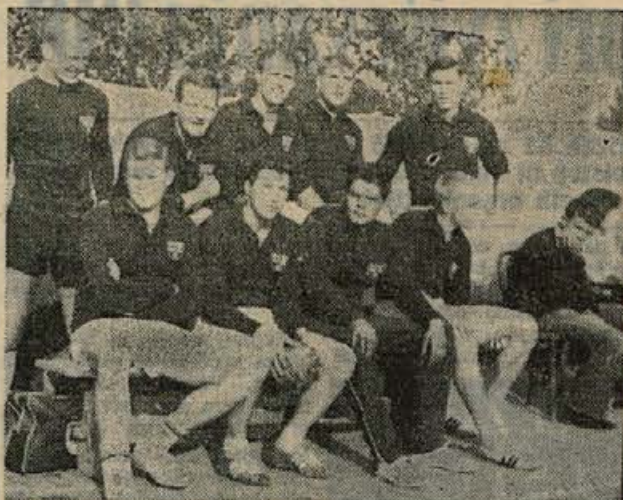
ŠKARJE V PRORAČUNU

Proračun so ob novi gospodarski reformi podrezali za 1,5 milijona din: od 8 milijonov na 6,5. Tekmovalna ne bodo utrpela nobene škode, odpadla bodo le večja investicijska dela — ureditev stadiona in postavitev montažne tribune na rokometnem igrišču — ki so jih planirali v začetku leta. Partizanska društva v Brežicah, Artičah in Cerkljah bodo tudi dobila nekoliko manj denarja, saj je na razpolago še 3 milijone din za delo v petih mesecih. Na ObZTK se sicer ne bojijo, da ne bi izpeljali letošnje sezone, vendar pa je že zdaj jasno, da bo treba precej pazljivosti pri razdeljevanju, ker bodo lahko pokrili le najnujnejše potrebe! Če se zdaj pa ne preostane drugega razen upanja, da bodo koši kmalu pripravljeni — tudi za resen trening.

RAZUMEVANJE OBČINE

Občinska skupščina in politične organizacije v brežički občini kažejo veliko razumevanja za šport in telesno kulturo in pomagajo, kjer le morejo. Športniki zato nimajo nobenega strahu, da bi jim v bodoče na skupščini odrezali premajhen kos kruha, ampak pridno vadijo naprej, ker se zavedajo, da tudi uspehi precej pripomorejo pri razdelitvi finančnih sredstev!

S. J.

Brežice : Helsinki 14:16

V prijateljski mednarodni rokometni tekmi je ekipa UK Helsinki iz Finske premagala domačo Partizan 14:16 (11:5). V prvem delu so domači igrali precej nezanesljivo: čutili je bilo, da v nasprotnikovi ekipi iščejo precej zadetkov (8 in 7). V drugem polčasu so domači zaigrali odlično, vendar velike prednosti Fincev niso mogli nadoknaditi. Največ golov za domače je dal Avsee (5); sodnik Moder iz Ljubljane je pred 600 gledalci dobro sodil. Tekmo je omogočil Dinamo iz Pančeva, ki je organiziral turneje Fincev po Jugoslaviji. — Na sliki: finski igralci pred tekmo z Brežicami (Foto: O. Gerjevič)

PAVLIČ IN MOČNIKOVA — v reprezentanci Slovenije

Vse kaže, da atletika v Novem mestu spet koraka podobnim uspehom naproti kot pred leti. Pod nadzorstvom prof. Gionarja, Marjana Špiljarja in drugih raste mladi rod, ki veliko obeta. Dokaz so 3 prva mesta Verček, Pavlič in Močnikova, na pionirskem prvenstvu Slovenije pa tri druga in dva tretja, dalje uspešen nastop na

prvenstvu SRS mlajših mladincev in mladink v Novi Gorici (prvo mesto — Novakova, drugo — Janec Penca itd.), sedaj pa še uvrstitev dveh članov AK Novo mesto v mladinsko reprezentanco Slovenije (star mladinci in mladinke), ki bo 28. in 29. avgusta nastopila v Kranju na tradicionalnem »Mladinskem kupu republike«.

V Maribor, kjer je bilo v nedeljo republiško prvenstvo za starejše mladince (do 19 let) in starejše mladinke (do 18 let), je prišla dokaj številna ekipa AK Novo mesto, ki sta v celoti dobro odrezala. Najvišje sta se uvrstila Pavlič v metu kopja (55,43 m) in Katja Močnikova v metu na 400 m (65,3), ki sta v močni konkurenci zasedla 3. mesto in se uvrstila v republiško reprezentanco. Oba potujeta v soboto v Kranj, da zastopata Slovenijo v srečanju z reprezentantami ostalih republik. Z ozirom na to, da sta oba brez večjih izkušenj (Močnikova je celo še pionirka!), je uvrstitev v izbrano vrsto SRS zelo lep uspeh.

F. M.

Topliška v Strassbourgu

»Odpotovala sva v nedeljo: odplula sva po donavskem kanalu. Cohn sva zaradi zapornice morala prenesti v Donavo. Zagnala sva se v valove smodre Donave in že po nekaj metrih nama je počilo veslo. Še sreča, da sva imela s seboj rezervnega! Zaradi previsoke Donave sva se po 20 km utaborila in čakala na ladjo, ki bi naju odvela do Linza. Vsi poskusi pa so ostali brezuspešni, zato sva se z vlakom odpeljala do Eslingena v Nemčiji. Vmes sva bila po en dan v Salzburgu, Münchnu in Ulmu. Nato sva se spustila v Neckar, eno najbolj podivjanih rek, po katerih sem se do zdaj vozil. Valovi so bili zaradi narasle reke višji od enega metra. Skozl romantično, 180 km dolgo dolino, polno gradov in vinogradov, sva vozila več kot 20 km na uro! Tri dni sva na vsaki nekaj km prišla do zapornice. Promet je velik, predvsem je veliko težkih tovornih ladij. Pri Mannheimu sva prišla v Ren. Tu naju je dobila nevihta in sva se s težavo priveslala v pristanišče, še posebej, ker so ladje močno razburkale morje. Tu sva polskala neko francosko ladjo, ki naju je potegnila do Strassbourga.«

O. Vič

Državno prvenstvo balinariev

V nedeljo je bilo v Mariboru zaključeno 12. državno prvenstvo balinariev v četverkah. Pravico udeležbe je imelo 8 najboljših ekip Slovenije, 7 iz Hrvaške in zastopnik Črne gore. — Tega največjega tekmovalnega balinariev se je udeležila tudi ekipa Pionirja Novo mesto. Zrebo ekipi ni bil naklonjen, saj je bila izžrebana v grupo s slovenskim prvkom Branikom, ki je kasneje zasedel drugo mesto, z Rudarjem (Labin — kasneje peti) in z Boko Kotorsko.

V prvi igri je Labin premagal Boko 13:3, Branik pa le z veliko težavo Pionirja 13:10. Pionir je že vodil 10:7, vendar so domačini v finišu zmagali. Nato je Branik srečno premagal Labin 13:9, Pionir pa Boko 13:7. V odločilni igri za vstop med osem ekip je Labin premagal Pionirja, čigar igralci so bili na igrišču kar šest ur.

V finalu je nato Bazovica premagala Branik 15:9. Vrstni red najboljših: Bazovica, Reka, Branik, Zaba, Pula, Labin. Pionir je zasedel deseto mesto.

(en)

M. Prešern: PLAVANJE

V Mali športni knjižnici je izšla 4. knjiga: Mitja Prešern je prispeval knjižico Plavanje z ilustracijami Sava Sovreta in v izdaji Centra za šolanje in strokovno izpopolnjevanje kadrov. »Plavanje« na lahek in razumljiv način obravnava plavanje, njegove različne tehnike in tudi metodiko pouka neplavalca.

Plavanje je po svoji zdravstveni vrednosti prav gotovo pri vrhu posameznih športnih panog. Nima pa le zdravstvene vrednosti, ampak tudi družbeno-obrambni pomen. Knjižica bo gotovo našla veliko kupcev, posebno med neplavalci, saj je znanje plavanja del kulture sodobnega človeka. To so ugotavljali že stari Grki, za nas v 20. stoletju pa mora še toliko bolj veljati!

CELULOZAR — drugi

Drugi dan druge zvezne plavalne lige so bili v Krškem doseženi povprečni rezultati. Celulozar pa se je prebil na drugo mesto. Gledalcev je bilo okoli 300. Rezultati — moški: 100 m prosto: Jesenšek 1.02,9, Krstonošič (Odrad) 1.03,8. 200 m prano: Kuhar (Rudar) 3.03,0. 3. Zlatič (Ce) 3.06,9. 400 m mešano: Lilleg 5.48,8. Jesenšek 5.53,1. Stafeta 4 x 100 m mešano: Celulozar 4.53,0, Rudar 5.00,4. Ženske: 400 m prosto: Vodišek (Rudar) 5.56,8. 6. Zlatič (Ce) 6.57,7. 100 m hrbtno: Golob (Ru) 1.25,7. 6. Božič (Ce) 1.36,8. 100 m metuljček: Brankova (Zrenjsin) 1.30,9. 3. Zlatič 1.36,0. Stafeta 4 x 100 m prosto: Rudar 5.18,8. 4. Celulozar 5.51,9.

Vrstni red po prvem delu četverboja v severni skupini: Rudar Trbovlje 18.564 točk, Celulozar 16.128, Odrad Kikinda 15.949, Proleter Zrenjanin 14.891.

P. J.

Kolesarske dirke v Krškem

Kolesarsko društvo v Krškem je 15. avgusta priredilo na stadionu Matije Gubca dirke, ki se jih je udeležilo 15 kolesarjev iz Hrastnika, Beltincev in Krškega. Največ uspeha so dosegli domači kolesarji. To zanimivo preizkušnje si je ogledalo okrog 300 gledalcev. Rezultati — dirka na čas: Levčar Jože (Krško) 3.23,8. Ekipna vožnja: Krško (povprečen čas 3.38,8. Dirka na izpadanje: Medved Karli (Hrastnik).

P. J.

Nizozemci v Kočevju

Za začetek športne sezone so v Kočevju pretekli teden gostovanj odbojkarji in nogometaši nizozemskega športnega kluba Sant Martin iz Amsterdama, ki so se pomerili z domačini.

Odbojkarjska tekma se je po pozdravu predsednika ObZTK Dominika Trobentarja začela v telovadnici — zaradi močnega vetra. Zmaga domačinov ni bila ogrožena niti v tretjem setu, ko so igrali mlajši igralci domačinov. Posamezni seti: 15:12, 15:8 in 15:13, rezultat pa je bil na koncu 3:0. Gostje so bili zelo dobri v polju, domačini pa so se odlikovali z močnimi udarci na mreži, kljub dobrih blokom gostujočih odbojkarjev.

V nogometni tekmi smo najprej gledali 10 minut nivoze: ko pa so domači dosegli gol so uvideli,

da je treba hitreje in ostreje napadati. Sredi polčasa so dosegli še tri gole, medtem ko so vmes tudi gostje dosegli častni zadetek. Domači nogometaši so v drugem polčasu dosegli še dva gola in tako zmagali 6:1 (4:1). Igra je bila lepa, brez grobosti. Pred več kot 400 gledalci, ki so živo spodbujali domače, je zelo dobro sodil Sever.

Športniki kočevskega Zidjarja se pridno pripravljajo na srečanje gradbincev. Letošnje športne igre gradbincev bodo od 31. do 29. avgusta v Celju. Športniki Zidjarja bodo sodelovali v streljanju, kegljanju (ženske in moški) ter v nogometu in odbojki. Zidjarjevi se v teh igrah dobro borijo: pred dvema letoma so bili v Mariboru odbojkarjski prvaki, lani pa so imeli najboljšega kegljaka. Tudi v teh igrah jim želimo veliko uspeha!

A. Arko

Na bizeljskem gradu je vse živo

Že na vhodu v grad nas je zaustavila straža in šele ko je dežurni poklical referenta za izvenredno vzgojo pri SOB tov. Marjana Božiča, smo lahko nadaljevali pot v grad. Lepo urejene sobe, čisto dvorišče in hodniki so nam dokazovali, da bodo sedanjí obvezniki predvojaške vzgoje dobri čuvarji naše domovine, nato pa pri vojaki. Pogledali smo še v kuhinjo, nato pa smo na planoti pod gradom poslušali predsednika Obs Brežice Milana Šepetavca, ki je obujal spomi-

ne na boje za Bistrico ob Sotli, na proboj Zagorskega odreda v Slovenijo, o njegovem pohodu proti Pišecam in vrnitvi na Hrvaško. Z drugim letnikom smo se vrnili v grad, kjer smo posneli vojaško vajo juriša na magnetofonski trak, si ogledali čiščenje orožja in skladišče: obvezniki so medtem povedali, da so zadovoljni s hrano in z delom. V prostem času se ukvarjajo s športom, pojejo, včasih pa gredo tudi v kino.

Povedati moramo, da je tov. Božič močno skrbel za to, da je obveznikom kar najboljši prijetno na taborjenju, ne smemo pa pozabiti tudi komandirjev, ki so našli pravičen odnos do obveznikov: ti so dosegli povprečen prav dober uspeh. Še pred koncem tabora so delali tudi na cesti Bizeljsko—Pišce.

D. V.

Mirna peč : Trebnje 10:0

V prijateljski nogometni tekmi so igralci Mirne peč visoko porazili ekipo Trebnje — 10:0. Streli: Krevs 4, Starič in Rupena 2 ter Lužar in Florjanc 1. — na

Igor Penko — mojstrski kandidat

Igor Penko — pred tremi leti je bil še rekorder Slovenije v metu krogle in državni atletski reprezentant, sedaj pa se je posvetil odbojki in predvsem šahu

Letošnje republiško prvenstvo v šahu je končano. Novomešan Igor PENKO, ki je kot rezerva vstopil v turnir 15 najboljših šahistov Slovenije, se je pretekli četrtek vesel vrnil v Novo mesto. Po uspešnem startu, ko je v I. kolu premagal mojstra Longerja, je dobil krila in naprej igral kot

izkušeni turnirski borec. Dolgo je kazalo, da ne bo osvojil samo naslov mojstrskega kandidata, kar je doslej med Dolenci uspelo le Novomešanu Tonetu Škerlju, ampak da se bo potegoval celo za eno prvih štirih mest, ki vodijo na zvezni polfinalni turnir. In če ne bi prišlo do nepotrebnega po-

raza z letošnjim prvkom — mednarodnim mojstrom Pucem (Penko je imel romis), bi se mu tih želja uresničila. Sicer pa ni še vse izgubljeno. Igor Penko je z delitvijo 5. — 6. mesta prva rezerva za zvezni polfinale. Tako ima spet nekaj upanja, da se (spet kot rezerva) uvrsti v višje tekmovalne.

Igor Penko je na prvenstvu SRS presegel vsa pričakovanja. Postal je najboljši novomeški in dolenski šahist v odbojki po osvojitvi, saj se doslej še nihče od Dolencev ni uvrstil tako visoko. Razen tega je od dolenskih šahistov doslej le Škerl nekaj časa nosil naslov mojstrskega kandidata.

Neposredno po končani zadnji partiji z mojstrskim kandidatom Kržišnikom smo ga zaprosili za razgovor. Penko je kar žarel od zadovoljstva. Kržišnik je moral igrati na zmago, če je želel dobiti tisti vodečega Puca, toda Penko se mu ni dal. Ko je bil položaj popolnoma izenačen, se je Kržišnik — hočeš nočeš moral prijaviti z delitvijo točke. Penko je tako osvojil še zadnjo apolovičko, ki mu je prinesla naslov mojstrskega kandidata.

»Vesel sem, da so se mi načrti uresničili,« je dejal. »Sprva sem mislil le na to, da se ob koncu ne znajdem na dnu tabele. Potem pa sem videl, da mi gre in želje so se povečale. Dosegel sem predpisanih 8 in pol točk in postal še rezerva za zvezni polfinale. S tem sem popolnoma zadovoljen.

Moji nadaljni cilji? Dobra uvrstitev na naslednjih turnirjih — posebno na zveznem polfinalu, če bom slučajno igral. Seveda pa bo to odvisno tudi od uvidenosti ravnanja šole, ker bo zvezni polfinale septembra, ko se že prične pouka.

Novomeški profesor telesne vzgoje, ki se je na turnir vsi dan vozil z avtobusom iz Novega mesta (to je bila najcenejša varianata za Občinsko zvezo za telesno kulturo Novo mesto, ki mu je omogočila nastop), ima za seboj zelo bogato in uspešno športno kariero. Kot srednješolček je začel z rokometom (bil je vratar republiškega mladinskega prvaka Slovenije), nato je nadaljeval kot odbojkar (v času šolanja v Ljubljani je bil član ekipe Ljubljane, ki je bila državni mladinski prvak) in kot atlet (bil je državni mladinski rekorder in večkratni mladinski prvak, kasneje slovenski članski rekorder v metu krogle in državni reprezentant), sedaj pa se je v glavnem posvetil šahu. Aktivno sicer še igra odbojko pri novomeškem Partizanu, toda kot kaže ima v šahu lepšo bodočnost.

F. MIKEC

Igor Penko

ubil par volov in dve kravi

Lastnik zastrupljene živine Anton Gorenc terja povračilo škode 1.300.000 din od ELEKTRA v Krškem – »To je bila nesreča zaradi malomarnosti skupine, ki je tedaj opremijala in postavljala električne droge na jelševskem območju,« zatrjujejo pri ELEKTRO – Tako hude zastrupitve s fenolom kot impregnacijskim sredstvom v Sloveniji še ne pomnijo – Po mnenju strokovnjakov ubije vola že 100 gramov fenola, Gorencu pa so od te količine poginile kar

»V bližini Mokronoga elektrificirajo tri vasi: Roje, Štatenberk in Mirno vas. Pri tem uporabljajo za ohranitev drogov poseben strup, katerega pribijejo pod kapico na vrhu droga, še preden ga postavijo. Ta strup ima učinkovito moč in mala količina lahko povzroči smrt. ... Posestniku Gorencu iz Mirne vasi sta zaradi tega strupa poginila že 11. avgusta dva vola, dve kravi pa sta prav v slabem stanju – živina je namreč na paši mimogrede oblizala tuča kapico na tleh ležečega kostanjevega droga... Škoda bo ogromna...« – tako nam je pisal 13. avgusta Franci Dragan iz Roj 9 pri Mokronogu.

Začudili smo se: zastrupljeni voli in krave? Šli smo po sledovih pisma in smo prav hvaležni tov. Draganu, da nas je o zadevi obvestil. Izkazalo se je, da so vse navedbe v njegovem pismu žal resnične.

Anton Gorenc, posestnik v Mirni vasi, je 11. avgusta naročil sinu, naj žene živino na pašo. Bila je sredo, lep dan, trava na pašniku je bila velika in sočna. Dva vola in dve kravi so marljivo trkali šope trave, fant pa se je med tem kratkočasil. Ko je prišel čas, je živino odgnal domov.

Gospodarju je takoj padlo v oči, da z živino nekaj ni v redu. Polnih jasli lucerne se živali niso niti pritaknile. Kaj naj to pomeni? Počakali so do opoldne, ko je bil čas za napajanje. Živina se je zapletala kot pijana.

Močno zaskrbljeni Gorenc je takoj velel poklicati iz Mokronoga veterinarja. »Zastrupitev,« je rekel veterinar. Zastrupitev je, ampak s kakšnim sredstvom?

Za živino pa že ni bilo pomoči. Začela se je rušiti. Vola sta poginila še isti dan, kmalu za njima so morali prisilno zaklati še

kravo, za eno kravo pa še vedno ne vedo, koliko dni bo še na nogah. Antonu Gorencu bo tako od petih glav ostal v hlevu samo še nekaj tednov star telček.

V kapi je bil strup FENOL

»Kakšen strup neki je mogel ubiti živino?« so ugibali ljudje, dokler niso slišali, da so voli in krave lizali nekakšno kapo na ležečem kostanjevem drogu.

Tiste dni so delavci krškega ELEKTRA postavljali droge za elektrifikacijo jelševskega območja v Rojah, Štatenberku in Mirni vasi. Monterska skupina, ki so jo sestavljali Franc Sladič, Emil Jevšek, Edi Zavrl in Niko Borštner, je že mesec dni opravljala to delo vestno po predpisih, v dneh, ko so Gorencu iz Mirne vasi poginile živali, pa se ji je pripetil spodrslija. Delav-

ci so pozabili postaviti tudi tisti drog na pašniku, ki je bil usoden za vola in kravi.

Kakor sta povedala Simon Gregorčič in Marjan Bautin pri ELEKTRO v Krškem, impregnirajo kostanjeve droge že nekaj let s posebnimi zaščitnimi kapami pri zemlji in na vrhu, s čimer podaljšajo življenje nosilcev električne napeljave za okoli 10 let. V kapi je 200 gramov mešanice s fenolom. Fenol

je strup slanege okusa in ga je 100 gramov dovolj, da ubije vola. Predpisi o uporabi tega strupa med drugim navajajo, da je fenol zlasti nevaren, če pride v rano.

»Najbolj nas je začudilo to, ko smo zvedeli, da je od 100 gramov tega strupa, kolikor ga je bilo v kapi, poginilo četvero živali,« je rekel Gregorčič in dodal, da je po obvestilu ljub. centrale ELEKTRO to menda edina in največja nesreča, ki se je v Sloveniji pripetila na tak način. »Pri nas, na našem območju, smo do zdaj postavili že več tisoč s tem strupom impregniranih drog, pa kaj takega še nismo doživeli. Očitno gre za malomarnost delavcev, ki so bili tedaj na jelševskem območju. Lastnik

Gorenc nam je zato upravičeno poslal račun za izgubljenovo govedo, mi pa mu bomo škodo (1.300.000 dinarjev) povrnili preko DOZ.»

Meso je šlo za ribe

Meso poginulega Gorencevega goveda so takoj naslednje jutro, 12. avgusta, odpeljali v mokronoško mesnico. Ker niso vedeli, ali je užitno ali ne, so vzorec poslali na pregled v Ljubljano. Iz Ljubljane je prišlo sporočilo, da je meso užitno, vendar je manj kakovostno. Ker v Mokronogu ni šlo, so ga po 50 din kg prodali mestni mesnici v Ljubljani, ki je kasneje s tem mesom založila ribogojnico.

IVAN ZORAN

Osem mesecev zapora za lažno prijavo

Neprizadeti priči sta ovrgli trditve o napadu, s katerimi je hotel obtoženi Boris Kurent, zasebni prevoznik iz Ljubljane, priti z razprave na sodišču kot zmagovalec – Trije nedolžni so po tri mesece predsedeli v preiskovalnem zaporu! – Javnemu tožilcu v Novem mestu se zdi kazen, izrečena Kurentu, premajhna in se je zoper sodbo pritožil

20. septembra lani je Boris Kurent, ljubljanski zasebni prevoznik, uslužbencu LM v Novem mestu prijavil (najprej ustno, potem za zapisnik), da sta ga tega dne zjutraj okoli 4. ure napadla in oropala dva moška. To naj bi se zgodilo pri kamnolomu blizu Mačkoveca, kjer je on ustavil avto na znak neke ženske; ko je izstopil, sta ga, kakor je prijavil, napadla dva moška, in sicer tako, da ga je eden od zadaj zgrabil za roke in mu jih zvil na hrbtu drugi pa mu je medtem segel v žep in iz njega potegnil denarnico z okoli 160.000 do 200.000 dinarji. Napadalec je tudi opisal in kasneje v preiskovalnem zaporu pokazal tri osebe, ki naj bi se znesle nad njim. Njihova imena so: Vera B., Albin Kováč in Edvard Hudorovic. Vsi trije so bili zaradi Ku-

rentove prijave in njegove potrditve pri soodnosu v preiskovalnem zaporu od 20. septembra do 12. decembra 1964.

Osumljena moška sta odločno zavračala, da bi bila udeležena v tem roparskem napadu. Tudi Vera B. je nočno srečanje opisala precej drugače, kot je bilo v prijavi, pa tudi sam kraj srečanja s Kurentom. Kot je povedala, tega srečanja ni bilo pri kamnolomu v Mačkovecu, ampak na Ločenski cesti v Novem mestu blizu Novakove gostilne.

Kurent je na razpravi zatrjeval, da sta ga moška napadla ob srečanju z Vero B. Svoje trditve pa je deloma spreminjal, tako je nekoliko drugače opisal moška, ki naj bi ga napadla. Njegove trditve pa sta ovrgli predvsem dve neprizadeti priči, ki sta

na razpravi potrdili izpoved Vere B. Vera B. je povedala, da je Kurent tistihmal res stopil iz avtomobila in silil vanjo, to pa je bilo tudi vse, kar se je pripetilo na Ločenski cesti.

Senat občinskega sodišča v Novem mestu je Borisa Kurenta obsodil na osem mesecev zapora in plačilo stroškov postopka. Javni tožilec se je proti sodbi pritožil, ker meni, da je prenehanje lažne prijave kaznivega dejanja.

Požar na gnoju

21. avgusta po kosilu je nastal požar na gnojišču kmetijskega posrsta v Zalogu. Hčerka delavca Slavka Blagojeviča je prinesla pepel, pomešan z žerjavico in ga stresla na gnojišče pri hlevu, v katerem je bilo 30 glav živine. Suha slama pri vrhu gnoja se je vnela in nastal je velik ogenj. Posredovali so novomeški gasilci, ki so preprečili veliko škodo.

Zapri ji je cesa

Zasebni prevoznik Anton Prhne iz Orehovice je 17. avgusta ob 11.30 pripeljal svoj kamion po cesti III. reda s Cikave proti Novemu mestu v nepregledni ovinek tako po levi strani, da se ni mogel dovolj umakniti Tereziji Vodopivec iz Kostanjevice, ki je peljala Fiat 1300 po skrajni desni. Fiat je trčil v zadnji konec kamiona; škoda je za 35.000 dinarjev

Padel na pesku

Ivan Bregar, ki se je 18. avgusta zjutraj peljal na motornem kolesu DKW iz Dobrave v Sentej, se je na nepreglednem ovinku nenadoma znašel pred traktorjem, ki ga je tu obračal Janez Medle. Bregar je zavril motor, vendar ga je zaneslo po gramozi, da je padel.

Konj skočil na avto

18. avgusta okrog šeste ure zvečer je po cesti IV. reda pri Dobruški vasi peljal vprežni voz, lastnik Emilije Zupančič. Nasproti se je pripeljal Vladimir Bohač iz Prage z osebnim avtomobilom. Konj se je splašal in skočil na pokrov motorja, potem pa pobegnil na travnik. Na češkem avtomobilu je za 150.000 dinarjev škoda.

Zapeljal v rob pločnika

Mopedist Jože Kosce iz Koroske vasi je 18. avgusta ob 18.30, ko je na Cesti komandanta Staneta srečal osebnim avtomobil, zapeljal tako desno, da je zadel v rob pločnika, padel in z roko razbil kletno okno na hiši št. 2.

Vlomilci v Mokronogu

V noči med 19. in 20. avgustom je bilo vlomilcev v MERCATORJEVO trgovino v Mokronogu. Vlomilec je razbil šipo in odnesel 2 transistorja, uro budilko in brivski aparat v skupni vrednosti okrog 75.000 dinarjev. Domačini so tatove prepoznali. Kriminalisti so v bližini Mokronoga našli sledove prenočevanja, zdaj pa zasledujejo storilce.

USTRELIL GA JE V TREBUH

20. avgusta zvečer so se otroci igrali s pištolo v Potočarjevem stanovanju v Sentej. Potočarjev sin Silvo, star 15 let, je obstrlel 14-letnega Janeza Kovačiča v levo stran trebuha. Potočarjev otrok je bil sam doma, medtem ko so bili starši na letovanju neke na Gorjancih.

Zapeljal v levo

V soboto zvečer, nekaj pred deseto uro, je Mirko Čufuta iz Brnec vasi 51 na avtomobilski cesti pri Karteljevem s svojim avtom nenadoma zapeljal v levo in se zaletel v nasproti vozečo škodo, ki jo je vozil Čeh Milan Menhart. Lažje je bila poškodovana Čufutova žena, na vozilih je za 350.000 dinarjev škoda, Čufuta pa so odpeljali na odvoz krvi, ker je kazal znake vinjenosti.

Trčenje pri Dobruški vasi

22. avgusta je češki voznik Pav. Hk Oldrich vozil Opel Rekorda po obvoznici cesti III. reda proti Boli cerkvi. Ko je zaradi srečanja ustavil za nekim avtomobilom, ki je stal na njegovi polovici ceste, se je vanj od zadaj zaletel Grk Georgij Konstantinos z vozilom nemške registracije. Lažje je bila poškodovana samo Grkova sopotnica, škoda na avtomobilu pa je za 280.000 dinarjev.

Sodnik odide. Simon Grmiščak pa tudi vstane, izpije ostanek vina iz kupice, da bi se malo ohrabil in v jeziku omajal, potem pa korači tudi on iz sobe, toda ne po stopnicah dol, ampak naravnost po mostovžu. Tam pred zadnjimi durmi malo obstoji, pogleda, ali mu obleka dobro stoji, pogladi lase ter se odkašlja in potrka. Mehek, pa precej glasen odziv se v sobi zasliši, ki je velel noter stopiti.

Soba, v katero je zdaj Simon stopil, je po napravah in pohištju pričala, da je mestni sodnik Janez Sumerek premožen mož. Zakaj, čeravno ni bilo videti na lepotijah posebno zlata in srebra, našlo se je vendar več reči, ki so po svojem delu pričale, da jih je ustvarila izvedena roka laškega ali nemškega umetnika.

Tik okna je pri majhni mizi sedela deklica, stara kakih devetnajst ali dvajset let. Kdor bi jo videl v beli prosti obleki, kako je povzdignila brne oči in se nasmehnila, ko je zagledala Simona na vratih, ta se pač ne bi bil čudil, da je mož tožil, kako neroden je, kadar pred njo stoji.

»Dobro jutro, Helena!« pozdravlja jo Simon in se ji počasaj približa.

»Tudi vam dobro jutro! Zgodnji obiskovalci vedo gotovo kaj posebnega povedati.«

»Saj veste, Helena, da jaz nikamor ne grem, samo le k vam. Kje bom tedaj kaj posebnega slišal? To veste, da bomo danes novega glavarja videli?«

»To je stara novica, ki sem jo še pred vedela ko vi. Kaj drugega! Pa kaj vidim? Danes ste se posebno lepo napravili. Tako vam vse stoji, kakor da bi bili ženini.«

»Prav vesel me, če vam je moj opravek všeč,« reče Simon, ki je bil v zadregi za drugačen odgovor.

Deklica se glasno zasmije in pravi: »O, gospod

JOSIP JURČIČ Hči mestnega sodnika

Grmiščak, napak ste me razumeli. Jaz sem mislila le reči, da bi bili taki, kakor ste zdaj, pred leti svoji nevesti dopadli. Zakaj se niste ženili?«

»Zato ne, ker mi je neki notranji glas dejal, da me še večja sreča čaka.«

»Kdaj bo neki prišla ta večja sreča?«

»Helena, saj veste, kako si želim, da bi kmalu prišla. V vašji moči in v vašji roki je moja sreča, vas –«

»Gospod Simon, vi neizmerno veliko oblast natvezujete moji slabosti. Ali ne veste, da človek še sam svoje ne more skovati, kako bo le še tujo. Pa zakaj niste šli danes gledat novega deželnega glavarja? Glejte, jaz sem radovedna, kako bo prišel, kdo bo z njim, kakov je in vse. Ko bi vi bili zraven, povedali bi mi potlej vse natanko.«

»Saj so oče vaš tam, oni vam še laže povedo.«

»To ni res. Oče malo govore. Zato idite, če mi hočete malo prijaznosti pokazati.«

»Če pa želite, da bi šel gledat, pa grem. Vse do zadnje pike vam bom povedal.«

Rekši, vstane Simon Grmiščak s stola, katerega je bil, čeravno nepovabljen, zasedel, in odide. Deklica je potem gledala skozi okno in, ko je videla, da se je na ulicah umaknil za ogel, sedla je zopet in dejala na pol glasno: »Idi in ne pridi tako kmalu, sitnost!«

II.

Ker smo z letno številko naznanili čas, v katerem se naša povest godi, menimo, da nam skoro ne bi bilo treba opominjati, da je ljubljansko mesto imelo tedaj vso drugo podobo kakor dandanašnji dan. Vsak, ki pozna nekoliko zgodovino tistega časa, vsak ve, da so bile razmere v družabnem in državnem življenju mnogo različne od teh, katere smo mi vajeni videti. Ljubljana je bila veliko manjša kakor dandanašnje mesto. Stanovi, plemenitaški, duhovski in meščanski, ločili so se zelo drug od drugega. Prva dva, plemstvo in duhovstvo, katere sta imela povsod prvi glas, obnašala sta se potemtakem kakor gospoda nad meščanom, kateri je sicer spoznaval njuno vrhovnost, vendar pa hrabro branil sebe in svoje pravo zlasti prvega nasproti.

Plemenitaš je živel od dela svojih kmečkih podložnikov, meščan pa si je moral ali z rokodelstvom ali kmetijo prislužiti svoj kruh. Lahko se tedaj posname, da je bilo meščanu veliko od tega, kake gospodaje je imel, ker je bilo že enkrat tako, da so poglavarstvo čez deželo in tedaj tudi čez mesto dobivali plemenitaši v roke. Veliko mu je bilo od tega, da so bili to pravični možje, kateri so ga v miru pustili skrbeti za lastni blagor in premoženje.

Jurija s Turjaka pa so poznali, da je sovražnik mestnega napredka. Zato je bilo kaj malo ljudi na Starem trgu, ko je prijezdil novi glavar s svojo družbo. Le kak radovednež, ki je hotel tega mnogo imenovanega moža videti, ustopil se je s svojim sošedom za ogel in gledal nove prišlece in mestne može, kateri so imeli z mestnim sodnikom na čelu pozdravljati neljubeznivega oblastnika.

»Poglej, kako srdito okoli sebe gleda in sedi na konju, kakor bi se vruga ne bal,« pravi usnjar Triplje sosedu čevljarju Stržnu.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 27. avgusta — Zlatko Sobota, 28. avgusta — Avgustin Nedelja, 29. avgusta — Sabina Ponedeljek, 30. avgusta — Roza Torek, 31. avgusta — Rajko Sreda, 1. septembra — Tilen Četrtek, 2. septembra — Stefan

PREKLICI

Podpisani Ivan Pirc, Čučja mlaka 4, Skočjan, preključim vse, kar sem govoril o Alojzu Jandevcu iz Čučje mlake in Jožetu Bregarju iz Zameškega pri Senti Jerneju za neresnično.

—0—

Podpisana Frančiška Sever, posestnica iz Gor. Pohance št. 13 pri Zdobah, obžalujem s tem javno, ker sem brez vsake stvarne podlage obrekovala Antonijo Bertole, gospodinjico iz Gor. Pohance št. 14 pri Zdobah in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenske tožbe.

—0—

Podpisana Barbara Sutej, gospodinja iz Sečjeva sela št. 19, preključim izgovorjene žaljivke soper čast Avgusta Culiberga, upokojenca iz Ogulina št. 13.

MALI OGLASI

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 900 din, vsaka nadaljnja beseda 100 din. Za naslov v upravi lista: približno 100 din. — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, osmrtnicah, zahvalah, preključih in podobnih objavah 30% popusta.

PRODAM osební avto »Zastava 750«. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM dve novi avtomobilski gumi in eno zračnico, vse 5.20 x 14, v Novem mestu. Naslov v upravi lista.

PRODAM desni zidani štedilnik, kuhinjski znamke TOBI, dve postelji in lijak za v kuhinjo. Paderšičeva 22, Novo mesto.

UGODNO PRODAM pralni stroj »Himos« centrifugo od 30. avgusta dalje. Staniša, Nad milini 20, Novo mesto.

UGODNO PRODAM kuhinjsko trodelno kredenco. Naslov v upravi lista (753/65).

UGODNO PRODAM kuhinjsko opremo. Stih, Gotna vas 45. Novo mesto.

NA MESTNIH NIJIVAH oddam zidano garažo 3 x 7 m. Pisemne ponudbe pod št. 1. septembra na upravo Dol. lista.

Uredništvo DOLENJSKEGA LISTA NOVO MESTO, Glavni trg 3

sprejme takoj

TAJNICO UREDNIŠTVA

Pogoji: absolutna administrativna ali njej ustrezne šole, ki mora obvezno kar najbolje obvladati desetprstni (slepi) sistem strojeписа. Osební dohodek po dogovoru, stanovanja nimamo.

Ponudbe s kratkim življenjepisom ter opisom morebitnih dosežanj zaposlitev pošljite na gornji naslov do 15. septembra 1965.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisani glasbeni spored od 4.30 do 7.00 ure.

PETEK, 27. AVGUSTA: 9.05 Južni zabavni zvoki. 9.00 Pionirski tednik. 9.30 Mariborski komorni zbor poje skladbe hrvaških avtorjev. 10.15 Vedri zvoki. 10.35 Naš podlistek: I. Shaw: Ljubezen v tisti ulici — II. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inš. Rudi Tančič: Kaj letos raziskujemo na področju namakanja. 14.05 V poletnem vrtu ... 15.20 Napotki za turiste. 15.25 Zabavni intermezzo. 15.30 Pojo proletarci vseh dežel. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Revija slovenskih vokalnih solistov, ansamblov in orkestrrov. 20.00 Lahka glasba. 21.00 Četrtek ure v ljubljanskem jazz ansamblu. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.10 V svetu jazz.

SOBOTA, 28. AVGUSTA: 8.05 Domače pesmi in napet. 9.00 Počitniško popotovanje od strani strani Anto Staničič: Sunica — V. 9.30 Igrajo domače pihalne godbe. 10.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Tenorske arije iz Puccinijevih oper. 12.30 Kmetijski nasveti — Izkušnje z rejo krav prave in v posebnih skupinah. 13.40 Prek sončnih dobrot. 14.05 Sprehod skozi solistične zasedbe. 18.35 Naši poslušalci čestitajo in

PRODAM lovsko puško dvocevko, kalibar 16. Alojz Jelen, Srebrnice 1, Novo mesto.

PRODAM levi vridljiv štedilnik. Poizve se: Jereb, Cankarjeva 17, Novo mesto.

KUPIM ENOSTANOVANJSKO HIŠO v okolici Novega mesta. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »1573-56«.

PAR VOLOV dam v rejo. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Reja«.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, ki zna kuhati, sprejme dr. Miha Zemva, Ljubljana, Ulica Majke Jugovičev 5.

S 1. SEPTEMBROM nujno potrebujem gospodinjstvo pomočnico k tri članski družini. Pogoji ugodni. Care, Ljubljana, Praprotnikova 7.

ZAPESTNICO, IZGUBLJENO 17. avgusta v Novem mestu, vrnila proti nagradi na upravo Dolenjskega lista.

UGODNO ZAMENJAM cementno strešno opeko za smrekovo hlobovino. Naslov v upravi lista (762/65).

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Proti sladkorni bolezni, protinu in toščavosti (bolezenskemu debeljenju) pomaga rogaški »Donata« vrelce. Dobite ga v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljniki« — telefon 21-129 in »Standard« — telefon 21-158.

PRODAM stružnico z nortonom in motorjem. Naslov v upravi lista (765/65).

GOSPODINJSKO pomočnico išče mo k štirčlanski družini. Plača dobra. Ponudbe: Cirila Grčičević, bolnišnica, Brežice.

V LJUBLJANI PRODAJAM takoj vseljivo dvosobno komfortno stanovanje. Naslov v upravi Dol. lista.

KINO

BREŽICE: 27. in 28. avgusta, ameriški barvni film »Garsonjera za štirje«. 29. in 30. avgusta italijanski jugoslovanski barvni film »Sulejman veličastni«. 31. avgusta in 1. septembra japonski film »Hirošima, žalost mojca«.

ČRNOMELJ: 27. in 29. avgusta italijanski barvni film »Osvajalec Marakabaz«. 31. avgusta in 1. septembra špansko argentinski film »Črna kronika«.

DOLENJSKE TOPLICE: 28. in 29. avgusta ameriški film »Traper Kelle«. 1. septembra italijanski film »Kam s truplom«.

KOČEVJE — JADRAN: 27. do 29. avgusta mehiški film »Pesem za karabinko«. 30. in 31. avgusta ameriški film »Povest z naslovne strani«. 1. in 2. septembra ameriški film »Razbito ogledalo«.

KOSTANJEVICA: 29. avgusta italijanski film »Ločitev po italijansko«. 1. septembra ameriški glasbeni film »Norčije v operi«.

METLIKA: 28. in 29. avgusta — ameriški film »Let bodočnosti«.

30. in 31. avgusta ameriški film »Citadella«. 1. in 2. septembra španski film »Prišel je anđel«.

MOKRONOG: 28. in 29. avgusta film »Ne pošiljaj žena v Italijo«.

NOVO MESTO — KRKA: 26. in 27. avgusta nemški film »Gol med volkovje«. 28. do 30. avgusta italijanski film »Kapetan Ogenj«.

31. avgusta in 1. septembra angleški film »Žena v domači halji«.

PREDGRAD: 29. avgusta francoski film »Kosilo na travni«.

RIBNICA NA DOLENJSKEM:

27. in 29. avgusta jugoslovanski film »Nasilje na trgu«.

SEVNICA: 28. in 29. avgusta ameriški film »Zlato sedmih bregov«.

SODRAŽICA: 28. in 29. avgusta ameriški film »Dom na griču«.

STARA CERKEV: 28. in 29. avgusta angleški film »Krog prevare«.

STRAZA: 28. in 29. avgusta italijanski film »Poje z namia«.

TREBNJE: 28. in 29. avgusta španski birvni film »Greh ljubezni«.

OBVESTILO

Štab za izvedbo fluorografske akcije na območju občine Črnomelj obvešča prebivalce, da bo

obvezno fluorografiranje prebivalstva v občini Črnomelj v času od 28. avgusta do 4. septembra 1965

Fluorografiranje je obvezno za vse prebivalce občine od vključno 24. leta starosti dalje. Fluorografiranje je brezplačno in obvezno. Prebivalci naj se zglasijo na fluorografski bazi tistega dne in ob uri, kot je navedeno v pozivu, ki so ga že ali pa ga še bodo pravočasno prejeli. Tisti, ki poziva iz kakršnihkoli vzrokov ne bi prejeli, naj se zglasijo pri fluorografski ekipi na bazi, v katere območje spada kraj njihovega bivališča.

Za neopravičeni izostanek je določena denarna kazen v odloku o obveznem fluorografiranju prebivalstva (Uradni vestnik Dolenjske št. 12/65) v višini 10.000 din.

Štab za izvedbo fluorografske akcije občine Črnomelj

Trgovsko podjetje PETROL, Ljubljana poslovna enota

NOVO MESTO

razpisuje
prosto delovno mesto

trgovskega pomočnika za bencinski servis ČRNOMELJ

Osební prejemki po pravilniku, nastop službe takoj ali po dogovoru.

Prošnje pošljite na PETROL NOVO MESTO.

Tehnična srednja šola Krško obvešča

1. TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA:

a) razredni popravni izpiti bodo 1. in 2. septembra ob 8. uri;
b) sprejemni izpiti za 1. letnik (ma., slov., tuj jezik) bodo 2. in 3. septembra ob 8. uri;
c) začetek pouka bo 6. septembra ob 8. uri;

č) razdelitev tem za diplomske naloge: 10. septembra ob 8. uri.

2. POKLICNA ŠOLA — KOVNARSKA ŠKOLA

a) v 1. letnik bo sprejetih 50 dijakov; interesi naj do 3. sep-

tembra 1965 pošljejo:

prošnjo za vpis, kolkovano s 50 din,

sprichevale o opravljeni osemletki,

učno pogodbo,

rojstni list;

b) začetek pouka za poklicno šolo:

1. letnik: 20. 12. 1965,

2. letnik: 6. 9. 1965,

3. letnik: 24. 1. 1966;

c) popravni izpiti bodo 3. septembra ob 8. uri.

prednosti! 12.05 Danilo Bučar: Belokranjske pisane. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v septembru. 12.40 Čez zelene trate. 14.05 Iz domače solistične glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Koncert pihalne godbe Velike garde. 17.05 Koncert ob 17.05. 18.15 Turistična oddaja. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Lirika skozi čas Od Lamarina do Leopardija. 22.10 Plesna glasba.

RADIO BREŽICE

PETEK, 27. AVGUSTA: 20.00 do 21.15 — obvestila in glasbena oddaja. Izbrali ste sami.

NEDELJA, 29. AVGUSTA: 10.30 Poročila iz naše občine — Z zadnje seje skupščine občine Brežice — O novem plačevanju električne energije — Obnašaj se spoštljivo: Obiski — povabljeni smo — Za naše kmetovalce — Igramo vam domače vize — Turistične novice — Naša nedeljska reportaža: O breziški trgovini — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematografov. 13.95 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 31. AVGUSTA: 20.00 — Prispevek za starše — Ob pričetku šolskega leta — Ne kupujmo prehitro! — Od torika do torika v breziškem kinu — Sportni komentar — Obvestila — Glasbena oddaja: Narodna in umetna pojo naši znani zbori.

Odslej pa zares nič več:

»Plačam pozneje...«

Vsem naročnikom in bralcem Dolenjskega lista sporočamo, da bodo pismonoše te dni začeli pobirati naročnino za drugo polletje 1965. Če hočemo naš pokrajinski tednik nemoteno izdajati še naprej, moramo nujno pobrati tudi vaš delež, ki ga v obliki naročnine prispevate za obstoj domačega časnika. Razen tega pa smo vam že ponovno sporočili, da so časopisne naročnine plačljive vnaprej in vas tudi zaradi tega prosimo, da pripravite denar, ko vas bo prihodnje dni obiskal vaš pismonoša.

Se enkrat vas vabimo: ostanimo zvesti svojemu listu! V jeseni vas bo na 16 in 24 straneh še obširneje seznanjal z vsem, kar vas in vašo družino tako zanima in zaradi česar ste si ga tudi naročili. Naj vas nekaj stotakov dražja naročnina ne pripelje do sklepa, da bi list zdaj odpovedali, ko vam bo po njem in domačih novicah samo dolgčas! Ze zdaj imamo lepo število primerov, da so se ljudje po dveh ali treh tednih na Dolenjski list spet naročili, čeprav so ga šele pred kratkim prav jezni odpovedali.

Naročnikom, ki so navajeni, da jih moramo terjati vsako polletje po dvakrat ali celo trikrat (takih res ni več veliko!), pa tole POSEBNO OBVESTILO: kdor bo tokrat zavrnil pismonošo z izgovorom »Plačam pozneje«, mu bomo naš list takoj ustavili. Dolenjski list je treba plačati vnaprej in v prihodnjih dneh in tednih moramo pobrati vso naročnino do konca letošnjega leta.

Ne dovolite zato, da bi imeli s ponovno izterjavo še večje stroške in nikar ne nalagajte vašemu pismonoši dodatnega, nepotrebnega dela!

Vse naročnike in bralce lepo pozdravlja

UPRAVA LISTA

OBJAVE - RAZPISI - OBVESTILA

RAZPIS II. JAVNE LICITACIJE ZA ODDAJO ZEMLJIŠČ V KOČEVJU

ZA VOD ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO KOČEVJE razpisuje na osnovi pooblastila Skupščine občine Kočevje in sklepa upravnega odbora stanovanjskega sklada

II. javno licitacijo za oddajo zemljišč na področju mesta Kočevje in sicer:

1. Zemljišča za gradnjo 5 individualnih hiš na Ljubljanski cesti v sklopu zgradnega načrta »Pri Unionu«. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

2. Zemljišča za gradnjo 3 individualnih hiš na Ljubljanski cesti v sklopu zgradnega načrta »Pri Sajevcu«. Izklicna cena 1.100 dinarjev za 1 m².

3. Zemljišča za gradnjo 2 individualnih hiš z možnimi lokali za opravljanje obrtne dejavnosti v Seškovi ulici v sklopu zgradnega načrta »Seškova ulica«. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

4. Zemljišča za gradnjo enega stanovanjskega dvojčka v Rožni ulici v sklopu zgradnega načrta »Rožna ulica«. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

5. Zemljišča za gradnjo 12 stanovanj v sistemu vrstnih hiš v Rožni ulici v sklopu tozadevnega zgradnega načrta. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

6. Zemljišča za gradnjo 2 stanovanjskih četverčkov ali peterčkov v Rožni ulici v sklopu tozadevnega zgradnega načrta. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

7. Zemljišča za gradnjo 3 individualnih hiš v Prešernovi ulici v sklopu zgradnega načrta »Prešernova ulica«. Izklicna cena 1.100 dinarjev za 1 m².

8. Zemljišča za gradnjo stanovanjskega četverčka v Kolodvorski ulici v sklopu zgradnega načrta »Pri kolodvorski restavraciji«. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

9. Zemljišča za gradnjo 8 individualnih hiš v Bračičevi ulici v sklopu zgradnega načrta »Za komitetom«. Izklicna cena 1.100 din za 1 m².

10. Zemljišča za gradnjo 4 hiš v vrstnem sistemu prav tam kot pod št. 9. Izklicna cena 1100 din za 1 m².

11. Zemljišča za gradnjo 13 individualnih hiš s pripadajočimi gospodarskimi objekti v Mestnem logu v sklopu zgradnega načrta »Mestni log«. Izklicna cena 850 din za 1 m².

12. Zemljišča za gradnjo skupinskih garaž za osebne avtomobile:

a) za 20 garaž v Rožni ulici,

b) za 18 garaž v ulici Borisa Kidriča,

c) za približno 80 garaž južno od Cankarjeve ulice v smeri proti »Opremi«,

d) za 9 garaž v Kolodvorski ulici v sklopu zgradnega načrta »Pri kolodvorski restavraciji«. — Izklicna cena 250 din za 1 m².

V gornjih cenah so vključeni stroški za odkup zemljišča, stroški postopka in delni prispevek za komunalno ureditev (slednji ne pri garažah).

Zavod se obvezuje zgraditi oziroma izpopolniti komunalne objekte — kolikor jih še ni —, ko bodo za to zbrana potrebna finančna sredstva.

Plačilni pogoji: Najdaljši rok odplačila je 5 let v enakih obrokih s 2 odst. obrestmi. Ceno zemljišča za garažo je treba plačati v enem obroku. — Zemljišča se bodo dajala v trajno uporabo.

Prednosti pri nakupu imajo ponudniki,

1. ki ponudijo višjo ceno za 1 m²,

2. ki ponudijo večji začetni znesek,

3. ki ponudijo krajši rok odplačila.

Uporabnik zemljišča je dolžan dograditi objekt v roku 30 mesecev po dodelitvi zemljišča.

Ob predložitvi ponudbe je treba položiti varščino v znesku 20.000 dinarjev pri blagajni zavoda.

Ob sklenitvi pogodbe se varščina obračuna v začetnem prispevku oziroma se vrne, kolikor bi ne prišlo do sklenitve pogodbe brez krivde ponudnika.

Točnejši podatki so na vpogled v pisarni zavoda Kočevje, Ljubljanska cesta 19.

Licitacija se zaključuje, ko bodo oddana vsa razpisana zemljišča. Licitacijska komisija se bo sestajala občasno in reševala do tedaj dole ponudbe. O poteku licitacije bodo ponudniki obveščeni pisмено.

Ponudbe pošiljajte na Zavod za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kočevje, Ljubljanska 19, v zaprtih kuvertah z oznako: »Nakup zemljišč«.

Kočevje, 16. avgusta 1965.

Zavod za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo KOČEVJE

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, France Grivec, Miloš Jakopec, Marjan Moškon, Jožica Teppoy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 60 din — Letna naročnina 2000 din, polletna 1000 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo: 3750 din oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-606-9

— NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje DELO v Ljubljani.